

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZPSŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 11. JANUARJA 1974

ŠTEVILKA: 1 LETO: XVI

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, ZPSŽ Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: CP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

Ob vstopu v novo leto

Pred novim letom, 28. decembra, se je na svoji prvi seji sestal nov delavski svet sestavljen iz delegatov delovnih organizacij podpisnic samoupravnega sporazuma o združevanju v Slovenske železarnice. S tem je bilo sklenjeno štiriletno obdobje združenega podjetja Slovenske železarnice, osnovano s podpisom ustanovne pogodbe 30. septembra 1969. Na pridobljenih izkušnjah in doseženih sadovih, ki so dali koristi vsem združenim delovnim organizacijam — železarni Jesenice, železarni Ravne in železarni Štore — smo v duhu nove ustave zasnovali samoupravni sporazum, ki nam bo v prihodnje naš usmerjevalec notranje harmonije in vzajemnega dela vseh delov celotnega proizvodno poslovnega organizma.

Ob podpisu samoupravnega sporazuma za združitev v Slovenske železarnice, so se železarnam kot delovne organizacije pridružili tudi predelovalci žice: Veriga Lesce, Plamen Kropa, Tovil Ljubljana in Žična Celje ter Metalurški inštitut. Za tem se je s podpisom samoupravnega sporazuma o združitvi v železarno Ravne kot TOZD 15. decembra 1973 v našo družino pridružila še tovarna rezalna orodja Prevalje. Tako sestavljena organizacija združenega dela Slovenske železarnice, predstavlja eno največjih proizvodno poslovnih tvorb v državi.

Delovne organizacije železarnice Jesenice, železarna Ravne, železarna Štore, Veriga Lesce, Plamen Kropa, Tovil Ljubljana, Žična Celje, Metalurški inštitut in skupne službe, združene v Slovenske železarnice, so po stanju na dan 30. septembra 1973 razpolagale z naslednjim gospodarskim potencialom:

- poslovni sklad 2.086 milij. din
- dolgoročni in kratkoročni krediti 1.383 milij. din
- število zaposlenih 15.386

Posamezne delovne organizacije imajo naslednjo udeležbo: (glej tabelo ob koncu sestavka)

Iz teh podatkov je razvidno, da Slovenske železarnice razpolagajo z močno materialno in ljudsko bazo, ki bo dobra osnova za nadaljnji razvoj v prihodnosti.

Smo na začetku novega leta 1974, zato je prav, da se ozremo na prehojeno zadnje enoletno obdobje.

Leto 1973 je leto velikih dogodkov. Pričelo se je ugodno. V Vietnamu je bil po sedmih letih neusmiljene vojne sklenjen mir. Sledili so zapleti na drugih krajih. V Cilu je reakcija pogazila demokratične pridobitve in s krvjo zalila svoje početje. Na Bliznjem vzhodu je četrti arabsko-izraelska vojna povzročila pravo svetovno zmedo in zlasti v Zahodni Evropi energetske krize, ki bo imela daljnosežne posledice. Arabci, četudi še vedno neenotni, so se prvič po treh desetletjih vsedli z Izraelci za isto mizo, zavedli pa so se tudi svoje moči, ki jo imajo zakopano globoko pod zemljo in z njo sedaj dajajo takt gospodarskemu ritmu industrijsko razvitega Zahoda.

Osebni dohodek za december

Ceprav manjka še nekaj dni do izplačila osebnih dohodkov za december, so nam že na voljo podatki, ki kažejo kakšne rezultate smo dosegli in kako le-ti vplivajo na naš osebni dohodek.

Več let je sicer veljalo načelo, da smo decembra do skrajnosti forsirali tako proizvodnjo kot odpravo in večkrat še v januarju odpošiljali blago za december. Rezultat tega je bil običajno ta, da smo v zadnjem mesecu leta dosegli tudi najvišji OD, kar kažejo tudi naslednji podatki (poprečje):

1968	980 din/os.	dec.
1969	1.133 din/os.	dec.
1970	1.320 din/os.	dec.
1971	1.630 din/os.	dec.
1972	2.022 din/os.	dec.
1973	2.389 din/os.	dec.

Že iz tega se vidi, da je z uveljavitvijo sedanega sistema nastala določena sprememba, saj v letu 1972 in 1973 december ni bil najvišji mesec. Zaradi močnejšega vpliva pribitkov za praznično delo in neprekinjenost obratovanja, je bil v teh dveh letih najvišji OD dosežen v novembru. Ta ugotovitev pa pove tudi to, da bo izplačani OD za december nižji od prejšnjega meseca, čeprav smo faktor učinka dela celo za 0,91 % izboljšali. Na višino osebnih dohodkov v primerjavi z novembrom so vplivali:

večji učinek	+ 0,91 %
manjši pribitek	
za nadurno delo	— 0,81 %
manjše število ur	— 2,02 %
manj sobotnih ur	
za dopuste	— 2,53 %
Skupno:	— 4,45 %

Ker je znašal OD v novembru 2.586 din/os., v decembru pa le 2.470 din ali 95,51 %, razčlemba v glavnem ustreza tudi končnemu razmerju.

Kot je bilo pričakovati, se največje razlike pojavljajo pri TOZD Talilnice, kjer je vpliv prazničnega dela najmočnejši. Pri splošnem »minusu« pa imamo tri obrate, ki so dosegli celo nekoliko višji OD kot prejšnji mesec in to: valjarna 2400, hl. valjarna in stroj. delavnice.

Evropa se je brez prave krivde preko noči znašla pred žalostno resnico, da je tehnično sodobno razvita, a brez surovin in energetskih virov. Izhod je v taki poslovni povezavi z nerazvitimi državami zlasti črnega kontinenta, ki bo na pravični in enakopravni osnovi pomenil dolgoročno vgrajevanje Afrike v razviti svet.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Vzrok je bolj v tem, da so bili vsi trije obrati pri osebnih dohodkih v novembru relativno nižji od ostalih.

Ker z decembrom zaključujemo tudi leto, lahko za splošno presojo uporabimo že nekaj podatkov, ki kažejo odnos letošnjega proti lanskemu letu. Da ne bi navajali samo poprečnega zneska, dajemo podatke,

1.071 din/os.	index	109,3
1.250 din/os.	index	110,3
1.455 din/os.	index	110,2
1.802 din/os.	index	110,6
2.238 din/os.	index	110,7
2.470 din/os.	index	103,4

ki izvirajo iz evidence izplačanih os. dohodkov po kvalifikacijah za obe leti, ki se sicer na kasnejšo natančnejšo obdelavo za leto 1973 lahko malenkostno spremenijo.

	1972	1973	indeks
NK ali D-1	1046	1464	1,40
PK ali D-2	1535	1840	1,20
KV ali D-3	1863	2241	1,20
VK ali D-4	2211	2633	1,19
delov. D-5	2849	3342	1,17
NS ali U-2	1472	1771	1,20
S ali U-3	2005	2385	1,19
VS ali U-4	2668	3178	1,19
VS ali U-5	3473	3986	1,15
Železarna	2022	2389	1,18
štev. ur/os.	196,6	191,0	0,97

Torej pri triodstotnem krajšem delovnem času, smo v letu 1973 »zaslužili« 18 % višji os. dohodek. Žal, nam zaradi tega kupna moč ni narasla, saj so bili po doslej objavljenih podatkih življenjski stroški za približno 20 % višji od leta 1972.

Iz podatkov pa se vendarle vidi, da predvsem nižje kvalifikacijske strukture niso bile zanemarjene. Ker so to dejansko prvi podatki, bomo v tem pogledu prav gotovo objavljali še določene analize, ki bodo pojasnjevale tudi druga gibanja. SM

V letu 1973 doslej največja blagovna proizvodnja

Kljub skozi vse leto prisotnem pomanjkanju električne energije, lahko ob sklepu leta z zadovoljstvom ugotovimo, da je delovna skupnost Železarnice delala dobro in z delom v prostih sobotah in nedeljah zelo ublažila izpad oziroma izboljšala proizvodne rezultate. K temu so največ doprinesli sodelavci v obratih, kjer rabijo manj električne energije oziroma kjer delajo s prostimi sobotami, medtem ko je bil izpad proizvodnje v obratih, kjer delajo kontinuirano nemogoče nadoknaditi, razen z večjim prizadevanjem rahlo ublažiti. Sodeč po doseženih rezultatih v mesecih, ko problem energije ni bil prisoten, lahko zaključujemo, da bi letni družbeni plan skupne in blagovne proizvodnje dosegli in celo presegli.

Vse to dokazujejo tudi doseženi rezultati v lanskem letu, v katerem smo s 1.566.095 tonami skupne proizvodnje, po letu 1969, dosegli drugo največjo skupno proizvodnjo. To se vidi tudi v doslej doseženi največji letni blagovni proizvodnji, ki je znašala 359.755 ton in rekordni odpravi 364.674 ton.

Pregled po posameznih temeljnih organizacijah združenega dela nam pokaže, da so v TOZD Talilnice, kjer so bili najbolj prizadeti zaradi redukcij električne energije, izvršili letni družbeni plan skupne proizvodnje s 637.724,7 tonami ali 95,5 odstotka, blagovno proizvodnjo pa s 3.432,6 tonami ali 95,4 odstotka. V tej TOZD je edino obrat livarna presegel svoje letne obveznosti v skupni proizvodnji za 6,2 odstotka, medtem, ko so vsi ostali obrati izpod letnih obveznosti, najbolj pa je zaostal obrat elektro jeklarna, kjer so zaradi pomanjkanja elektrike največ stali.

V temeljni organizaciji združenega dela Valjarne so letni družbeni plan skupne proizvodnje dosegli s 766.672,9 tonami ali 96,7 odstotka, blagovno proizvodnjo pa s 219.051,4 tonami ali 98,1 odstotkom. V tej TOZD sta plan skupne proizvodnje presegla obrat valjarne žice za 2,2 odstotka in obrat valjarne profilov za 0,6 odstotka, blagovno pa obrat valjarne bluming — štekel za 0,8 odstotka in obrat valjarne žice za 20,6 odstotka. Pri redukcijah električne energije sta bila v tej TOZD najbolj prizadeta obrata valjarna bluming — štekel in obrat valjarne debele pločevine.

TOZD Hladna predelava je družbeni plan skupne proizvodnje dosegel s 161.166,2 tonami ali 100 odstotno, blagovno pa s 136.739 tonami ali 100,2 odstotka. V obratih TOZD Hladna predelava so bili najmanj prizadeti pri omejevanju porabe električne energije, razen tega pa so izpade zaradi tega nadoknadili z delom v prostih sobotah in v nedeljah. Med šestimi obrati, kolikor jih je v tej TOZD, so trije presegli svoje letne obveznosti v skupni proizvodnji in sicer: hladna valjarna za 2,3 odstotka, profilarna za 4,6 odstotka in jeklovlek za 5,7 odstotka. Isti obrati so presegli tudi za 1,1, 4,8 oziroma 5,2 odstotka blagovno proizvodnjo.

Podatki nam pokažejo vztrajno rast blagovne proizvodnje v hladni predelavi, saj se je procentni delež v blagovni proizvodnji Železarnice dvignil od 29 odstotkov v letu 1969 na 38 odstotkov doseženih lani. V tem se tudi vidi uresničevanje dolgoročne politike Železarnice s ciljem večje finalizacije.

Podrobne podatke o izvršitvi družbenega plana skupne in blagovne proizvodnje ter odprave v letu 1973 in uresničevanju decembrskih planskih obveznosti z razlago, lahko preberete na tretji strani.

Ustanovljena izobraževalna skupnost za metalurgijo Slovenije

Sprejeta ustavna dopolnila in zahteva po večjem neposrednem vplivu delovnih organizacij na oblikovanje kadrovske politike, so že v letu 1972 narekovala potrebo po drugačnem pristopu k reševanju izobraževalne problematike. Izobraževalne skupnosti za osnovno šolstvo so bile v SR Sloveniji organizirane teritorialno, za srednje, višje in visoko šolstvo pa v okviru republike. Naloge, katere so prevzele te skupnosti so bile predvsem na izenačevanju pogojev delovanja, predvsem v pogledu financiranja. Vsebinske naloge, racionalizacije delovanja, spremljanje vsebinskih zahtev delovnih organizacij kot naročnikov za bodoče kadre, kot tudi hitrejša reformne zahteve, ki jih postavlja družba in ekonomika poslovanja, so bile odstopne in se niso dovolj hitro in uspešno reševale.

Pri republiški izobraževalni skupnosti Slovenije je bil leta 1972 imenovan poseben odbor, ki naj bi pospeševal reševanje teh problemov, ki so nedvomno zavirali hitrejša reformne procese v izobraževanju. Na predlog tega odbora je bila na seji poslovnega odbora ZP Slovenske železarnice imenovana delovna grupa oziroma, iniciativni odbor za ustanovitev izobraževalne skupnosti za metalurgijo SRS. V tem odboru so bili predstavniki vseh treh slovenskih železarn in vseh izobraževalnih centrov pri železarnah.

Naloga iniciativnega odbora, katerega je vodil Tomaž Ertl, direktor kadrovskega sektorja železarnice Jesenice je bila, pripraviti vse potrebne pogoje za ustanovitev izobraževalne

skupnosti za metalurgijo Slovenije, ki naj bi na najbolj smotrni in ekonomsko opravičljivi način odpravljala pomanjkljivosti dotedanje organizacije povezanosti srednjega strokovnega šolstva v republiški izobraževalni skupnosti. Že takoj ob pričetku priprav, so bile postavljene naslednje smeri delovanja:

- skupnost mora omogočiti hitrejšo reformo izobraževanja in usposabljanja mladine in zaposlenih kadrov, ker je le na ta način zagotovljena predvidena rast metalurgije, kot zelo pomembne panoge v slovenskem gospodarstvu;

- vpliv gospodarskih organizacij in ustanov, ki opravljajo izobraževalno dejavnost za njih, na program

(Nadaljevanje na 6. strani)

V decembru 16 večdnevni in 33 enodnevni remontov

V operativnem programu remontov za mesec december je bilo programiranih skupno sedemnajst večdnevni remontov proizvodnih naprav. Od tega smo v mesecu decembru dokončali trinajst remontov. Odložena sta bila dva in sicer remont SM peč št. 2 in remont linije rezanja v valjarni Bela. Remonta sta bila odložena predvsem zaradi potreb v proizvodnji. Na dveh programiranih remontih pa dela nadaljujemo v mesecu januarju.

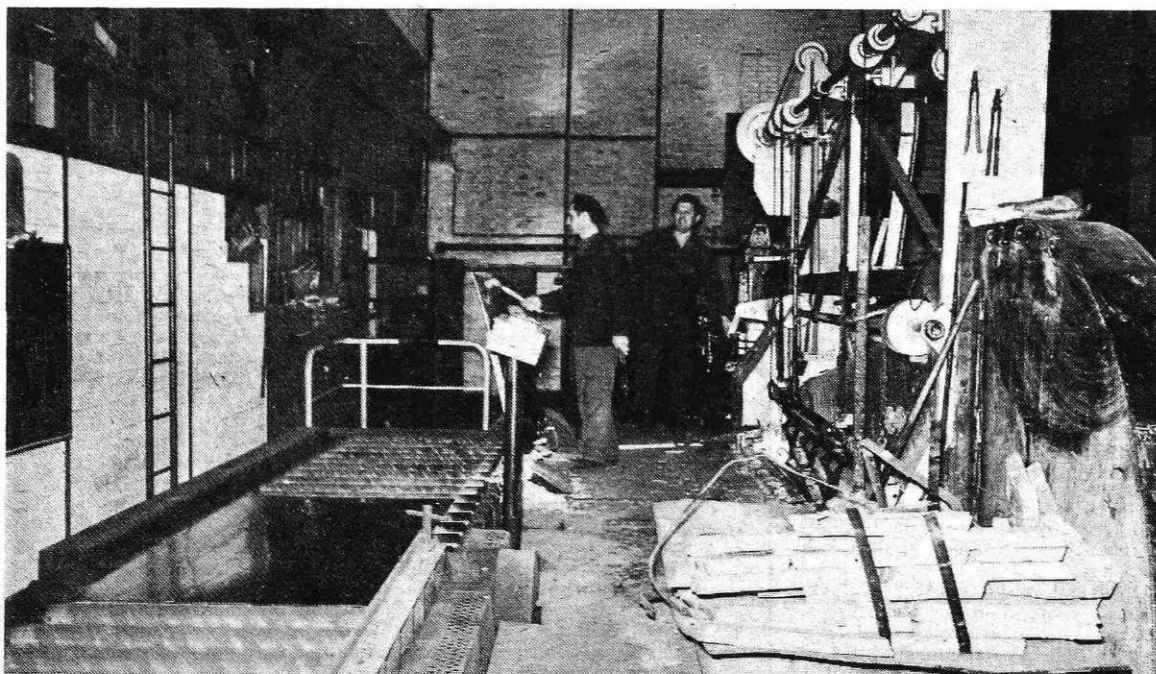
Kakor vsak mesec, smo tudi v decembru med mesecem vzeli v program pet večdnevni remontov. Od teh so bili trije dokončani, dva pa

smo nadaljevali v prvih dneh januarja.

Skupaj smo v mesecu decembru izvedli večdnevna remonta dela na 16 proizvodnih napravah.

Enodnevni remontov pa je bilo v operativnem remontnem planu predvideno za mesec december 48, izvedenih pa je bilo 33. Osnovni vzrok za to, da je bilo izvedenih tako malo enodnevni remontov, je v pomanjkanju električne energije. Zaradi zmanjšanja obratovanja posameznih naprav je odpadla potreba po enodnevni remontih.

Stane Torkar
referent za remonte

Pocinkovalnica pločevine v javorniških obratih.

Težišče politike družbenoekonomskega razvoja SR Slovenije v letu 1974, ki je poudarjeno v resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1974, ki sta jo sprejela republiški zbor in enotni zbor delovnih skupnosti skupščine SR Slovenije, na sejah 26. decembra lanskega leta, je usmerjeno na:

- krepitev samoupravljanja kot osnovnega družbenoekonomskega odnosa z odločnim uresničevanjem ustavnih načel na vseh področjih političnega in družbenoekonomskega življenja;
- pospeševanje gospodarske rasti na osnovi uveljavitve kvalitetnih elementov gospodarjenja in razreševanja osnovnih strukturnih problemov;
- zagotavljanje večje stopnje stabilnosti s pospeševanjem gospodarske rasti, s povečevanjem ponudbe in izboljšanjem njene strukture, z obvladovanjem delitvenih odnosov v skladu s politiko stabilizacije in s protinflacijsko usmeritvijo in ukrepi na vseh področjih ekonomske politike (citati iz uvoda omenjene resolucije).

Krepitev samoupravljanja, pospeševanje gospodarske rasti in dviganje stopnje stabilnosti — naloge v letu 1974

Če si nekoliko podrobneje pogledamo citirana težišča politike družbenoekonomskega razvoja SR Slovenije v letu 1974, vidimo, da je prvi poudarek namenjen nadaljnjemu uveljavljanju temeljnih organizacij združenega dela. Le-te bodo s premagovanjem vseh negativnih odporov, morale postati temeljne celice družbenoekonomskega sistema, v katerih bodo delavci resnično odločali o pogojih in rezultatih dela. Ta težnja oziroma naloga družbenoekonomske politike v letošnjem letu, nedvomno ni postavljena v ospredje zgolj kot neka politična akcija, kot nek politični model, ki ga je kot eksperiment potrebno uresničevati oziroma uveljavljati. V uvodu k ostalim težiščem in nalogam sodi zato, ker uresničevanje neposrednega sodelovanja in odločanja delavca v procesu ustvarjanja in delitve dohodka ni le politični, temveč predvsem ekonomski cilj. S tem se bo namreč povečeval delavčev ekonomski interes, da bo bolje in kvalitetneje delal, da bo povečeval produktivnost lastnega in skupnega dela. Odločanje o pogojih in rezultatih dela pa v združenem delu pomeni tudi odgovornost za organizacijo in učinkovitost proizvodnega dela, za učinkovito gospodarjenje s proizvodnimi sredstvi in dohodkom. To pomeni tudi sproščanje iniciative, pospeševanja in uveljavljanja kvalitetnih elementov gospodarjenja.

Kakorkoli spodbudno in ohrabrujoče zvenijo te besede kot pogoj za hitrejšo pospeševanje gospodarske rasti, večje stopnje stabilnosti, zasledovanje kakovostnejšega asortimenta itd., ne bi smeli pozabiti, da nas čaka še trdo in intenzivno delo v pogledu uveljavljanja temeljnih organizacij združenega dela. Na eni strani zavesten boj proti še vedno prisotnim birokratsko-tehnokratskim odnosom, ki smo jih podedovali od klasične zasnove in centralistične strukture podjetij, proti mišljenju, ki je prisotno, da smo s formalnim formiranjem temeljnih organizacij združenega dela »le zadostili« zahtevam ustavnih dopolnil in na drugi strani, trajen boj za dviganje delavske zavesti in za delavčev strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje. Od tega kako bomo učinkovito premagovali vse te ovire, je resnično odvisno tudi uresničevanje ostalih nalog nadaljnega družbenoekonomskega razvoja tako v Železarni, kakor v SR Sloveniji.

Ostala dva težišča, citirana v uvodu, sta organsko povezana s krepitvijo samoupravljanja oziroma uveljavljanjem temeljnih organizacij združenega dela. Nadaljnja gospodarska rast je osnovana na povečevanju produktivnosti dela in na bolj usklajenem razmerju med rastjo osebnih dohodkov in rastjo produktivnosti dela. Razen tega pa je nadaljna gospodarska rast povezana s stalnim izboljševanjem tehnične in tehnološke ravni proizvodnje, s povečevanjem investicij v postopke, kadre in opremo ter z nadaljnjim vključevanjem v mednarodno delitev dela.

Vse to se tudi povezuje s spodbudnejšim nagrajevanjem po delu in hitrejšim izboljševanjem delovnih in življenjskih pogojev delavcev in njihovih družin. Z izboljševanjem tehnologije proizvodnje, z bolj učinkovito organizacijo poslovanja, z racionalnim zaposlovanjem in trajno skrbjo za izboljšanje kadrovske strukture. To pa seveda nalaga stalno skrb za izobraževanje kadrov na vseh ravneh, predvsem pa v neposredni proizvodnji. Izobraževanje tako za bolj kvaliteten strokovno delo, kot tudi bolj kvaliteten odločanje. Jasno pa je, da izboljšanje tehnološke in organizacijske ravni zahteva tudi večja vlaganja v razvoj in raziskave.

Predvsem v zvezi s krepitvijo gospodarske rasti, resolucija tudi zavezuje izvršni svet skupščine SR Slovenije in druge dejavnike, da se prizadevajo v okviru skupne politike federacije sprejeti ukrepe in sistemske rešitve problemov, ki ovirajo hitrejši razvoj.

Povsem v nasprotju s težišči politike pa bi bilo, da bi se, tako kot nemalokrat v preteklosti, začeli pogovarjati in izgovarjati na sistemске rešitve in ukrepe.

Sodeč po razpravah v Železarni o doseženih rezultatih v minulemu letu in o družbenem načrtu za letošnje leto, se teh sistemskih slabosti zavedamo. Vendar pa so temeljne naloge družbenega načrta in akcije družbenopolitičnih organizacij usmerjene predvsem v naloge, ki so kot fragmenti povezani iz resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1974 in ki se nanašajo predvsem na samo delovno organizacijo oziroma temeljne organizacije združenega dela. Pri tem bi morali le dodati, da bi se za uresničevanje sprejete razvojne politike v Železarni, morali bolj angažirano in zavestno boriti vsi in hitreje v praksi uresničevati nekatere že več let proklamirane naloge in cilje. To pa zahteva veliko angažiranost in doslednost tako vodstvenih kadrov kot samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

Železarski globus

JAPONSKA

Železarska družba Nippon Kokan je pričela graditi napravo za direktno redukcijo železove rude. Postopek bo SL-RN, letna proizvodna zmogljivost pa 550.000 ton. Predeloval bo železov prah in drobno železovo rudo, ki nastane v železarni Fukuyama in ju bodo potem uporabili kot vsip v plavž.

IRAN

V Iranu bodo zgradili novo mini železarno za proizvodnjo železove gobe. Ta projekt bo investirala nemška železarska družba Thyssen. Investicijski stroški bodo znašali 17 milij. dolarjev, letna proizvodna zmogljivost te mini železarne pa bo 300.000 ton železove gobe.

ITALIJA

V južnoitalijanski provinci Kalabriji nameravajo zgraditi mini železarno. Imela bo letno proizvodno zmogljivost 500.000 ton in bo proizvajala posebno ter nizko legirano jekla. Pričetek obratovanja je predviden za konec leta 1975.

BRAZILIJA

Japonska železarska družba Nippon Steel Co. in brazilska železarska družba Siderbrass sta podpisali pogodbo o izdelavi študije za gradnjo nove velike železarne v Itaquí, zvezna država Maaranhao. Ta železarna bo uporabljala kot surovino železovo rudo iz rudnikov Carajós ob reki Amazonki. Na tem področju cenijo zaloge kvalitetne železove rude na 18 milijard ton.

NAROČNIKOM OZIMNICE

Vse člane kolektiva, kateri so plačali jabolka in čebulo obveščamo, da smo na ponovnem razgovoru pri podjetju PERISTER LJUBLJANA dobili pogodbeno zagotovilo, da bodo jabolka in čebula dobavljena najkasneje do 24. januarja v zadovoljivi kvaliteti. Prva pošiljka jabolk je na poti zmrznila in je to sadje dano v predelavo, za nas pa so naročena v Subotici nova.

Osnovna organizacija sindikata Železarne

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tudi pri nas bomo čutili spremembe, ki jih povzročajo energetska kriza in novi odnosi v cenah surovin ter primarne energije. Pripravi se moramo na nove razmere v svetu in graditi obrambne okope, ki bodo varovali naš tržnoplanski sistem in nam na podlagi razvijanja notranje porabe, preorientacije proizvodnje in izvoza omogočili gospodarsko rast.

V preteklem letu 1973 nismo gospodarili tako, da bi bili zadosti odporni proti nizkim udarcem, zato moramo v interesu utrjevanja naše samoupravne ureditve povečati gospodarske učinke.

Zboljšanje likvidnosti, povečanje izvoza in povišanje deviznih rezerv, kar smo dosegli v minulemu letu 1973, nas ne sme zavajati, saj se moramo zavedati, da je to rezultat kreditnomonetarnih posegov in ne kvalitetnih premikov v gospodarjenju.

Doseženi fizični pokazatelji za SR Slovenijo nas ne morejo zadovoljiti. Stopnja rasti družbenega proizvoda se nam od leta v leto znižuje, leta 1973 pa je padlo na 5,7 odstotka. Še bolj je zdrknila produktivnost, ki je le za 2,1 odstotka višja od leta 1972. Najbolj je bila prizadeta investicijska dejavnost, ki je bila realno celo za 3,7 odstotka manjša od predhodnega leta.

Ob tem da so sredstva za osebno potrošnjo realno porastla za 4,6 odstotka, so osebni dohodki zaposlenih nominalno sicer porasli za 16,7 odstotka, realno pa padli za 2,6 odstotka. To je dokaz, da našega največjega sovražnika inflacijo nismo potisnili nazaj, nasprotno celo pridobil je na terenu in se od 17,2 odstotka v letu 1972 povzpelo celo na 20 odstotkov.

Izvršni svet, ki ga je 27. decembra 1973 s sprejemom obveze o družbeno ekonomski politiki in razvoju SR Slovenije v letu 1974 podprla tudi republiška skupščina, je trdno sklenil spremeniti politiko škodljive liberalizacije in zato za leto 1974 načrtuje novo oživitve in kvalitetno izboljšanje našega gospodarstva.

V letu 1974 naj bi Slovenija dosegla realno rast:

- družbenega proizvoda za 7 %
- in to v industriji 7,5 %
- produktivnosti 4,7 %
- investicij 9,2 %
- osebne porabe 5 %
- osebnih dohodkov 3—4 %
- izvoza blaga in storitev 14,6 %
- porast cen življenjskih potrebščin za 15 %

Znotraj tega načrta se predvideva za 12 odstotkov več lastne proizvodnje električne energije in 85.000 ton ali 12 odstotkov več jekla kot leta 1973.

Mnogi so skeptični na tako planiranje. Pomisleki so zlasti zaradi tega, ker ne bomo mogli ostati izolirani od svetovnih tržnih pretresov in bo inflacija še težje zadrževati. Mi moramo tak pristop Slovenije h gospodarskim gibanjem v naslednjem letu podpirati. Prav je, da smo optimisti, da do kraja izkoristimo prednost, ki nam jo samoupravno urejena družba daje.

Tudi v naši organizaciji ne moremo biti zadovoljni z rezultati dela v preteklem letu. Slovenske železarne so v svojem ožjem sestavu v letu 1973 imele poprečno zaposlenih 12.200 delavcev. Dosegli smo okrog 3,4 milijarde dinarjev celotnega dohodka ali 23 odstotkov več kot predhodno leto, osebnih bruto dohodkov je bilo izplačanih 505 milij. din ali 22 odstotkov več, bruto akumulacija, to je amortizacija, povečana za presežek dohodkov, pa bo znašala okrog 410 milij. din ali le 5 odstotkov več kot lani.

Vzrokov za to, da se je ekonomski položaj slovenskega železarstva poslabšal, je več, osnovni pa je vendar v energetske krizi, ki je posebno prizadela proizvajalce jekla. Ocenjena je, da smo zaradi redukcije električne energije izgubili okrog 7.000 ton surovega železa in okrog 38.000 ton surovega jekla. To pa še ni celotna škoda. Zmanjšana proizvodnja jekla multiplikativno vpliva na obrate metalurške in mehanske predelave, in ker je redukcija neposredno prizadela tudi te in vse ostale obrate, lahko ocenimo, da je vsled znižane dobave električne energije realizacija Slovenskih železarne znatno za okrog 165 milij. din.

K temu osnovnemu vzroku relativnega padanja akumulativnosti od lanskih 14 odstotkov na letošnjih 12 odstotkov, se je pridružila tudi inflacija stroškov, ki je bila v glavnem posledica rasti cen osnovnih surovin. Cena jekla, ki je bila v drugem polletju sicer povišana za 15,22 odstotkov, ni mogla v celoti kompenzirati povišanih materialnih stroškov.

Problemi objektivne in subjektivne narave, ki so nas dušili v preteklem letu, niso vzeli toliko optimizma delovnim skupnostim, da za leto 1974 ne bi korajžno načrtovali proizvodnje. Zavedati se narave

moramo, da je visoka proizvodnja pogoj rentabilnosti in akumulativnosti.

Na prvi seji delavskega sveta Slovenskih železar, je bil obravnavan in sprejet gospodarski načrt Slovenskih železar za leto 1974. To je prvi letni načrt, v katerega so vključeni tudi predelovalci žice. Ta predvideva:

- surovega železa 195.000 ton ali 2,5 odstotka več kot leta 1973,
- surovega jekla 775.000 ton ali 11 odstotkov več kot leta 1973,
- blagovne proizvodnje 707.263 ton,
- realizacije 4.010.741.000 din,
- izvoza za 40,6 milijonov dolarjev.

Ker so se Slovenskim železarnam pridružili predelovalci žice, je primerjava s predhodnim letom možna le za surovo železo in jeklo. Medtem ko delovne organizacije — predelovalci: Veriga, Plamen, Tovil in Žična v blagovni proizvodnji predstavljajo le 5,3 odstotka, se v realizaciji odnos poveča na 11 odstotkov, v izvozu pa prispevajo že 20,2 odstotka. Medtem ko tri železarne kljub smelemu pristopu k prodaji na zunanja tržišča v strukturi načrtujejo le 14,7 odstotka izvoza, pri predelovalcih ta odnos znaša 30,4 odstotka. To je dokaz pravilne orientacije, saj se bo s tem v celotni sestavljeni organizaciji izvoz povišal na 16,4 odstotka.

Vse delovne skupnosti je treba pohvaliti, da je delavski svet Slovenskih železar že na prvi seji sprejel osnovne sestavine gospodarskega načrta za leto 1974. Kljub veliki negotovosti smo še pred sklenitvijo lanskega leta uspeli sprejeti usmeritve in obseg naše proizvodnje za naslednje leto. Drugi finančni del predloga gospodarskega načrta bo sledil v začetku leta 1974.

Življenje, kot je pred nami, nas sili h kontinuiranemu načrtovanju. Sproti bo treba popravljati tiste sestavine načrta, ki jih bodo prilike zahtevale. Pri tem mislimo predvsem na strukturo cene in dohodka. Pripravi se moramo tudi na sklepanje samoupravnih sporazumov s samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Apetit bo tam sigurno velik.

Republiška politika predvideva, da smejo prispevki za samoupravne interesne skupnosti znašati največ 90 odstotkov nominalne stopnje gospodarske rasti, kar pri predvideni rasti družbenega produkta za 23 odstotkov pomeni prispevek za 19 odstotkov višji kot letos.

Varčevanje na vseh postavkah materialnih in poslovnih stroškov, bo poleg skrbi za rast proizvodnje in prodaje, glavna skrb izvrševanja gospodarskega načrta v letu 1974. Vse delovne organizacije bodo morale relativno zniževanje porabe surovin, energije in pomožnega materiala, boljše koriščenje delovnega

časa in poviševanje izplena, vgraditi v notranje gospodarske načrte in s konkretnimi zadolžitvami kompenzirati ogroženi dohodek. V težavah, ki jih v letu 1974 ne bo manjkalo, se bo v borbi za obstoj krepil organizem. Železarji so že preživljali težke čase in vedno iz njih prišli trdnjeji in to moramo doseči tudi na naslednji večji preizkušnji. Oblikovane TOZD bodo v tem procesu prvič pokazale svojo sposobnost.

Strukturalna neskladja, kot posledica kratkovidne politike preteklosti, so v Sloveniji dobila take razsežnosti, da so postala glavna ovira nadaljnega razvoja gospodarstva in družbene ravni.

Tekoči srednjeročni družbeni plan do leta 1975 in resolucija o družbenoekonomski politiki in razvoju ter neposrednih nalogah v letu 1974 SR Slovenije, predvidevata pospešeno razvijanje deficitarne osnovne proizvodnje blaga in storitev, med katerimi je tudi jeklo.

Tudi predlog dogovora o poslovnih politikih osrednje denarne institucije Ljubljanske banke za naslednji dve leti, predvideva prednostno kreditiranje bazične industrije. To in dodatno že izdelan predlog predpisa o vračanju državnega kapitala gospodarstvu v prid naše sestavljene organizacije Slovenske železarne, nam vliva korajžje in daje optimizem, da jeklo pri nas dobiva mesto in vloga, ki mu gre. Dobra zamisel bo uspešno izpeljana le v ozkem poslovnem in samoupravnem povezovanju s porabniki in republiko Sloveniji in izven njenih meja.

Slovenske železarne morajo zato v naslednjem letu 1974 kot pobudnik nadaljevati delo in do kraja izposlovati ustanovitve samoupravne interesne skupnosti proizvajalcev in predelovalcev jekla, ki bo vzajemna in razvojno ubrana zveza proizvajalcev in predelovalcev jekla.

Delavski svet je predložil letni gospodarski načrt potrdil in s tem konkretiziral našo nalogo in prispevek pri obvezi SR Slovenije, da v letu 1974 za 7,5 odstotka poviša industrijsko proizvodnjo. Preko 700.000 ton blagovne proizvodnje in več kot štiri milijarde dinarjev realizacije, bo naše najplešče darilo v četrtem letu petletnega razvojnega načrta.

Sprejem osnovnih postavk gospodarskega načrta Slovenskih železar en dan za tem, ko je republiška skupščina sprejela resolucijo o gospodarskem gibanju v letošnjem letu, je dokaz solidarnosti in vzajemnosti. V želji, da bomo sprejete obveze tudi izvrševali.

Želim vsem delavcem in njihovim družinskim članom srečno in uspešno novo leto 1974.

Gregor Klančnik
generalni direktor
Slovenskih železar

	Poslovni sklad		skupni krediti		zaposlenih	
	milij. din	%	milij. din	%	število	%
Železarna Jesenice	1.087	52,2	576,8	41,7	5.992	38,8
Železarna Ravne	539	25,8	316	22,8	4.299	28,4
Železarna Štore	259	12,4	418,5	30,2	2.645	17,1
Veriga Lesce	59	2,8	36,4	2,6	1.077	7
Plamen Kropa	58	2,8	6,2	0,5	505	3,2
Tovil Ljubljana	53	2,5	5,4	0,4	270	1,7
Žična Celje	21	1,0	21,9	1,6	502	3,2
Metalurški inštitut	10	0,5	2,0	0,2	96	0,6
Slovenske železarne	2.086	100	1.383,2	100	15.386	100

Poškodbe v decembru in letu 1973

Služba za varstvo pri delu nam je posredovala podatke o poškodbah za mesec december in zbir podatkov o poškodbah na delovnih mestih ter na poti v službo v letu 1973.

V decembru so bili poškodovani delavci: v TOZD Taličnice štiri poškodbe 209 izgubljenih dni, TOZD Valjarne štiri poškodbe 135 dni, TOZD Hladna predelava enajst poškodb 122 dni, TOZD — VET šest poškodb 194 dni. Obrat družbene prehrane dve poškodbi in 28 izgubljenih dni. V Skupnih službah poškodb na delovnih mestih niso imeli.

V TOZD Taličnice je bila ena poškodba in sedem izgubljenih dni na poti v službo, TOZD Hladna predelava dve poškodbi devet dni, TOZD — VET dve poškodbi 34 dni, Skupne službe tri poškodbe 51 dni in v obratu Družbene prehrane ena poškodba in 34 dni. Tako smo v decembru zaradi 27 poškodb na delovnih mestih izgubili 688 delovnih dni in zaradi devetih poškodb na poti v službo 135 delovnih dni.

V letu 1973 smo imeli v Železarni na delovnih mestih 385 poškodovanih sodelavcev. Za-

radi poškodb na delovnih mestih smo izgubili 7765 dni. Poleg tega je bilo še 55 poškodb na poti v službo in 1271 izgubljenih dni.

Pregled poškodb po posameznih TOZD je naslednji: na delovnih mestih so imeli v TOZD Taličnice 79 poškodb in 1705 izgubljenih dni, TOZD Valjarne 72 poškodb 1742 dni, TOZD Hladna predelava 102 poškodbi 1639 dni, TOZD — VET 117 poškodb 2427 dni, v Skupnih službah šest poškodb 111 dni in v obratu Družbene prehrane devet poškodb 141 dni.

Na poti v službo so imeli v 1973 v TOZD Taličnice devet poškodb 137 izgubljenih dni, TOZD Valjarne ena poškodba štiri dnevi, TOZD Hladna predelava devet poškodb 265 dni, TOZD — VET 17 poškodb 390 dni, v Skupnih službah 11 poškodb 265 dni, TOZD — VET 17 poškodb 390 dni, v Skupnih službah 11 poškodb 311 dni in v obratu družbene prehrane osem poškodb 162 dni.

Izmed 385 poškodb na delovnih mestih se je ena poškodba v lanskem letu končala s smrtnim izidom.

Izvršitev plana skupne in blagovne proizvodnje in odprave v decembru in letu 1973

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA SKUPNE IN BLAGOVNE PROIZVODNJE TER ODPRAVE V LETU 1973

Del. enota	SKUPNA PROIZVODNJA			BLAGOVNA PROIZVODNJA			Odprava
	dr. pl.	izvršitev	%	dr. pl.	izvršitev	%	
Plavž	158.000	149.538,6	94,6				
SM jeklarna	320.000	315.848,1	98,7				
El jeklarna	171.000	154.083,6	90,1				
Livarne	1.660	1.763,7	106,2	600	345,7	57,6	345,7
Šamotarna	17.000	16.490,7	97,0	3.000	3.086,9	102,9	3.086,9
TOZD TALILNICE:	667.660	637.724,7	95,5	3.600	3.432,6	95,4	3.432,6
Blum. štek.	546.200	525.321,5	96,2	81.970	82.603,8	100,8	84.064,2
Valj. deb. pl.	103.000	92.184,8	89,5	102.100	91.383,5	89,5	94.806,2
Valj. žice	112.400	114.869,4	102,2	35.000	42.210,2	120,6	42.083,1
Valj. prof.	31.020	34.297,2	110,6	4.200	2.853,9	68,0	2.853,9
TOZD VALJARNE:	792.620	766.672,9	96,7	223.270	219.051,4	98,1	223.807,3
Hladna valj.	30.000	30.689,4	102,3	29.890	30.210,0	101,1	30.167,6
Profilarna	16.640	17.402,4	104,6	16.540	17.336,3	104,8	17.029,3
Jeklovlek	19.000	20.082,2	105,7	18.930	19.919,5	105,2	20.098,1
Žičarna	66.500	64.730,9	97,3	42.230	41.225,3	97,6	41.296,8
Elektrodni:	15.300	15.159,8	99,1	15.230	15.068,4	98,9	15.058,3
— elektrode	14.300	14.699,6	102,8	14.230	14.614,5	102,7	14.501,0
— prašek	1.000	460,2	46,0	1.000	453,9	45,4	557,3
Želbarna	13.700	13.101,5	95,6	13.600	12.979,8	95,4	13.030,6
TOZD PREDEL:	161.140	161.166,2	100,0	136.420	136.739,3	100,2	136.680,7
SKUPAJ:	1.621.420	1.565.563,8	96,6	363.290	359.223,3	98,9	363.920,6
Tuja predel.	5.700			5.700			222,6
— profilarna	1.360	531,7	39,1	1.360	531,7	39,1	531,7
ŽELEZARNA:	1.628.480	1.566.095,5	96,1	370.350	359.755,0	97,1	364.674,9

Planirane proizvodnje za dom je 17.720 ton, izvršene pa 17.164,4 tone.

IZVRŠITEV PROGRAMA SKUPNE IN BLAGOVNE PROIZVODNJE TER ODPRAVE ZA MESEC DECEMBER 1973

Del. enota	SKUPNA PROIZVODNJA			BLAGOVNA PROIZVODNJA			Odprava
	program	izvršitev	%	program	izvršitev	%	
Plavž	12.400	12.309,4	99,3				
SM jeklarna	25.200	24.391,5	96,8				
El jeklarna	12.400	11.427,7	92,2				
Livarne	140	147,7	105,5	50	29,1	58,2	29,1
Šamotarna	1.400	1.550,0	110,7	250	197,5	79,0	197,5
TOZD TALILNICE:	51.540	49.826,3	96,7	300	226,6	75,5	226,6
Bl. štek.	45.450	42.411,4	93,3	6.900	6.098,2	88,4	6.941,0
Val. deb. pl.	8.700	7.870,1	90,5	8.620	7.696,1	89,3	8.296,1
Valj. žice	9.600	9.599,2	100,0	3.200	3.788,3	118,4	3.781,8
Valj. prof.	2.600	3.105,6	119,4	210	176,7	84,1	181,0
TOZD VALJ:	66.350	62.986,3	94,9	18.930	17.759,3	93,8	19.199,9
Hlad. valj.	2.400	2.455,8	102,3	2.350	2.416,2	102,8	2.440,8
Profilarna	1.240	1.228,5	99,1	1.230	1.207,0	98,1	1.366,7
Jeklovlek	1.580	1.659,2	105,0	1.580	1.636,2	103,6	1.821,9
Žičarna	5.350	5.850,9	109,4	3.300	3.647,5	110,5	3.761,1
Elektrodni:	1.170	1.186,0	101,4	1.160	1.180,6	101,8	1.250,1
— elektrode	1.130	1.158,0	102,5	1.120	1.152,6	102,9	1.209,2
— prašek	40	28,0	70,0	40	28,0	70,0	40,9
Želbarna	1.130	1.198,7	106,1	1.120	1.189,5	106,2	1.291,6
TOZD PREDEL:	12.870	13.579,1	105,5	10.740	11.277,0	105,0	11.932,2
SKUPAJ:	130.760	126.391,7	96,7	29.970	29.262,9	97,6	31.358,7
Tuja predel.	30	79,4	264,7	30	79,4	264,7	79,4
— prof.	130.790	126.471,1	96,7	30.000	29.342,3	97,8	31.438,1
ŽELEZARNA:							

Planirane proizvodnje za dom je 1.360 ton, izvršene pa 1.755 ton.

V preteklem letu smo kljub težavam, ki so nas spremljale, dosegli po letu 1969, ko smo izvršili skupno proizvodnjo za 1.663.339 tonami, drugo največjo letno skupno proizvodnjo in to 1.566.095 ton.

Odrad dokaj dobre skupne proizvodnje je doslej dosežena največja letna blagovna proizvodnja 359.755 ton, kar je imelo za posledico tudi rekordno letno odpravo v višini 364.674 ton.

V skupni proizvodnji si delijo manjko in teži 62.385 ton: talilnice s 29.936 tonami ali 48 %, valjarne s 25.948 tonami ali 42 % in tuja predelava s 6.528 tonami ali 10 %. V talilnicah odpade 16.917 ton na elektrojeklarno, sledita ji plavž z 8.462 tonami in martinarna s 4.152 tonami.

V valjarnah zaostaja za družbenim planom valjarna blumingštek s 20.879 tonami in valjarna debele pločevine z 10.816 tonami. Hladna predelava je družbene letne obveze v skupni proizvodnji izpolnila v teži 161.166 ton ali 100 %, ter dosegla največjo letno proizvodnjo doslej.

Podobna je slika v blagovni proizvodnji, kjer je hladna predelava družbene obveze presegla ter s 136.739 tonami dosegla največjo letno proizvodnjo doslej.

K tako dobri letni izvršitvi skupne in blagovne proizvodnje so prispevali vsi obrati hladne predelave, bluming in valjarna žice ter plavž, ki so v letu 1973 dosegli največje letne dosegke odkar obratujejo.

Zanimiv je podatek, kako je rasla blagovna proizvodnja hladne predelave v odnosu na blagovno proizvodnjo celotne Železarnice v zadnjih petih letih kar je prikazano v naslednji tabeli.

Rast blagovne proizvodnje hladne predelave:

leta	1969	1970	1971	1972	1973
Železarna	103.742	110.183	122.736	124.718	136.739
Hladna predel.	352.959	341.988	349.652	348.071	359.755
Delež v %	29	32	35	36	38

Iz tabele je razvidno, da delež hladne predelave neprestano raste, ter da se je od 29 % v letu 1969 dvignil v letu 1973 kar na 38 % v blagovni proizvodnji Železarnice.

Mislím, da je doseženi trend naraščanja deleža hladne predelave odraz dolgoročne politike podjetja v smeri večje finalizacije, in da bi morali ta trend v naslednjih letih ne samo obdržati temveč še povečati, za kar obstoje realne možnosti.

Letni dosežki bi bili neprimerno boljši, ko ne bi bilo redukcije električne energije, katere je poleg elektrojeklarnice prizadela tudi ostale obrate in to predvsem valjarno blumingštek, ter valjarno debele pločevine.

Ostali obrati, ki jih je v letu 1973 prizadela redukcija električne energije, so z delom ob prostih sobotah in nedeljah izgubljeno delno nadoknadili in na ta način vsaj delno ublažili posledice redukcije električne energije.

Proizvodnja v mesecu decembru je potekala v znamenju redukcije električne energije v začetku meseca, katere posledice kljub vsem naporom, ki jih je kolektiv vložil, nismo mogli nadoknaditi in smo program skupne proizvodnje izpolnili z 96,7 %, program blagovne proizvodnje pa z 97,8 %. Kljub neizpolnjenim obvezam v skupni in blagovni proizvodnji pa smo dosegli dokaj dobro odpravo in to v teži 31.438 ton, ter temu primerno fakturirano realizacijo v višini 150.433.720 din.

Analiza dela po TOZD: TOZD TALILNICE:

Talilnice so program skupne proizvodnje izvršile z 96,7 %. Največji delež manjka nosi elektrojeklarna, ki je bila zaradi redukcije električne energije najbolj prizadeta.

K neizpolnjenju programa talilnic je prispevala svoj delež še martinarna, kjer je obratovala dalj časa pet

Livarna in šamotarna sta programske obveze presegli.

TOZD VALJARNE:

Valjarne so program skupne proizvodnje izpolnile z 94,9 %, kar se je odrazilo tudi na izvrševanju blagovne proizvodnje. Kljub neizpolnjenju programa blagovne proizvodnje, pa je bila dokaj dobra odprava in to kar 19.199 ton, kar je za 269 ton več od programirane.

V skupni proizvodnji sta zaostali za programom valjarna blumingštek in valjarna debele pločevine in to izključno zaradi redukcije električne energije. Valjarna žice je z dobrim delom izgubo zaradi redukcije delno nadoknadila in programske obveze izpolnila, medtem ko so profile valjarne zaradi male porabe električne enrgije in potrebe jeklovleka po nemoteni preskrbi z vložkom, delale brez prekinitev, ter program presegle za 19,4 %.

TOZD HLADNA PREDELAVA:

Obrati hladne predelave so decembrske obveze presegli v skupni proizvodnji za 5,5 %, v blagovni proizvodnji pa za 5 %. Razen profilarne, ki je le za malenkost zaostala za decembrskimi programskimi obvezami, so vsi ostali obrati obveze izpolnili, saj so izgubljeno proizvodnjo zaradi redukcije nadoknadili z delom ob prostih sobotah in nedeljah.

Žičarna je ob dobri preskrbi z vložkom tako po količini, kot tudi po asortimentu in po zaslugi prizadevanosti celotnega kolektiva dosegla z 5.850 tonami doslej največjo mesečno skupno proizvodnjo od začetka obratovanja.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Dežurni za vzdrževanje:	DNEVNI:	NOČNI:
DATUM:		
PONEDELJEK — 14. 1.	Molan Ivaň	Peternel Janez
TOREK — 15. 1.	Beguš Stane	Bak Dušan, dipl. inž.
SREDA — 16. 1.	Zidar Jože	Kordež Filip, inž.
ČETRTEK — 17. 1.	Mencinger Stane	Svetina Jože
PETEK — 18. 1.	Droic Marjan	Kavčič Ivan
SOBOTA — 19. 1.	Koselj Anton, dipl. inž.	Arh Jože
NEDELJA — 20. 1.	Arnež Franc	Noč Vinko

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je 314
vezni telefon 410
Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 — 18.00 ure
nočni pa od 18.00 — 6.00 ure
Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 — 18.00 ure
nočni pa od 18.00 — 6.00 ure
Predaja poslov se izvede v sobi dežurnega št. 8 v upravni zgradbi TOZD-VET.

Služba obratne ambulante

od 14. do 19. januarja 1974

Dopoldan: dr. Branko Čeh in dr. Andrej Hribernik
Popoldan: dr. Aleksander Rjazancev (samo do 18. ure)
V soboto, 19. januarja samo dopoldan: dr. Jože Jensterle.
Zobna ambulanta:
dopoldan: terapevt dr. Alojz Smolej
popoldan: terapevt Viktor Stražisar
V soboto, 19. januarja samo dopoldan: terapevt dr. Alojz Smolej.
Ordinacijski čas dopoldan od 6. do 13. ure, popoldan od 13.30 do 20. ure. V soboto od 6.30 do 13. ure.
Obbolele sodelavce prosimo, da po možnosti koristijo dopoldanski čas za zdravniške preglede, ker v popoldanskem času ordinira samo en zdravnik.

Personalne vesti december

Sprejetih je bilo 45 delavcev, z delom pa je prenehalo 65 delavcev.
STAROSTNO SO BILI UPOKOJENI: Franc Ambrožič — 1917 operativna novogradnja 33 in pol let v ŽJ, Ivan Česnik — 1922 martinarna 26 in pol let v ŽJ, Pero Danilovič — 1928 livarna 23 let v ŽJ, Janez Srna — 1913 DE-DP 13 let v ŽJ, Franc Urevc — 1919 strojno vzdrževanje 34 let v ŽJ, Alfonz Velušček — 1911 strojno vzdrževanje 37 let v ŽJ.
INVALIDSKO UPOKOJENI: Avgust Ambrožič — 1920 gradbeno vzdrževanje 27 let v ŽJ, Bernard Bastarda — 1930 strojno vzdrževanje 13 let v ŽJ, Štefica Cerkovnik — 1925 sekretariat 25 let v ŽJ, Milena Harej — 1927 DE-DP 13 let v ŽJ, Franc Justin — 1926 strojne delavnice 26 let v ŽJ, Viktor Kemperle — 1927 žičarna 26 let v ŽJ, Janez Kos — 1928 strojno vzdrževanje 27 let v ŽJ, Jože Letnar — 1914 plavž 23 in pol let v ŽJ, Gabrijel Peternelj — 1921 hladna valjarna 26 let v ŽJ, Nežka Piber — 1915 martinarna 16 let v ŽJ, Blaž Razinger — 1922 valjarna Bela 22 let v ŽJ, Danica Varl — 1928 finančni sektor 16 let v ŽJ.

UMRLI SO: Janez Polajnar — 1937 strojno vzdrževanje 15 in pol let v ŽJ, Jože Zgaga — 1936 profilna valjarna 19 let v ŽJ.

Svojemu našemu iskreno sožalje.
IZKLJUČENI SO BILI: Himzo Ahmič — 1955 valjarna Bela, Ljubčo Andonov — 1952 šamotarna, Dimitrija Apostolov — 1953 plavž, Boris Atanasovski — 1953 valjarna 2400, Mehmed Avdič — 1944 valjarna Bela, Vahid Čehajič — 1953 plavž, Halil Emruli — 1953 martinarna, Hamdija Gerzič — 1951 šamotarna, Mirko Gorjanc — 1956 strugarna valjev, Mustafa Grbič — 1952 martinarna, Mirsad Grozdanič — 1955 elektroodni obrat, Milan Hrkaločič — 1943 DE-DP, Sofija Hrkaločič — 1951 DE-DP, Miroslav Ivašanin — 1952 elektro toplotna energija, Velid Kamenčič — 1951 hladna valjarna, Kadir Kobašič — 1952 transport, Fahrudin Kolovič — 1953 valjarna žice, Miladin Kostić — 1955 valjarna žice, Ciril Krivec — 1933 jeklovlek, Alfonz Lamovšek — 1950 martinarna, Mirko Langus — 1952 jeklovlek, Sabina Medja — 1940 finančni sektor, Husein Mehitič — 1953 žičarna, Ramadan Mulalič — 1953 martinarna, Arfan Numanagič — 1950 plavž, Redžep Nimanagič — 1957 profilna valjarna, Marko Ponjavič — 1950 jeklovlek, Milovan Poznanović — 1955 valjarna Bela, Avdo Raković — 1954 valjarna Bela, Adil Ramič — 1953 elektro jeklarna, Čamil Saburovič — 1952 plavž, Jordan Stamenkov — 1952 šamotarna, Milka Stojanović — 1947 DE-DP, Ibrahim Suhonjič — 1956 želbarna, Ana Sušnik — 1932 valjarna Bela, Avdo Turkušič — 1955 transport, Milica Zukič — 1952 splošni sektor, Džuro Žigic — 1953 martinarna.

Objava

Pri izgradnji nove hladne valjarne bomo potrebovali več:
— strojnih inženirjev
— elektro inženirjev (jaki in šibki tok)
— strojnih tehnikov
— elektro tehnikov (jaki in šibki tok)
— in poklicnih delavcev specialistov (ključavničarjev, instalaterjev in električarjev)

Navedeni dalavci se bodo vključili v operativno delo pri izgradnji posameznih objektov hladne valjarne. Naloge posameznikov, ki bodo izbrani, bodo v osnovi vsebovale: izdelava in potek terminskih planov, odgovornost za nadzor del ter podobne operativne naloge pri izgradnji.

Pogoji, ki naj jih kandidati izpolnjujejo so:
— da so strokovno usposobljeni v enem izmed poklicev, ki se zahtevajo; pri tem pridejo tudi v poštev dalavci, ki se izredno šolajo na srednjih, višjih ali visokih šolah, kakor tudi pripravniki;
— da imajo kandidati smisel za operativno delo;
— da pasivno obvladajo angleški jezik in so se v jeziku pripravljeni intenzivno izpopolniti;
— da so odslužili kadroviski rok v JLA.

Kandidate za posamezna delovna mesta v operativni ekipi izgradnje hladne valjarne bo izbirala glede na potrebe posebna strokovna komisija, ki bo predloge posredovala ustreznim samoupravnim organom v potrditev.

Prijave, ki so neobvezne, naj kandidati pošljejo do vključno 25. 1. 1974 na kadroviski sektor z označbo »Nova hladna valjarna«. Prijava naj vsebuje osnovne podatke o strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah, ki jih ima posameznik.

KADROVISKI SEKTOR

Dopolnitev navodil za poslovanje kantin

I.
Zaradi slabo sprejetega novega načina delitve malic v kantinah Železarnice, se po usklajenih stališčih na sestanku predsednikov sindikalnih odborov TOZD in predsednikov delavskih svetov TOZD, dne 7. januarja, osvoji večinsko stališče samoupravnih delovnih skupin ter se izvršijo naslednje spremembe pri poslovanju kantin:

1. S 14. 1. 1974 bo v kantinah na razpolago ena topla malica brez dodatkov.
2. Uvede se prodaja delikatesne hrane po izbiri.
3. Bon za malico ima stalno vrednost 3.— din.

II.

Kantine bodo poslovale po objavljenih cenah za topla in hladna jedila. Vsak bo lahko izbral jedila iz obstoječega izbora jedil.
Boni za malice bodo plačilno sredstvo v kantinah. Plačilo z bonom manj kot 3.— din ne bo mogoče. Plačevanje razlike nad 3.— din je z gotovino.
Delitev in oblika bonov ostane neizpremenjena. V veljavi ostane navodilo od 11. 12. 1973, razen zgoraj navedenih sprememb.

III.

Vsi delavci na delovnih mestih, kjer se z malicami ne morejo oskrbovati v kantinah, koristijo za enkratni nakup kantino v ŽIC. Nabava bo možna od 10.—16. v mesecu dopoldan in popoldan.

Direktor kadroviskega sektorja:
Tomaž Ertl, dipl. polit.

Samoupravni organi v preteklem tednu

5. seja delavskega sveta Železarne

Predsednik delavskega sveta Železarne dipl. inž. Lojze Kalan je sklical 5. sejo delavskega sveta v soboto, 29. decembra 1973 in za dnevni red predlagal: Pregled sklepov zadnje seje, predlog gospodarskega načrta za 1974. leto, projekt hladne valjarne, informacijo o sprejemu dodatka k temeljnemu samoupravnemu sporazumu o združitvi TOZD in reševanje tekočih zadev.

Pregled sklepov zadnje seje je podal glavni direktor in so ga člani sprejeli brez pripomb.

Predlog gospodarskega načrta, ki ga je obrazložil direktor sektorja za ekonomiko in organizacijo, so sprejeli s soglasjem vseh delegacij skupaj s stališči odbora za gospodarstvo, ki so zlasti naslednja:

Gospodarski načrt je izdelan na osnovi ciljev, postavljenih v septembru in sprejetih na šestih samoupravnih delovnih skupin. Ne predvideva bistvenega povečanja proizvodnje pa tudi ne boljših rezultatov poslovanja od letošnjih. Postavljen je na realnih možnostih posameznih obratov pa je zato treba, da ga obrati dosledno uresničujejo.

V predlogu gospodarskega načrta so zajeti vsi momenti od delitve dohodka do delitve amortizacijskih sredstev in osebnih dohodkov, kar je v skladu s temeljnimi samoupravnimi sporazumi. Odstopanja, ki bi lahko nastala v teku leta zaradi nepredvidenih težav pri nabavi in pri nabavnih ter prodajnih cenah, bo treba reševati sproti.

S soglasjem ostalih delegacij so sprejeli predlog delegacije TOZD Talilnice, da se v elektro jeklarni zniža plan proizvodnje na BBC peči za 5.000 ton, ker je peč v okvari s tem, da se ta proizvodnja nadomesti na ostalih napravah.

K predlogu gospodarskega načrta so sprejeli na predlog sektorja za ekonomiko tudi smernice za izvajanje in sicer:

1. Gospodarski načrt predstavlja cilje poslovanja, ki jih moramo doseči in preseči v prihodnjem letu. Je osnovna smer našega delovanja in vsa večja odstopanja morajo biti utemeljena in po možnosti v pozitivni smeri.

2. Delavski svet TOZD in Železarne bodo nadzirali doseganje plana četrtletno, odbori za gospodarstvo pa mesečno. Ob vsaki večji spremembi je treba ukrepati in izdelati rebalans plana.

3. Operativni programi bi morali biti usklajeni ali pa večji od postavljenih mesečnih družbenih planov. Odbori za gospodarstvo v TOZD jih morajo nadzirati, vsa odstopanja pa morajo biti utemeljena.

4. Delovodje, oddelkovodje, obratovodje in direktorji morajo pripraviti lastne plane, kako doseči ali preseči z družbenim planom postavljene cilje.

5. Medtem ko je planirani asortiment že optimiran, je treba v prodaji sprejemati dosegljive roke, v proizvodnji pa se je treba držati sprejetih rokov. Isto velja za dolgoročne in druge dogovore ter za nabavne roke.

6. Poudarek pri spremljanju izvajanja plana naj bo predvsem na vrednostnih (stroški, realizacija) in ne samo količinskih pokazateljih.

7. Plan skupne proizvodnje znaša 1.628.330 ton, plan gotove robe 392.140 ton, plan prodaje 374.820 ton in plan realizacije skupaj z ostalo 1.876.775.220 dinarjev.

8. Amortizacija je planirana v višini 160 milijonov din. Porabiti jo je treba za vračilo anuitet, novo hladno valjarno in za ostale že dogovorjene namene. Ostanek se razdeli v sorazmerju z vplačano amortizacijo med TOZD in skupne službe, seveda če bo planirana amortizacija ustvarjena.

9. Investicijsko vzdrževanje v višini 20 milijonov dinarjev se bo koristilo za popravilo generatorske lope in tekočih projektov, ostanek pa se razdeli po nabavi vrednosti osnovnih sredstev TOZD in skupnih služb.

10. Višina osebnih dohodkov je planirana poprečno 2700 dinarjev mesečno na osebo. Razmerje ostane 1:2,8 med 1. in 20. kategorijo.

11. Zaradi proizvodne povezanosti TOZD imajo le-te prednost pri medsebojnih dobavah, zlasti še, če je to povezano z večjo uspešnostjo podjetja kot celote. To velja za količino, kvaliteto in roke.

12. V naslednjem letu je treba v septembru in oktobru določiti osnovne cilje in politiko poslovanja ter nekaj okvirnih alternativ planov. Predlog bo izdelal glavni direktor ob pomoči strokovnih služb in direktorjev TOZD, o njem pa bodo razpravljale vse samoupravne delovne skupine. Predlog poslovne politike sprejemajo delavski sveti TOZD v oktobru, na osnovi tega bo izdelan podrobni plan za prihodnje leto.

13. Plan delitve dohodka za prihodnje leto naj se izdela na ravni TOZD. Prav tako mora plan za prihodnje leto vsebovati več elementov finančnega plana.

14. Že takoj v začetku je treba pristopiti k izdelavi srednjeročnega in dolgoročnega plana, ki ga bo treba sprejeti v prihodnjem letu.

15. Vsi delavci Železarne naj prispevajo k čimboljši in čimvečji izpolnitvi planov postavljenih nalog.

V nadaljevanju seje so vzeli na znanje informacijo o komercialnem

delu pogodb z ameriškimi partnerji glede gradnje nove hladne valjarne in potrdili nabavo opreme in rezervnih delov.

Vzeli so na znanje tudi informacijo, da so delavci TOZD na zborih, ki so bili od 7. do 21. decembra 1973, sprejeli dodatek k temeljnemu samoupravnemu sporazumu o združitvi TOZD z veliko večino glasov. Na podlagi tega dodatka so potem sklenili, da glavnemu direktorju Železarne mandat še traja do izteka roka, za katerega je bil izvoljen.

Sprejeli so samoupravni sporazum o pristopu k stanovanjski skupnosti občine Jesenice, imenovani delegate za skupščino te skupnosti in pooblastili glavnega direktorja, da sporazum podpiše v imenu Železarne.

Po končanem tem delu delovne seje so nadaljevali s svečanim delom, v katerem je glavni direktor podal poročilo o delu in uspehih in problemih v minulem letu.

TOZD valjarne

6. seja odbora za gospodarstvo

Predsednik tov. Ravnihar je 24. decembra sklical 6. sejo odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarne z dnevnim redom: pregled sklepov zadnje seje, proizvodnja v novembru 1973, izplen in stroški, operativni plan za mesec januar 1974, plan za leto 1974 in razno.

Odbor je ugotovil, da so vsi sklepi urejeni, oziroma so zaradi zasledovanja izpolnjevanja plana proizvodnje, zvišanja izplena in znižanja stroškov vsak mesec, še v uresničevanju.

Direktor TOZD Valjarne dipl. inž. Karba je na kratko posredoval članom dosežene rezultate za valjarne o proizvodnji, izplenu in stroških za mesec november 1973. Skupna proizvodnja je bila dosežena 99 %, blagovna proizvodnja pa 107,7 odstotka.

Pri izplenu se kažejo iz meseca v mesec boljši rezultati. Pri stroških pa je zopet prikazano zvišanje in sicer predvsem zaradi metalurških napak, katerih sta krivi obe jeklarni in pa zaradi tega, ker je bilo v tem mesecu obračunano za 3.375.249 din zvišanja vsled primanjkljaja nedovršene proizvodnje toplo valjanih trakov.

Pri obravnavi predloga operativnega plana za januar 1974 za TOZD Valjarne so ugotovili, da je za vse obrate nižji od družbenega plana, le v valjarni žice ne. V skupni proizvodnji je po družbenem planu 67.240 ton, programirano pa 66.160 ton, t.j. - 1,4 %; v blagovni proizvodnji je družbeni plan 19.060 ton, programirano pa 18.800 ton.

Obratovodja bluming valjarne je postavil vprašanje, ali je ekonomsko upravičeno valjanje v valjarni žice, ker predstavlja valjanje kvadrata na blumingu velike težave in predlaga, da bi forsirali valjanje trakov.

Po temeljiti razpravi o postavljenih nalogah za leto 1974 je odbor za gospodarstvo sprejel naslednje sklepe:

1. Odbor je postavil zahtevo, da se primanjkljaj slabov in TVT trakov razčisti, vodstvo valjarne bluming pa je dolžno urediti, da v prihod-

njem letu do takih napak ne bo več prišlo.

2. Skupna proizvodnja je bila v novembru v vseh obratih presežena, razen v valjarni bluming-štekel, kjer je vzrok v: izredno velikem številu zastojev, zaradi pomanjkanja temperature, zaostren je bil režim ogrevanja vložka zaradi kvalitetnih zahtev, itd. V novem letu bodo morali pri izpolnjevanju mesečnih planov bolj paziti na izplen, predvsem pa se zelo truditi, da bodo čimbolj znižali stroške.

3. Odbor za gospodarstvo je potrdil predlog operativnega plana za mesec januar 1974.

4. Odbor za gospodarstvo je obravnaval predlog gospodarskega načrta TOZD Valjarne za leto 1974. Plan je po količini v primerjavi z letom 1973 nekoliko nižji, vendar bo z ozirom na kvalitetnejši asortiment, realizacija za 19 % višja. V letu 1974 bodo pogoji gospodarjenja še ostrejši z ozirom na kvalitetnejši asortiment, predvideno povišanje cen energij, surovinam in uslugam ter večje zahtevnosti kupcev v pogledu doslednega izpolnjevanja dobavnih rokov. Iz teh razlogov se bo moral ves kolektiv TOZD Valjarne maksimalno prizadevati, da bo v planu za leto 1974 predvidene naloge tudi izpolnil.

S strani obratovodstva bluming valjarne je bila iznešena pripomba zaradi previsoke planiranega izplena pri valjanju slabov. Sprejet je bil predlog, da tehnolog obrata in predstavnik TKR ponovno pregledata situacijo zaradi previsokega izplena (83 %) ter naredita ustrezen predlog popravka. Le-tega bo SEOP posredoval FRS, da ga bo upošteval pri izračunu kalkulacije za leto 1974.

Odbor je potrdil predlog gospodarskega načrta TOZD Valjarne za leto 1974. HZ

6. seja delavskega sveta

Delavski svet TOZD Valjarne je imel 28. decembra 1973 svojo 6. redno sejo. Na seji so pregledali sklepe zadnje seje, obravnavali in sprejemali statut TOZD Valjarne, sprejeli plan za leto 1974, potrdili predlog za spremembo poslovanja kantine, odobrili organizacijo vodstva TOZD in ustrezno sistematizacijo delovnih mest.

Predsednik DS TOZD Valjarne Mavro Lenardič je posredoval rezultate zbora delavcev, ki je v času od 7. do 21. decembra 1973 prek šestankov samoupravnih delovnih skupin, na katerih je od 945 zaposlenih sodelovalo 748 delavcev, obravnaval statut TOZD Valjarne. Glede na dosežen rezultat glasovanja so ugotovili, da je statut sprejet.

Direktor SEOP mag. Rozman in tov. Mežnarjeva sta članom DS obrazložila predlog gospodarskega načrta TOZD Valjarne za leto 1974, ki znaša količinsko 789.190 ton. V primerjavi s planom za leto 1973 je za 3.430 ton nižji. Predvidena količina za prodajo znaša 226.250 ton, kar je za 1,3 % več kot v letu 1973. Skupna realizacija znaša 940 milij. din, kar je v primerjavi s planirano za leto 1973 višja za 19 %, zaradi večje prodaje v valjarni bluming, štekel in valjarni žice. Za izvoz je predvideno 16.000 ton.

Planirani dohodek za leto 1974 je za 12 % višji od leta 1973. Če bi uspeli povišati prodajne cene in obdržati nabavne, bi bila že ena od možnosti, da plan tak kot je, doseže, kar bi pomenilo minimalno mejo za uspešnost poslovanja TOZD in Železarne.

V razpravi o planu je predsednik navzoče informiral, da je bil po vprašanju plana za leto 1974 sest-

nek političnega aktiva TOZD Valjarne. Na njem so ugotovili, da je bil predlog plana prepozno poslan v obrate, ker bi z ozirom na ustavne spremembe, ne smeli sprejemati plana brez sodelovanja delavcev v kolektivu. V zvezi s tem je aktiv tudi sprejel devet sklepov za uspešno izvršitev predloženega plana.

Na podlagi predloženega materiala je DS sprejel naslednje sklepe:

1. Potrdi se sprejem statuta TOZD Valjarne.

2. Potrdi se predlog gospodarskega načrta TOZD Valjarne za leto 1974 s pripombo, da se za doseg kolektivnega plana termične obdelave eventualno, po potrebi, poviša normativ delavcev v tem oddelku.

3. Potrdi uvedbo dveh toplih in ene hladne malice dnevno s tem, da naročajo obroke kantinerke in da se osvoji predlagani način obračuna in plačilo razlike ter da delavec plača za malico po jedilniku štiri din.

4. Potrdi sistematizacijo delovnih mest vodstva TOZD Valjarne, ki velja od 1.1.1974 in ustanovitve nove samoupravne delovne skupine vodstva TOZD Valjarne.

5. Potrdi nabavo opreme, rezervnih delov in servisnih uslug od ameriških dobaviteljev Waterbury Farrel, Production Machinery in Ge. ral Elektric, ki so bili izbrani od centralne komisije za HV in s kate-

rimi so pripravljene komercialne pogodbe, podpisane s strani dobaviteljev.

Poleg tega so odobrili najemanje kredita po predloženih osnovnih pogojih za sklepanje finančne pogodbe za hladno valjarno.

6. Potrdi predlog, naj SDS obravnava in sprejmejo osnutek samoupravnega sporazuma o medseboj-

nih odnosih in odgovornosti delavcev v temeljni organizaciji združenega dela do 15. 1. 1974.

7. Potrdi predlog za kritje prevoznih stroškov članom DS, ki pridejo v prostem času na sejo delavskega sveta. Po predložitvi vabila in vozne karte, se le-tem uredi preko blagajne ŽJ povračilo prevoznih stroškov. HZ

TOZD hladna predelava

5. seja odbora za gospodarstvo

Predsednik odbora za gospodarstvo v TOZD Hladna predelava je 28. decembra 1973 sklical 5. redno sejo. Za sejo je bil predlagal: pregled sklepov prejšnjih sej, obravnavo poslovnega uspeha v mesecu novembru, operativni plan za januar 1974, uvedbo odškodninskega zahtevka v internih reklamacijah in razno.

Najprej so obravnavali vloge, katere so odboru posredovala obratovodstva. Obratovodstvo profilarne je odboru posredovalo vlogo za nabavo oblikovne proge. Odbor je glede na podano obrazložitev o nujnosti te nabave odobril korišćenje sredstev, ki so potrebna.

Obratovodstvo žičarne je zaprosilo za odobritev sredstev za nabavo naprav za pobakrenje. Za nabavo teh naprav imajo na razpolago tri ponudnike in sicer STT Trbovlje, Sportmetal Jesenice in Herborn iz Zahodne Nemčije. Z ozirom na ceno in rok dobave je najbolj ugoden ponudnik Sportmetal Jesenice. Z nabavo teh naprav bo dokončno rešeno vprašanje enakomernosti površine VAC žice. Odbor je vlogo obravnaval in dal soglasje za nabavo naprav za pobakrenje pri najbolj ugodnem ponudniku.

Odbor je odobril tudi finančna sredstva za gradnjo polnilnice vilicarjev.

Predsednik odbora dipl. inž. Jamar je poročal o izvrševanju sklepov prejšnjih sej. Ugotovljeno je bilo, da so vsi sklepi, ki so kratkoročnega značaja, izvršeni. Še nadalje pa ostanejo v veljavi sklepi, ki so dolgoročnega značaja. Direktor TOZD Hladna predelava dipl. inž. Vičar je poročal o poslovnem uspehu v mesecu novembru, knjigovodja Mesarič pa o finančnih rezultatih.

Pri pregledu predvidene končne proizvodnje v primerjavi z družbenim planom so ugotovili, da so vsi obrati, razen žičarne in žebjarne, izpolnili planske obveznosti. Nekaj manjši rezultat v elektrodnem

obratu je posledica manjše prodaje in proizvodnje taljenih praškov. Žebjarne ni dosegla planirane proizvodnje zaradi pomanjkanja treh žebjarjev v II. polletju.

Člani odbora so obravnavali operativni plan za mesec januar 1974. Bili so mnenja, da morajo v bodoče posvetiti operativnemu planu več pozornosti, ker so od dosedanjega operativnega plana odvisni tudi osebni dohodki. Dogovorjeno je bilo, da bo v bodoče sejam prisostvoval tudi predstavnik priprave dela. Tako bo odbor lažje ugotavljal upravičenost postavljenih operativnih planov oziroma upravičenost stimulacij na operativni plan.

Odbor je potrdil operativni plan za mesec januar. Glede na to, da odbor za gospodarstvo stalno spremlja gibanje stroškov in da se v bodoče predvideva obravnava dohodka po TOZD, je bila odboru predlagana uvedba odškodninskega zahtevka v internih reklamacijah med TOZD. Do sedaj je bilo v praksi le storniranje materiala, ki ni ustrezal zahtevam. Zaradi napak pri vložku nastajajo razne okvare na posameznih proizvodnih napravah, kar povzroča določene stroške. Odbor je bil mnenja, da bi morali uvesti vhodno kontrolo, kar pa je nemogoče, ker so kolobarji oviti v papir. Sprejeli so stališče, da naj v bodoče opravlja kontrolo previjalec tračnega železa ob previjanju.

Ob sklepu seje je odbor sklenil, da bo v bodoče obravnaval tudi vse reklamacije od vrednosti 25.000 din navzgor. J. A.

5. seja delavskega sveta

Predsednik delavskega sveta TOZD Hladna predelava Ivan Sušnik, je 27. decembra 1973 sklical 5. redno sejo. Poleg pregleda sklepov prejšnje seje, so razpravljali o statutu TOZD, obravnavali plan za leto 1974 in spremembe normativov.

Direktor TOZD dipl. inž. Vičar je poročal o izvrševanju sklepov prejšnje seje. Iz poročila je bilo razvidno, da so bili vsi sklepi izvršeni. Statut so obravnavali v vseh samoupravnih delovnih skupinah. Nekaj pripomb je bilo izrečenih v jeklovleku, katere so bile obravnavane tudi na usklajevalni konferenci. Delavski svet je statut skupaj s sprejetimi pripombami potrdil.

Na seji so obravnavali tudi plan skupne proizvodnje za leto 1974, ki znaša za TOZD Hladna predelava 173.480 ton. V primerjavi z letom 1973 je višji za 10.980 ton. Povečanje plana gre na račun večje proizvodnje in sicer v profilarni za 6080 ton, v jeklovleku za 1000 ton in v elektrodnem obratu za 1800 ton. V letu 1974 je predvidena proizvodnja še 2100 ton kovinskih vrtnih podbojev, ki naj bi jih začeli izdelovati v mesecu avgustu. Količinski plan gotove proizvodnje za leto 1974 predvideva 145.530 ton in je za 7130 ton višji od plana v letu 1973. V žebjarne je plan gotove proizvodnje enak letošnjemu planu. V ostalih obratih je plan višji, izjema je le hladna valjarna, kjer je plan nižji zaradi uvajanja proizvodnje podbojev, ki jih bodo izdelovali iz hladno valjanih trakov.

Realizacija bo predvidoma znašala 861 milijonov din, pri poprečni prodajni ceni 5940 din/t.

Za izvoz je predvideno 13.220 ton, največ v Zvezo republiko Nemčijo in ZDA. V metalurški menjavi s Sovjetsko zvezo je predviden izvoz 2500 ton vlečenega jekla in 4000 ton elektrod.

Na predvideni plan so bile izrečene nekatere pripombe. Člani delavskega sveta iz obrata hladna valjarne so postavili vprašanje vložka, ki je bilo v preteklem letu zelo kritično; ker se bojijo, da bi se primer tudi v letu 1974 ponavljal. Pripombe na plan so imeli tudi sodelavci iz profilarne. Menili so, da plan ne bi bil problematičen, v kolikor bi šlo za povečanje na račun navadne proizvodnje. Bolj problematično pa je, ker gre za obdelavo profilov. Profilarna namreč nima adjustražnega oddelka, niti naprav za adjustiranje profilov.

Pripomba je bila tudi glede predvidene normativne delovne sile in osebnega dohodka, ki nista s povečanim planom v profilarni. Pripomba na plan so bile tudi od sodelavcev iz obrata jeklovlek in sicer

glede vložka, neustreznih delovnih pogojev in zastarelega strojnega parka. Menijo, da bodo ob višjem planu avtomatično prikrajšani za stimulacijo.

Po zaključku razprave je delavski svet sprejel predloženi družbeni plan za vse obrate TOZD z naslednjimi pripombami:

— Ustrezne službe morajo spreminiti potrebno število zaposlenih v profilarni in prilagoditi stroške proizvodnje.

— Glede obrata jeklovlek so sklenili, da naj priprava dela prilagaja operativni plan pogojem dela za vsak mesec. Operativni plani morajo biti postavljani čim bolj objektivno in v sorazmerju z družbenim planom.

V nadaljevanju seje je delavski svet potrdil predlog delitve sredstev za investicijsko vzdrževanje in amortizacijske zamenjave za leto 1974.

Na osnovi obrazložitve direktorja novogradnje Bogomila Homovca, je delavski svet dal soglasje za najemanje kredita po predlaganih osnovnih pogojih za novo hladno valjarno in za nabavo opreme, rezervnih delov in servisnih uslug od ameriških dobaviteljev, ki so bili izbrani od komisije za hladno valjarno.

Potrdili so predlagano sistematizacijo delovnih mest vodstva TOZD, skupaj 18 zaposlenih, od tega 14 v pripravi dela. Soglašali so tudi s spremembami normativov zaposlenih v žičarni in sicer na eni strani povečanje za 11 oseb in na drugi zmanjšanje za osem oseb.

Za poizkusno proizvodnjo kovinskih vrtnih podbojev so na seji potrdili predloženi normativ zaposlenih in sicer skupno devet oseb.

Delavski svet je potrdil tudi dva delegata za člana delavskega sveta Slovenske železarne in delegate za podpis dodatka k temeljnemu samoupravnemu sporazumu o združevanju TOZD v delovno organizacijo Železarne.

Na predlog sindikalne organizacije TOZD Hladna predelava so imenovali tudi komisijo za novostorstvo in racionalizatorstvo. Za predsednika komisije je bil imenovan dipl. inž. Leon Mesarič, za namestnika predsednika pa inž. Dušan Prešeren. Soglašali so tudi s predlogom sindikalne organizacije za člane odbora samoupravne delavske kontrole. J. A.

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Sprejeta nova organiziranost mladine in sindikata

V naši rubriki smo že večkrat pisali o novi organiziranosti Zveze mladine in sindikata v delovnih organizacijah. Razprave o novi obliki delovanja mladih delavcev so v zaključni fazi in pred nami je osnovna naloga: z vso resnostjo se vključiti v novo obliko dela! V naši občini je o organiziranosti Zveze mladine in sindikata razpravljala in jo potrdila konferenca mladih delavcev na zadnji seji 25. decembra 1973.

Dosedanji mladinski aktiv v delovnih organizacijah naše občine se z novo organiziranostjo preimenuje v aktivne mladih delavcev in predstavljajo osnovno organizacijo ZM v podjetjih in delujejo v okviru osnovne organizacije sindikata. Mladi delavci so že sedaj vsi člani sindikata. Nova oblika dela jim sedaj zagotavlja, da bodo imeli kot predstavniki mlade generacije sedaj večje možnosti delovanja. Poleg tega se bodo zavzemali, da bodo njihovi problemi in interesi obravnavani kot skupni problemi in naloge vseh delavcev, ki jih je treba tudi s skupnimi napori reševati. Odveč je dvom, da bodo aktiv v OOS igrali podrejeno vlogo oziroma, da se ne bodo mogli samostojno uveljavljati. Skupne akcije s sindikatom bodo predstavljale večjo možnost uveljavljanja in angažiranja mladih delavcev v družbenopolitičnem prostoru in v delovnih kolektivih.

Aktiv mladih delavcev bodo obstojali v vsaki osnovni organizaciji sindikata, ki ima najmanj 15 članov mlajših od 27 let. Aktiv se konstituira tako, da mladi delavci izvolijo svoje vodstvo ter pripravijo delovni program. Z osnovno organizacijo sindikata se dogovorijo, katere naloge bodo izvrševali skupaj, ker za to prevzamejo skupno odgovornost. Poleg tega mora za realizacijo tega dela programa OOS zagotoviti potrebna materialna sredstva. Za ostali del programa pa je neposredno odgovoren sam aktiv mladih delavcev.

Aktiv volijo vodstvo aktiv ter delegate v konference mladih delavcev na ravni TOZD, delovnih organizacij in občine. V organe sindikata volijo člani aktivna toliko mladih, kolikšen je odstotek zaposlenih mladih v kolektivu. O natančnem številu se neposredno dogovorijo vodstva sindikatov in aktiv v posameznih TOZD.

Več aktivov mladih delavcev v okviru ene TOZD ustanovi na svoji ravni konferenco mladih delavcev. V to konferenco volijo aktivni neposredno, manjši del konference pa zaradi večje koordinacije dela predstavlja mladi delegati iz konference sindikalne organizacije na ravni TOZD.

Aktiv ustanovijo svojo konferenco tudi na nivoju delovne organizacije. To konferenco sestavljajo delegati voljeni neposredno v aktivih in njen manjši del delegati iz sindikalnih organov na ravni TOZD.

Predsedstvo konference mladih delavcev na ravni delovne organizacije predstavlja mladinsko organizacijo navzven in je neposredno odgovorno

Ob dnevu JLA — kviz o NOB

Na večer pred 22. decembrom, dnevom JLA, je bila v gledališču T. Čufar osrednja proslava. Združena je bila s proslavo 30-letnice nove, socialistične Jugoslavije. Po uvodnih zvokih godbe na pihala, je gledalce, ki so napolnili dvorano, pozdravil član ZRVS Jože Jelovčan. V nekaj besedah je poudaril pomen praznovanja dneva JLA. Govoril je o razvoju armade, to je od tistega časa, ko je bila ustanovljena prva proletarska brigada, pa vse do današnjih dni, ko imamo močno in dobro organizirano vseljudsko obrambo.

Sledil je tekmovalni del. Najprej so se pomerile ekipe osnovnih šol. Vprašanja so bila sestavljena iz treh delov. V prvem delu so bila vprašanja o partizanskem gibanju v jesniški občini, v drugem delu vprašanja o nastanku nove Jugoslavije, v tretjem delu pa vprašanja o notranji in zunanji politiki današnje Jugoslavije.

Ker je bilo za tekmovalne prijavljenih več ekip, so imeli izbirna tekmovalna mesta nekaj dni prej. Tako se je v finale uvrstilo pet ekip in sicer osnovne šole T. Čufar, Prežihov Voranc, Koroška Bela, Zirovnica in Mojstrana. Ekipa so bile zelo izenačene in po prvi seriji vprašanj še ni bil znan zmagovalac. Po treh dodatnih vprašanjih je zmagala ekipa osnovne šole Tone Čufar, druga je bila ekipa osnovne šole Koroška Bela.

Za ekipami osnovnih šol so nastopile še ekipe iz mladinskih aktivov krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in srednjih šol.

Vprašanja so bila sestavljena enako kot pri osnovnošolskih ekipah.

za uresničitev tistega dela programa aktivov mladih delavcev, ki ni zajet v sindikalnih programih.

O novi organiziranosti mladine in sindikata v naši železarni pa bomo obširneje pisali v eni naslednjih števil.

J. R.

Zaradi večjega števila prijavljenih ekip je moralo biti tudi tu predtekmovalje. V finale so se uvrstile ekipe: TSS, MA Javornik, doma učencev ŽIC, JLA, železarne Jesenice — TOZD Hladna predelava in gimnazija.

Tudi tu so bile ekipe izenačene in je bil šele po treh dodatnih vprašanjih znan zmagovalac. To je bila ekipa doma učencev ŽIC. Druga je bila ekipa MA Javornik, tretja pa ekipa Železarne — TOZD Hladna predelava.

Vse ekipe so pokazale dobro znanje in so bile zelo izenačene. Vprašanja so bila včasih premalo precizirana, zato so se nekatere ekipe pritoževale na točkovanje žirije. Vendar pa taka oblika spoznavanja naše zgodovine in sedanjosti lahko zelo koristi mladim ljudem.

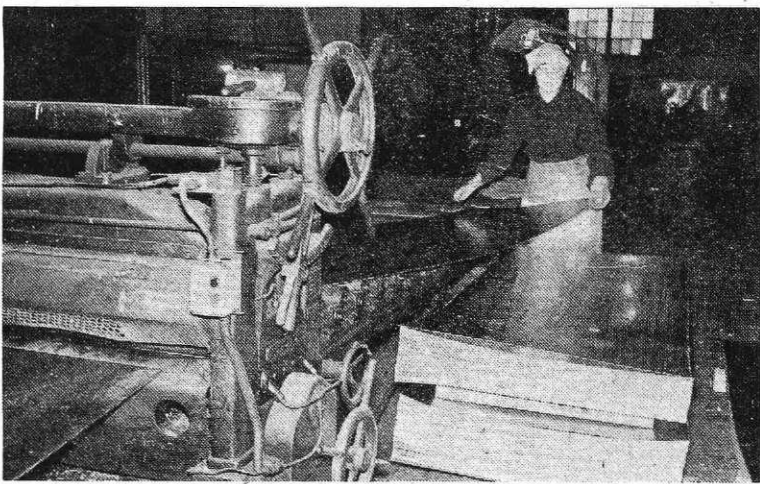
Organizator OK ZMS Jesenice in pokrovitelj ZRVS Jesenice, pa bi za osrednjo proslavo ob dnevu JLA lahko organizirala več kulturnega programa, ki bi kviz le popestril.

LaSo

OBVESTILO

Tovarniška konferenca ZMS Železarne obvešča vse mlade sodelavce, da lahko dvignejo brezplačne vstopnice za gledališko predstavo DESET ZAMORČKOV pri svojih obratnih predsednikih. Predstava bo v torek, 15. januarja, ob 19.30, kot zaključena za tovarniško mladino.

TK ZMS Železarne

V adjustaži štekel na Javorniku

obrambna vzgoja — obrambna vzgoja —

Vrste bojnih strupov

2

Znaki zastrupitve:

Znaki zastrupitve z živčnimi bojnimi strupi niso odvisni samo od količine strupa, ki ga je sprejel organizem in od individualne reakcije organizma, ampak tudi od tega, na kakšen način je strup prispel v organizem.

Po stopnji zastrupitve delimo kontaminirane v tri kategorije: a) z lahko stopnjo zastrupitve: znaki se pokažejo v nekaj minutah do 2 ur od trenutka kontaminacije; kontaminirani ozdravi tudi brez zdravljenja in to po 1—2 dneh,

b) s srednjo stopnjo zastrupitve: znaki zastrupitve se pokažejo v času do 1 ure; kontaminiranemu je potrebno zdravljenje, ki traja 3—5 dni,

c) s težko stopnjo zastrupitve: znaki se lahko pokažejo v istem časovnem obdobju kot pri lahki ali srednji stopnji zastrupitve, kar je odvisno od tega, kako je strup prispel v organizem. Najpogosteje pa se pri tej stopnji zastrupitve znaki pojavijo že po nekaj minutah in to zelo intenzivno. Zdravljenje traja 5—10 dni.

Vsi, ki so bili težko zastrupljeni, so nekaj časa zelo občutljivi na ponovno zastrupitev s to vrsto strupov.

Znaki zastrupitve pri kontaminaciji skozi dihalne organe:

Med prve znake zastrupitve spada prizadetost vida: zenice se zožijo, vid postane nejasen, kontaminirani pa ima občutek bolečine v očeh.

Nato kmalu pride do nervoze, glavobola, vrtoglavice in do splošne oslabelosti mišic. Kontaminirani nenormalno diha, ima bolečine v prsnem košu, lahko pa se pojavi tudi kašelj.

Po 10—15 minutah od zastrupitve nastopijo močni krčni napadi, ki trajajo približno 3—5 minut. Krči se nato ponavljajo v različnih časovnih presledkih.

Končno kontaminirani pade v nezavest, tej pa sledi smrt.

Čas od zastrupitve do smrti je različen in se giblje od nekaj minut do nekoliko ur. Zelo malo kontaminiranih umre šele po 12—24 urah po zastrupitvi.

Pri velikih koncentracijah je celoten potek delovanja strupa zelo hiter in smrt lahko nastopi že po nekaj sekundah, to se pravi, da kontaminirani, čim je strup vdihnil, pade na tla in pomoč je največkrat brezuspešna.

Znaki zastrupitve, če strup dospe v organizem skozi nezaščitenko kožo:

Vsi živčni strupi se hitro vpivajo v kožo. V večini primerov se prvi znaki zastrupitve pokažejo po 10 minutah, izrazita slika zastrupitve pa po 1—2 urah.

Pri zastrupitvi skozi kožo ni karakterističnih težav z vidom, zlasti ne v začetku.

Lokalni znak zastrupitve se pokaže na mestu, kjer je strup padel na kožo in sicer tako, da se tam pojavijo tresljaji mišic, torej lokalni krči. Nato se pokažejo še drugi znaki, podobni tistim pri zastrupitvi skozi dihalne organe, pri čemer pa je potek oteženega dihanja daljši.

Trajanje zaščite z obleko in obutvijo pri tekočih strupih:

— letna obleka	6—10 minut,
— zimska obleka (Brez plašča)	18—25 minut,
— zimska obleka s plaščem	30—50 minut,
— čevlji — gornji del	90—100 minut,
— podplati	približno 2 uri.

Znaki zastrupitve pri kontaminaciji z zastrupljeno hrano in vodo:

Uživanje zastrupljene hrane in vode predstavlja smrtno nevarnost, kar posebno velja za VX strupe.

Pri lahki stopnji zastrupitve je karakteristična latentna perioda, ki traja 5—10 minut, kar je odvisno od napolnjenosti želodca in vrste hrane, s katero je strup prispel v organizem.

Nato kontaminirani bruha in v času 20—30 minut se pojavi driska, ki traja nekaj ur. Organizem na splošno oslabi.

Znaki zastrupitve prenehajo šele čez 2—3 dni.

Pri srednji stopnji je potek približno isti, le da je latentna perioda krajša. Bruhanje je intenzivnejše, driska pa lahko traja nekaj dni. Stanje se navadno normalizira po 12 dneh.

Težka stopnja zastrupitve: za njo je karakteristično, da kontaminirani takoj bruha in da se takoj pojavi driska. Dihanje je oteženo, po 10—20 minutah nastopijo krči, refleksi pa oslabijo. Končno nastopi smrt.

PRVA POMOČ ZASTRUPLENIM Z ŽIVČNIMI STRUPI:

V okviru prve pomoči zastrupljenemu je potrebno storiti naslednje:

- prekiniti kontakt med kontaminiranim in strupom
- vbrizgati mu atropin (sireta)
- dekontaminirati kontaminirane dele kože in obleke
- izvesti umetno dihanje.

(se nadaljuje)

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja

Minulo delo

1

(Bistvene spremembe v družbenoeconomijskih odnosih glede na ustavo iz leta 1963. Referat Sergeja Kraigherja na posvetovanju pravnikov na Bledu)

Brez poenostavljanja lahko rečemo, da izkušnje pri uresničevanju ustave iz leta 1963, posebno pa še ustavnih dopolnil ter ustrezna teoretična spoznanja pri delu ob novih ustavah socialističnih republik oziroma ustavnih zakonih avtonomnih pokrajin ter novi zvezni ustavi, postavljajo vse bolj v ospredje dejstvo, da urejanje pravic in odgovornosti delavcev in delovnih ljudi izrecno tudi na podlagi minulega dela v osnutkih novih ustav pomeni bistveni napredek, ki v veliki meri opredeljuje spremembe v družbenoeconomijskih odnosih in gospodarskem sistemu. To že samo po sebi zahteva — ne glede na vse drugo — dosledno izgradnjo delegatskega sistema kot oblike neposredne demokracije in uveljavljanja interesov delavcev in delovnih ljudi ter njihovih samopravnih skupnosti in organizacij v celotnem sistemu družbenega odločanja in politične oblasti, v nadaljnjem razvoju pravosodnega sistema pa pomeni tudi prve pomembnejše korake v podružbljanju sodbstva.

Poseben — lahko rečemo — zgodovinski pomen dajejo predvidenim spremembam v osnutku zvezne in republiških ustav predvsem naslednji njihovi elementi: bistveno nov korak naprej pri opredeljevanju pravic in medsebojne odgovornosti delavcev na podlagi neločljive organske povezanosti v procesu reprodukcije njihovega živega dela z minulim delom in njihovo uveljavljanje v TOZD; odprava odtujevanja minulega od živega dela ter njegovega osamosvajanja v obliki kapitala oziroma kapitalnega odnosa na kakršenkoli način nad živim delom delavca, ki ga ustvarja; opredeljevanje družbene lastnine na tej podlagi kot pravnega izraza samopravnih socialističnih družbenoeconomijskih odnosov in temelja svobodnega združenega dela ter vladajočega položaja delavskega razreda. S tem se ustvarjajo novi pogoji — da uporabimo Marxove besede — za spreminjanje sredstev za proizvodnjo, zemlje in kapitala v »na-

vadno orodje« svobodnega in združenega dela, za premagovanje fetišnega blaga in kapitala, za to, da delavci v organizacijah združenega dela — kot bi to danes rekli — regulirajo nacionalno proizvodnjo po skupnem planu in da jo vzamejo pod svojo lastno kontrolo, za čim bolj neoviran potek procesa spreminja presežnega dela v potrebno delo v družbenem razvoju.

Sedanja ustava, sprejeta leta 1963, ki prav tako odraža že uveljavljene tendence in spoznanja na podlagi izkušenj družbene prakse širokih delovnih množic v reševanju problemov družbenega razvoja in samoupravljanja, je zgrajena na istih izhodiščih in temeljih. Praksa našega družbenega razvoja potrjuje osnovne teze klasičnega marksizma in jih obenem z njihovo konkretizacijo ustvarjalno prilagaja novim razmeram v sodobnem svetu. Naj v tem pogledu spomnim na eno od številnih del tovariša Kardelja iz tega časa: »Ustavni temelji socialističnih družbenoeconomijskih odnosov in družbenega samoupravljanja«. V konkretnih izvedbah teh načel pa ustava iz leta 1963 v svojem normativnem delu ni bila povsod dosledna. To je med drugim posledica dejstva, da se pri ustavnih spremembah nismo nikoli spuščali v pravne konstrukcije, ampak da smo ustavo vedno gradili na spoznanjih družbene prakse. Obenem pa so bile ustavne spremembe tudi pri nas ne samo izraz spoznavanja objektivno danih družbenih potreb in možnosti, ampak tudi rezultat danega odnosa političnih sil. Danes smo bogatejši za spoznanja iz izkušenj pri uresničevanju ustave do sprejetja ustavnih amandmajev leta 1971, posebno glede prvih korakov deatizacije sistema razširjene reprodukcije in razvoja po uvedbi gospodarske in družbene reforme. Pri razvoju samoupravljanja znotraj delovnih organizacij pa smo bogatejši za izkušnje zlasti v zvezi z izvajanjem amandmaja XV k zvezni ustavi. Sprejetje ustavnih amandmajev leta 1971 in široka družbena praksa v zvezi z njihovim uresničevanjem ter razčiščevanjem političnih stališč pri tem in ob razpravah o novi ustavi nam omogočajo, pa tudi zahtevajo, da smo tako v novi ustavi kot v zakonih samopravnih aktih do kraja dosledni v uveljavljanju ustavnih načel.

To še prav posebej velja za vse pravne konsekvence odpravljanja odtujevanja minulega dela, torej družbenega kapitala od delavcev, ki ga s svojim delom ustvarjajo in oplajajo. Vedno, kadar so se sprejemale prelomne odločitve v razvoju

samoupravljanja ali njemu ustreznega gospodarskega sistema, so se vneli spori in razprave o minulom delu oziroma pravicah na podlagi minulega dela. Tako je bilo leta 1952 ob uvajanju kreditnega sistema in obrestni v sistem razširjene reprodukcije, ko je minulo delo defacto postalo kategorija dohodka. Tako je bilo ob ustavi leta 1963. Spomnimo se razprav v prih letih gospodarske reforme leta 1965 in 1966 proti zagovornikom anarholiberalistične prakse in tim. Kritike vsega obstoječega v naših družbenih pogojih s stališč abstraktne humanistične filozofije (ki se pojavlja še danes) ter takratne polemike tovariša Milentija Popovića z njimi. Tako je bilo ob sprejemanju predpisov o skupnih investicijah s tujimi partnerji in o usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov v letih 1967—68. Tako je bilo tudi ob sprejemanju ustavnih amandmajev leta 1971. Zato je razumljivo, da se to ponavlja tudi danes, ko v ustavo uvajamo — poleg prevzetih določil ustavnih amandmajev iz leta 1971 o neodtujljivi pravici delavca, da na podlagi svojega živega in minulega dela odloča o celokupnem družbenem dohodku — tudi pravico dela z družbenimi sredstvi kot neodtujljivo pravico delavcev v združenem delu. Ta pravica v pravnem pogledu izraža vsebino samopravnega socialističnega produkcijskega odnosa s tem, ko opredeljuje odnos delavca do materialnih pogojev in rezultatov njegovega dela, do družbenega kapitala in medsebojne odnose delavcev na tej podlagi. V pravnem sistemu bo ta pravica imela isto vlogo kot privatna lastnina nad proizvodnimi sredstvi v kapitalističnem sistemu. Kakršnakoli kršitev te pravice pomeni odtujevanje delavčevega (minulega) dela ter poizkus spreminjanja ali družbenega degradiranja delavca — samoupravljalca v meznega delavca. S tem se ustavno-pravno dajejo delavcem v samopravnem socialističnem proizvodnem odnosu ustrezne in potrebne pravne garancije proti eksploataciji njihovega živega dela in njegovemu spreminjanju v navadno delavno silo s prilasčanjem oziroma odtujevanjem njihovega presežnega dela, opredmetenega kot njihovo minulo delo v družbenih sredstvih ali na katerikoli drugačen način.

Možnosti za izboljšavo normalnotirnega omrežja na Javorniku

Zaradi pomanjkanja prostora, je bila normalnotirna železniška mreža na prostoru kjer stoje valjarne na Javorniku, vseskozi pomanjkljiva. Ob obratih je speljan pravzaprav le en prevozní tir, od katerega se v velikih lokih cepijo razkladalni in nakladalni tiri. Da bi se situacija pri izmenjavi voz nekoliko poboljšala, je bil nekaj let po zadnji vojni narejen en kratek izogibalni tir zahodno od upravne zgradbe, ki je pripomogel vsaj toliko, da je moč priti z lokomotivo z ene na drugo stran vagonov, kadar le teh na Javorniku ni preveč. Ko se je pred približno 12 leti pričel razvijati cestni promet, je tudi ta tir izgubil na koristni dolžini, ker je treba preko njega imeti stalno prost prehod za cestna vozila.

Z elektrifikacijo železniške proge na Gorenjskem, je železnica dala zagotovilo, da se bo stanje na Javorniku izboljšalo. Zaradi skrajšanih voznih časov med Žirovnico in Jesenicami, so namreč pri železnici prvotno mislili, da na Javorniku sploh ne bo več potrebna postaja, pač pa da bo tu le odpremišče. Pri tem je bilo mišljeno, da bo železnica zadovoljila le prvi tir, drugega pa so ponudili Železarni. Ker ga Železarna takrat ni hotela prevzeti, saj je bilo to ravno v času, finančne krize, potrebna pa bi bila ustrezna predelava, je ostalo skoraj tako kot prej. To poudarjam zato, ker je železnica dovolila, da se vozovi za Železarno in iz nje lahko odstavljajo z našo lokomotivo na drugi tir, vse dokler jih manipulativni vlak ne odpelje oziroma so tam toliko časa, dokler jih naša premikalna skupina po prihodu vlaka, ne dostavi na tise Železarne.

Glede na to, da je železniški promet po gorenjski progi v stalnem porastu, pa se je izkazalo, da je javorniška železniška postaja še kako potrebna, še toliko bolj, ker je tudi železniška postaja na Jesenicah premajhna. Zato, predvsem ob konicah, to je zadnje dni v mesecu, prihaja na Javorniku, ko je velika odprava, do večjih težav. Železarna potrebuje veliko vagonov, ki vsi ne morejo stati na skromni tirni mreži, železnica pa tudi potrebuje drugi tir za križanja in prehitevanja vlakov.

Kako rešiti ta problem? Po prvi fazi rekonstrukcije Železarne, ko smo vso težo jekla pravzaprav prenesli z Javornika na Belo, je ožkotirna proga z Jesenic na Javornik omrtvila. Majhne količine odpadnega železa in odpadkov, posebno še ko smo ukinili generatorje, niso v ekonomskem pogledu več dovoljevali, da bi ožkotirna povezava med Jesenicami in Javornikom še ostala. To toliko bolj, ker se je v Železarni že približno pred 15 leti pričelo misliti in delati na tem, da bi sploh ožkotirni železniški promet postopoma ukinili. To predvsem zato, ker je onemogočil pred približno 10 leti predvideno ureditev normalnotirne mreže v Fužinah (Savi). Nasip je namreč takrat rastele zelo hitro in na njem nastajal prostor za nov kolo-dvor in novo tirno povezavo, ki je bila načrtovana ob postavitvi pristaniških žerjavov in novega obrata Izolirke, ki stoji tam, kjer je bilo še pred petnajstimi leti močvirje.

Potem, ko so ostale na Javorniku in na Jesenicah le majhne količine blaga za prevoz na tej relaciji in potem, ko smo se finančno toliko opomogli, da smo lahko kupili ustrezna cestna vozila, je bila dokončno zapečatena usoda javorniške ožkotirne proge. Po njeni ukinitvi pa je tudi na Javorniku nastala možnost izboljšave normalnotirnega omrežja. Sedaj ko ožkotirne povezovalne med Jesenicami in Javornikom ni več, je na Straži mogoče zasuti celoten usek, po katerem je tekla ožkotirna železnica. Po opravljenem zasipanju in izravnavanju terena, se

ne proge, imeli še druge koristi. Lahko bi namreč odpadel Segov most, železniški most, pocenilo bi se predvideno podaljšanje Tomšičeve ceste proti javornškemu klancu in semkaj bi lahko zvozili nekaj materiala, ki ga bo treba odpeljati med graditvijo nove ceste od potoka Bela do Javornika in graditvi nove hladne valjarne. Opisana razširitev tirne mreže je nujno potrebna tudi za odpravo kovinskih vrtnih podbojev in zato, ker je Železarna ob elektrifikaciji Gorenjske proge, potem ko so na zahodni strani predelali tirno povezavo na železniški postaji Javornik, izgubila skoraj polovico koristne dolžine tirov. To pa je v zadnjem obdobju vzrok za večje stroške pri vozovni zamudnosti (stojnini), katere pred leti na Javorniku ni bilo.

Poleg navedenih pridobitev, bi z zasipanjem useka nekdanje ožkotir-

ne proge, imeli še druge koristi. Lahko bi namreč odpadel Segov most, železniški most, pocenilo bi se predvideno podaljšanje Tomšičeve ceste proti javornškemu klancu in semkaj bi lahko zvozili nekaj materiala, ki ga bo treba odpeljati med graditvijo nove ceste od potoka Bela do Javornika in graditvi nove hladne valjarne. Opisana razširitev tirne mreže je nujno potrebna tudi za odpravo kovinskih vrtnih podbojev in zato, ker je Železarna ob elektrifikaciji Gorenjske proge, potem ko so na zahodni strani predelali tirno povezavo na železniški postaji Javornik, izgubila skoraj polovico koristne dolžine tirov. To pa je v zadnjem obdobju vzrok za večje stroške pri vozovni zamudnosti (stojnini), katere pred leti na Javorniku ni bilo.

Delavci transporta in TOZD VET, imajo pripravljene cestne in železniške snežne pluge za boj proti snegu. Tirni plug so opremljeni s hidravlično dvigalko, ki omogoča lažje dviganje pluga, kjer je to med oranjem snega potrebno.

Ustanovljena izobraževalna skupnost za metalurgijo Slovenije

(Nadaljevanje s 1. strani)

in razvoj usposabljanja kadrov, mora postati celovitejši tako glede na obseg nalog kot zahtevano vsebino in kvaliteto;

— dosežena mora biti večja enotnost nastopanja, sodelovanja, racionaliziranja dejavnosti in združevanje strokovnih in organizacijskih naporov za doseg optimalnih rezultatov pri reševanju kadrovskih problemov v slovenskem železarstvu in regijah v okolišju vseh treh delovnih organizacij;

— s pravilno projektirano izobraževalno dejavnostjo mora biti zagotovljen ustrezen razvoj posameznih izobraževalnih ustanov, ki so namensko določene za opravljanje določenih izobraževalnih dejavnosti;

— poleg teh vsebinskih nalog naj bi predvidena izobraževalna skupnost opravljala tudi naloge zbiranja in delitve finančnih sredstev za delovanje programiranih izobraževalnih dejavnosti.

Iniciativni odbor je iz teh osnovnih vsebinskih vidikov delovanja predvidene interesne skupnosti, pričel z organizacijskimi pripravami, predvsem glede usklajevanja temeljnih pogojev za sporazum med ustanovitelji izobraževalne skupnosti. Izdelan je bil osnutek samoupravnega sporazuma med ustanovitelji izobraževalne skupnosti, osnutek statuta skupnosti ter program nalog in razvoja. Usklajeni predlogi so bili posredovani delovnim skupnostim, predvidenim ustanoviteljem skupnosti v razpravo in odločanje o ustanovitvi.

V poletju 1973 so vse zainteresirane delovne organizacije opravile razprave, dale dopolnilne predloge in predloge za spremembe. Dne 24. decembra 1973, so pooblaščen predstavniki slovenskih železarov in izobraževalnih centrov v Ljubljani podpisali samoupravni sporazum o ustanovitvi izobraževalne skupnosti za metalurgijo SRS. S tem sporazumom se ustanavlja skupnost kot samoupravna organizacija z lastnostjo pravne osebe in pomembnimi pristojnostmi ter odgovornimi nalogami. Med najpomembnejšimi nalogami so predvsem:

— skrb za organiziranje in razvoj izobraževanja kadrov za potrebe ustanoviteljev skupnosti in po sprejetih razvojnih dolgoročnih in kratkoročnih programih;

— skrb na neposredno povezovanje dejavnosti izobraževalnih centrov z zainteresiranimi delovnimi organizacijami v panogi;

— skrb za zbiranje in delitev sredstev financiranja dejavnosti kot tudi razvoja in kvaliteta izboljševanja dejavnosti za skupne ali posamezne interesne potrebe članic sporazuma;

— organiziranje študija in raziskav v cilju izboljšanja kvalitete izobraževalnih dejavnosti ter smotrnih materialno-funkcionalnih pristopov k izvajanju usposabljanja; — pomembno družbeno politično sodelovanje skupnosti v okviru operativnih in razvojnih nalog z drugimi interesnimi skupnostmi, delovnimi organizacijami, strokovnimi zavodi, idr.;

— pomembne naloge v racionaliziranju izobraževalnih procesov z izmenjavo programov, skript, učil, učnih kadrov idr.

Kot pomembno določilo v samoupravnem sporazumu je, da ostaja skupnost navzven odprta in obstoji možnost sprejemanja novih članov kot tudi širjenje v teritorialnem smislu, če bodo za to obstajale potrebe in možnosti. Le-to je posebno pomembno v času, ko je združevanje organizacij združenega dela alternativa nadaljnjega razvoja. Sporazum tudi daje možnost širjenja osnovnih nalog, ko bodo ostali pogoji, ki trenutno še niso rešeni, dopuščali navedene procese (višje in visoko šolstvo, usposabljanje ob delu in podobno).

Istega dne je bila v Ljubljani ustanovna skupščina izobraževalne skupnosti, na kateri so delegati iz delovnih organizacij ustanoviteljice sprejeli sklep o podpisu samoupravnega sporazuma, začasni statut skupnosti, poročilo iniciativnega odbora in osnove za delo in razvoj skupnosti. Izvolili so predsedstvo skupnosti in predsednika skupščine, določili začasni sedež skupnosti, kar omogoča pričetek delovanja skupnosti.

Začasni sedež izobraževalne skupnosti je na Jesenicah, za predsednika skupnosti pa je bil izvoljen Janez Tušar dipl. psiholog, za namestnika pa Boris Bregant, dipl. strojni inž. V predsedstvo skupnosti, ki deluje kot izvršilni samoupravni organ skupščine, so bili izvoljeni delegati iz vsake delegacije članic — ustanoviteljev.

Ustanovna skupščina je pozdravil tudi generalni direktor ZPSZ Gregor Klančnik in spregovoril o njenem pomenu. Predstavniki republiške izobraževalne skupnosti magister Verstovšek, je obljubil vso pomoč in pripravljenost predvsem v prehodnem obdobju, ko bo nujno urejati odnose z republiško izobraževalno skupnostjo glede financiranja dejavnosti, osnov in meril, organizacije operativnega poslovanja kot tudi sodelovanje pri reševanju vsebinskih problemov razvoja in delovanja.

Izobraževalna skupnost za metalurgijo SRS je ustanovljena in pričnjen z delom. Programi, s katerimi nastopa, so pomembni in bodo zahtevali mnogo dela, razumevanja, strpnosti pa tudi širšega delovanja. Pogoji ob pričetku dela so podobni kot pred leti, ko smo združevali tri slovenske železarne v enovito združeno podjetje. Ob mnogih prigovarjih, kritikah in bojznih, so danes na dlani vse, že dostikrat potrjene prednosti močnega združenega podjetja, dokazani ekonomski rezultati, večja proizvodna, ekonomska in investicijska moč. Enaki pomisleki ob pričetku dela izobraževalne

skupnosti naj ne bi prevladali pred zrelo presojo prednosti, ki se ponuja ob trezni oceni položaja in nalog. Delegati iz delovnih organizacij v skupščini in predsedstvu, bodo pri odločanju in reševanju problemov pomembno vplivali na delo in rezultate.

Razvoj metalurgije je v Sloveniji dan izreden pomen in so ustrezno postavljene tudi naloge posameznim železarnam. Med temi je ena najzahtevnejših: dvigu kvalitete dela proizvodnje proizvodov. Le tako bo mogoče opravičiti poslovno in ekonomičnost proizvodnje v panogi, ki nima najugodnejših pogojev za delo. Visoke kvalitete zahteve pa so nujno pogojene s stopnjevano strokovnostjo delavcev na vseh delovnih področjih, najboljše organizacije dela in kontrolo postopkov. To pa zahteva pomembno skrb za strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje delavcev na vseh področjih, od pričenega delavca v proizvodnji, do samostojnega znanstvenega raziskovalca.

Izobraževalna skupnost za metalurgijo Slovenije mora opraviti zelo zahtevne naloge. Sredstva potrebna za uresničevanje teh nalog bodo zanesljivo zagotovljena le, če bodo tudi rezultati delovanja uspešni. Naša samoupravna družba se zaveda, da so investicije v znanje in usposobljenost delovnih ljudi rentabilne, posebno še, če so izobraževalni programi in procesi prilagojeni resničnim zahtevam dela in organizacije proizvodnje. Maks Dimnik

Novice iz sindikalnih organizacij

USTANOVILI BODO 38 OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA

Predsednik tovarniške konference sindikata Železarne Franc Kobentar sklicuje za ponedeljek, 14. januarja sejo izvršnega odbora. Na seji bodo govorili o organiziranju delovnih konferenc v obratih Železarne od 21. januarja do konca februarja. Delovne konference so pomembne zlasti za to, ker bodo na njih izvolili delegate za konference sindikata v

TOZD in ustanovljene osnovne organizacije sindikata v obratih. Predvidevajo, da bo v Železarni 38 organizacij sindikata in pet konferenc sindikata v TOZD ter Skupnih službah. Posamezne konference sindikata bodo imele po petintrideset članov, od katerih naj bi bilo trideset odstotkov mladih, kar ustreza tudi zaposlitvi mladih delavcev v Železarni.

Na delovnih konferencah bo prisotnim posredovan pregled enoletnega dela sindikalnih odborov.

Sestanki samoupravnih delovnih skupin

V zadnjih dneh decembra so samoupravne delovne skupine v Železarni razpravljale o osnutku statuta TOZD ter o dodatku k samoupravnemu sporazumu o združevanju TOZD v Železarno. SDS so razpravljale tudi o predlogih za delegate temeljnih organizacij združenega dela in skupnih služb v delavskem svetu Slovenske železarne. Omenjeni samoupravni akti so bili obravnavani na naslednjih sestankih SDS:

TOZD talilnice

ELEKTROJEKLARNA — 20. decembra obratovodstvo elektrojeklarne.
PLAVŽ — 21. decembra SDS na aglomeraciji I, 24. decembra SDS Rihčaršič — apnenica.
MARTINARNA — 14. decembra SDS Celarc, SDS Bauman, SDS Slivnik.
SAMOTARNA — 18. decembra SDS Podlesnik — mlini I, SDS Ščulac — mlini III, SDS Pfajfar — oblikovanje in 19. decembra SDS Rus — peči ter SDS na obratovodstvu šamotarne.

TOZD valjarne

VALJARNA BELA — 19. decembra SDS Miklič, SDS Rabič — bluming štekel, 21. in 30. decembra SDS Jordan — bluming, 3. januarja 1974 SDS Vister — adjustaža štekel Bela.
VALJARNA 2400 — 18. decembra SDS Smolej Anton — proga, 19. decembra SDS obratovodstvo in SDS Knafelj — adjustaža.

TOZD hladna predelava

JEKLOVLEK — 17. decembra SDS Krajnik — adjustaža, SDS Muhar.
ELEKTRODNI OBRAT — 21. decembra SDS Lipovšek-Maček.
ZARILNICA — 15. decembra SDS Pulec in 18. decembra SDS Egart.
HLADNA VALJARNA — 20. decembra SDS na obratovodstvu hladne valjarne.

TOZD vzdrževanje, energija in transport

STROJNO VZDRŽEVANJE — ŽEBLJARNA — 17. decembra SDS jeseniški obrati I, II, III.
PLINSKA IN VODNA ENERGIJA — 17. in 18. decembra SDS Beljan, 18. decembra SDS Jensterle — delavnica PIV energije, SDS Zupan, 21. decembra SDS Peterman.
ELEKTRO TOPLOTNA ENERGIJA — 17. decembra SDS Zupan — parne naprave, 19. decembra SDS Soklič — dispečarji III, SDS parne naprave III, 20. decembra SDS

delavnice TE, SDS Zalokar — dispečarji IV, 21. decembra SDS Kokalj in SDS dispečarji II.

STRUGARNA VALJEV — 24. decembra SDS Palovšnik — strugarna valjev na Beli je razpravljala o problemih kadrovanja in napredovanja v strugarni valjev.

ŽERJAVNI ODDELEK — 19. decembra SDS Koblar — Dobnik.

STROJNE DELAVNICE — 20. decembra SDS Filej — ključavničarni I in II, 14. decembra SDS Košir — ključavničarji strojev v orodjarni.

STROJNO VZDRŽEVANJE — BELA — 17. decembra SDS strojno vzdrževanje Bela V.

VEN — 17. decembra EV — ERD.

GRADBENO VZDRŽEVANJE — 18. decembra SDS Zupan — Javornik.

TRANSPORT — 22. decembra SDS Kisič — tovor III, SDS Piberčnik — promet — vleka III.

Organizacija skupne službe

POKLICNO GASILSKA REŠEVALNA ČETA — Od 15. do 18. decembra SDS na vseh štirih izmenah.
SPLOŠNA ADMINISTRACIJA — 28. decembra SDS Frece.

OTK — 20. decembra SDS Žnidar — glavni laboratorij, 19. decembra SDS v mehanski preizkuševalnici, SDS Benedičič — OTK šamotarna.

ENERGETSKO GOSPODARSTVO — 19. decembra. NOVOGRADNJE — 21. decembra SDS Homovec.

OBROT DRUŽBENE PREHRANE — 17. decembra SDS Zajc — restavracija Kazina, 19. decembra SDS Pretner — kantina in čajna kuhinja, 20. decembra SDS na vodstvu obrata družbene prehrane, SDS Bohinc — samopostrežna restavracija.

Številne naloge komunistov za bodoče delo

V četrtek, 27. decembra, je bila seja občinske konference ZK Jesenice in ker je bila to po dveh letih zadnja seja tega mandatnega obdobja, so na seji ocenili svoje delo in družbeno politične razmere. Predvsem pa je bilo govora o tem, kako so uresničevali naloge iz pisma tovariša Tita in izvršnega biroja predsedstva ZK Jugoslavije ter sklepe 29. seje CK ZK Slovenije.

Tako v poročilu kot tudi v razpravi je bilo ugotovljeno, da je bilo marsikaj narejenega, istočasno pa je ostalo tudi še dosti nalog, ki so bile samo na pol izvršene, ali pa sploh ne. V sredini januarja bo volilna konferenca in pred novim vodstvom so že po četrtkovi seji številne naloge, pomembne za naš nadaljni družbeni razvoj. In če je bila na konferenci izrečena kritika, da so bili člani komiteja in drugi, ki so delali v organih konference preveč obremenjeni, da je bil preslab kontakt komiteja z osnovnimi organizacijami in članstvom in da je bilo katero področje dejavnosti in vplivanja zanemarljivo, potem naj bo to bolj usmerjeno za aktivnost v bodoče, še posebno pri kadrovanju takih ljudi v organe organizacije, da bodo s polno zavestjo in dobro zamiselnimi akcijami uspešno delovali.

Na seji je sekretar dipl. inž. Štefan Nemec poročal, da obdobje po pismu in 29. seji CK ZK Slovenije pomeni za komuniste in organizacije naše občine uspešno obdobje. ZK je dobila večji ugled, v veliki meri je odstranjena mlahavost med članstvom, v osnovnih organizacijah so se bolj zavzeto lotili reševanja problemov. Pravo veljavo pa so komunisti dobili povsod tam, kjer so se borili za uveljavitev principov, da moramo od besed preiti k dejanjem. Pri tem pa smo odkrivali tudi slabosti kot so še pomanjkljivo, predvsem ideološko znanje, včasih tudi pomanjkljive metode dela, zlasti v spopadu z oportunitizmom, tehnokratizmom in birokratizmom, je poudaril sekretar. Uveljavljali smo tudi nove oblike dela, med katerimi je treba predvsem omeniti uspešnost dela večine aktivov komunistov določenih interesnih področij, od katerih se ponekod vidijo tudi že konkretni uspehi. Osnovna oblika organiziranosti pa so vsekakor osnovne organizacije ZK na terenu in v delovnih organizacijah. V tem obdobju je bilo v občini ustanovljenih nekaj novih osnovnih organizacij, saj je bila težnja komiteja, da organizacijo ustanovijo povsod tam, kjer je najmanj deset članov ZK. Tako imamo trenutno v občini 45 osnovnih organizacij, ki združujejo 1528 članov. Seveda pa so še organizacije združenega dela, kjer je glede na število zaposlenih premalo članov ZK in kjer kljub izpolnjenim pogojem še nimajo osnovne organizacije. Take so na primer Zarja, Univerzal, KOOP Mojstrana, Kroj, Elim, Murka in pa nekatere Spedicije. Medtem ko smo v preteklih letih precej zanemarjali sprejemanje novih članov v UK, pa smo v letošnjem letu v organizacijo sprejeli 128 novih članov, istočasno pa je nekaj članov zapustilo organizacijo ali pa so bili izključeni, saj je treba očistiti vrste vseh tistih ki ne spadajo vanjo. Prav gotovo pa je 1528 članov ZK za revolucionarne in delavske Jesenice premajhna številka.

Poseben problem je še vedno aktivnost članov ZK. Po analizi, ki jo je opravila komisija za kadre, je samo polovica članov ZK aktivnih, le polovica članov ima po eno ali več zadolžitev v organizacijah ali samoupravnih organih organizacij združenega dela, kjer so zaposleni in v drugih družbenopolitičnih organizacijah. To pa je eden od osnovnih problemov organizacije, kateremu bo treba v bodoče posvetiti še več pozornosti še posebno, ker novi delegatski sistem zahteva vrsto aktivnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela, interesnih skupnostih in drugih organizacijah.

Veter po pismu še ni mimo, čas prečiščevanja vrst članov ZK tudi se ni minil in kdor misli, da bo še naprej lahko delal po svoje se je zmotil; je bilo posebej poudarjeno na konferenci. V osnovnih organizacijah bo treba še preverjati aktivnost vsakega posameznika in dolžnost vsakega komunista je, da je aktiven družbeni delavec. Ob kadrovskih problemih je bila omenjena tudi določena deficitarnost tako na nekaterih strokovnih področjih, kot tudi na družbenih področjih. Manjka nam ekonomistov, zdravnikov, pravnikov, pa tudi družbenopolitičnih delavcev nismo vzgajali.

Inž. Nemec je doberšen del svojega poročila posvetil tudi gospodarjenju. Pismo in sklepi 29. seje vsebujejo tudi vrsto nalog za večji red na področjih gospodarjenja. Zahtevano je bilo bolj stabilizacijsko obnašanje, pri čemer pa lahko povemo, da pri nas ni bilo nepravilnosti, ki bi zahtevale radikalnejše ukrepe. Lahko ugotovimo, da smo tudi z lastnimi programi že pred pismom težili k boljшему reševanju gospodarskih problemov, k boljšim poslovnim uspehom in večjemu dohodku.

V živahni pa tudi kritični razpravi je bilo nakazanih še vrsto drobnih problemov, ki jih vse preradi zamerjamo, pozabljamo pa da skupaj pomenijo veliko in morda celo bistvo naše družbene ureditve.

Eno takih vprašanj je prav gotovo odnos do mladih in izrečena misel, češ, da mlade prepustimo vsem drugim, samo komunistom ne, pove vse. Mladim je nujno potrebna pomoč organizacije ZK, zato so in bi se morala dobiti finančna sredstva tudi v okviru organizacije ZK. Imamo številne možnosti udejstvovanja mladih, ki pa jih premalo razvijamo. Puščamo v nemar vrsto dejavnosti tehnike, kar mlade zanima, premalo pozornosti posveča družba kulturni dejavnosti in zagotovitvi denarja za nove dejavnosti, prav tako so v vseh krajih občine možnosti za razvijanje športne dejavnosti. Ker ob teh vprašanjih nismo dosledni, se dogaja, da mladi zahajajo pod vpliv tuje ideologije.

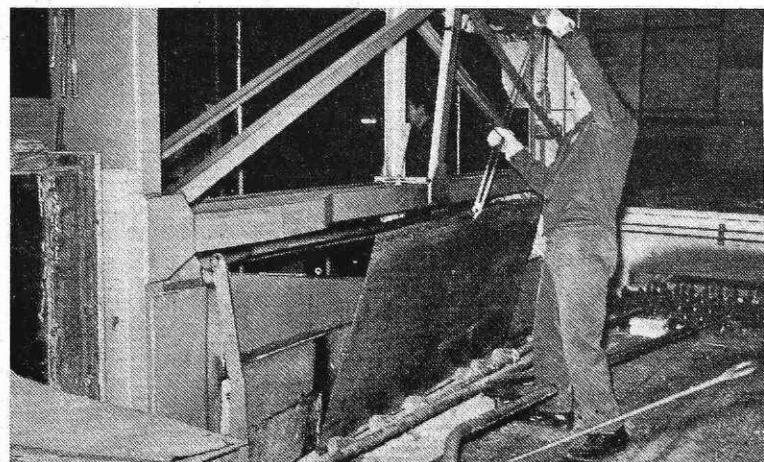
Ker je bil odnos do mladih eden osrednjih problemov tudi na seji konference ZK radovljiške občine, je medobčinski sekretar Martin Košir dobro ugotovil, da bo morala ZK v bodoče posvetiti tem vprašanjem več pozornosti. Poudaril je tudi, da je treba v bodoče več govoriti o zagotavljanju boljše razpoložnosti med občani in da se bo treba v temeljnih organizacijah združenega dela v bodoče pogovarjati ne samo o zagotovitvi stanovanj ampak tudi kako zagotoviti delovanje zaposlenih izven delovnega časa.

Kot zanimivost naj še povem, da je bilo v okviru organizacije ZK v dveh letih 129 sej konference, komiteja, komisij, aktivov in sestankov z osnovnimi organizacijami. Število sicer ne more biti merilo uspešnosti dejavnosti, je lahko samo merilo prizadevanj, da bi z dogovarjanjem reševali vprašanja in probleme, ki se pojavljajo na vseh področjih življenja in dela. Na nekaterih sestankih smo se žal pogovarjali o istih rečeh.

Na seji konference ZK Jesenice je bilo podano tudi poročilo o prizadevanjih pri uresničevanju ustavnih dopolnil. Gre za konstituiranje delovnih organizacij po ustavnih dopolnilih. Razpravljali so tudi o vprašanju vere in odnosu do cerkve, o odnosih naše države do drugih in vplivu na mednarodne odnose ter drugih vprašanjih.

Četrtekova seja občinske konference ZK Jesenice je vsekakor uspeša, saj je dala številne napotke za bodoče delo.

T. L.

Sodelavec v pocinkovalnici pločevine

V skladu s predpisi o matični evidenci in navodili skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji — podružnica Kranj, smo v Železarni lani začeli s popisom vse pokojninske — zavarovalne dobe, z izpolnjevanjem osebnega popisnega lista PS.

Z oziroma na obsežnost in zahtevnost tega dela, smo lani v prvi etapi zajeli moške zavarovance rojene v letu 1920 in preje, oziroma ženske rojene 1925 in preje in vse, ki imajo priznan status borca pred 9.9.1943. Taka je bila namreč okrožnica in tudi poziv v tedniku Železar. Predvidevali smo, da bomo v nekaj mesecih zaključili prvo etapo, vendar se je zataknilo, ker vsi zavarovanci niso oddali dokumentacije o delovni dobi. Tudi do danes še niso vsi oddali, manjkajo celo kompletni obrati. Ker zaradi neresnosti nekaterih ne kaže zavlačevati drugih, bomo takoj pričeli s popisom za drugo etapo. Vmes pa bomo sprejemali tudi zamudnike iz prve etape in dokončali te, ki so še v delu.

Drugo etapo začnemo s 15. januarjem 1974 in bomo zajeli: — vse aktivne zavarovance rojene v letih 1921 do vključno 1933 moške, ter ženske rojene v letih 1926 do vključno 1933. S tem želimo popisati in urediti delovno dobo vsem zaposlenim — zavarovancem do 30 let starosti.

Kako bomo organizirali to zahtevno in odgovorno delo? Matična evidenca je zelo odgovorno delo in je ureditev le-te zakonsko obvezna (Ur. list SFRJ št. 42 z dne 23. 9. 1971). Ta evidenca bo služila skupnostim pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Delovne organizacije pri katerih so zavarovanci zaposleni pa so dolžne posredovati zahtevane podatke. Najbolj zainteresirani za pravilno izvedbo popisa delovne dobe pa so vsekakor zavarovanci. V interesu vsakega posameznega zavarovanca je, da popisovalcu predloži vse dokumente, ali če teh še nima, le-te čimprej uredi. Da ne bi naši zavarovanci zamujali časa z vlaganjem dokumentov, s preverjanjem in podpisovanjem na »izpostavi pokojninskega in invalidskega zavarovanja na Jesenicah«, je vodstvo kadrovskega sektorja to zahtevno nalogo poverilo oddelku za socialno zavarovanje v Železarni. Ker je to za uslužbenca tega oddelka dodatno in odgovorno delo, pričakujemo razumevanje sodelavcev.

Vsi zavarovanci zaposleni v železarni Jesenice rojeni v letih 1921 do vključno 1933 in zavarovanke rojene v letih 1926 do vključno 1933 naj prinesejo na oddelk za socialno zavarovanje naslednje dokumente:

— vse odločbe s katerimi dokazujejo svojo pokojninsko in posebno dobo oziroma status borca, mirovnega ali vojaškega vojnega invalida, delovnega invalida, odločbo o priznanju invalidnosti za telesno okvaro in druge dokumente s katerimi dokazujejo pokojninsko ali posebno dobo;

— potrdilo o beneficirani dobi, če le tega že imajo, če ga nimajo naj ga zahtevajo preko obrata personalke v oddelku kadrovske evidence;

— potrdilo o beneficirani dobi za čas zaposlitve v organih notranje zadeve, ali v vojaških enotah, kjer se po 48. čl. TZPZ šteje zavarovalna doba s povečanjem;

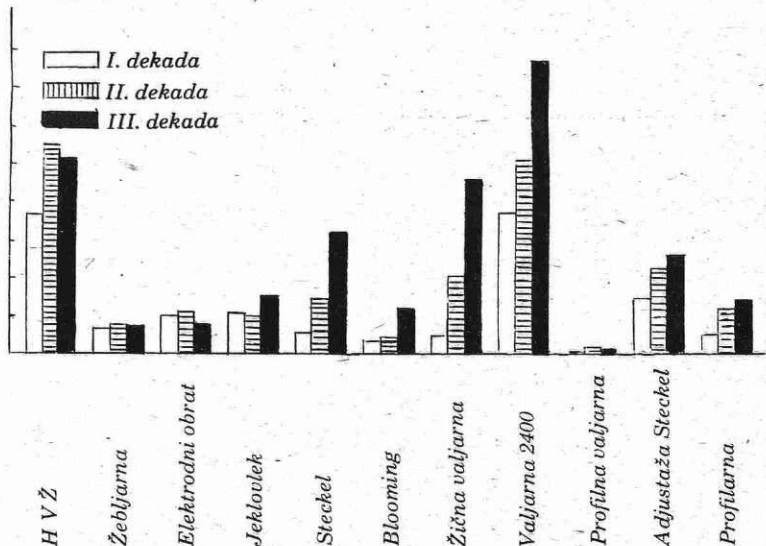
— delovno knjižico bomo mi sami dvignili na sprejemnem uradu.

Za vse prinesene dokumente bo naš uslužbenec izdal pismeno potrdilo o sprejemu, s tem pa se obvezujemo, da bomo iste tudi proti podpisu lastnika teh dokumentov vrnil, ko bo popis izvršen. Po izvršenem popisu lista PS bomo vsakega zavarovanca pismeno pozvali, mu obrazložili, kaj mu je evidentirano, on pa bo to potrdil z lastnoročnim podpisom.

Ureditev pokojnin in zavarovalne dobe je za vsakega zavarovanca pomembna, kajti ko bo na podlagi teh popisnic urejena matična evidenca, ko bo vse to preneseno na kartice, bo naknadno uveljavljanje neresene pokojninske dobe dosti težavnejše kot je to še sedaj.

Oddelk za socialno zavarovanje

PREGLED ENAKOMERNOSTI ODPRAVE KONČNIH IZDELKOV V DECEMBRU 1973

V mesecu decembru je bila odprava končnih izdelkov v primerjavi med dekadami zelo enakomerna v želbarni, elektroodnem obratu in jeklovleku. V vseh drugih obratih je bila odprava končnih izdelkov precej neenakomerna.

TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON

Jedrska energija na pohodu

Reaktorji

Ze dalj časa je znano, da postaja energetska situacija v svetu vedno bolj kritična. Sedanjí zapletí okoli arabske nafte so krizo samo pospešili. Zato postaja tudi jedrska energija vedno bolj zanimiva, gradnja jedrskih central pa je iz leta v leto aktualnejša.

Do leta 1980 bodo v državah zahodnega sveta obratovalje jedrske centrale s skupno močjo 225.000 MW (megawatt) (1 MW je 1000 KW oziroma 1 milijon W). V letu 1983 predvidevajo, da bo ta številka narasla na 275.000 MW. Podatki se nanašajo na ugotovitve, da je dobavni rok za jedrske centrale šest do osem let. Znano je, da bomo tudi v Sloveniji gradili prvo jedrsko centralo v Krškem. Imela bo instalirano moč 600.000 KW in bo stala 162 milijonov dolarjev.

Danes poznamo osem tipov jedrskih reaktorjev, ki jih uporabljamo za proizvodnjo električne energije.

1. **Magnox** je bil eden izmed prvih, ki so ga razvili. Kot gorivo uporablja naravni (ne obogateni) uran v plinsk grafitnem sistemu. Uporabljajo ga v Franciji in Veliki Britaniji. Je varen, vendar ima slab izkoristek.

2. **Izboljšani s plinom hlajeni reaktor (AGR)** uporablja kot gorivo obogatene pelete uranovega oksida in je zelo varen.

3. **Visoko temperaturni plinski hlajeni reaktor (HTR, HTRCR)** uporablja izredno močno obogaten uran (torijevo gorivo z 80–90 % U²³⁵). Za ta postopek se zanimajo železarski strokovnjaki, ker računajo, da ga bodo lahko uporabili pri proizvodnji surovega jekla.

4. **Vodni reaktor pod pritiskom (PWR)** je reaktor z lahko vodo (LWR) in so ga razvili v ZDA povezano s programom gradnje jedrskih podmornic. Kot gorivo uporablja pelete U³O₈ obogatene na 2–4 % U²³⁵. Za hlailino sredstvo uporablja navadno vodo (zato tudi ime »lahka« voda, za

razliko od tipa reaktorja, ki uporablja za hlajenje težko vodo — bogatejšo na vodik).

5. **Reaktor z vrelo vodo (BWR)** tudi uporablja lahko vodo (LWR), vendar rabi na območju jedra vrelo vodo. Zato potrebuje v primerjavi z reaktorjem PWR večje tlačne kotle.

6. **Reaktor s težko vodo (HWR)** imajo samo v Kanadi, kot gorivo potrebuje naravni uran.

7. **Reaktor s težko vodo in paro (SGHWR)** je izpopolnjen tip reaktorja HWR in so ga zgradili v Veliki Britaniji. Podobne sisteme reaktorjev uporabljajo tudi v Kanadi, Italiji in na Japonskem.

8. **Hitro razvijajoči reaktor (FBR)** je trenutni cilj vseh dežel, ki gradijo jedrske reaktorje (izjema je Kanada). Kot gorivo uporablja mešanico plutonijevih in uranovih oksidov.

Zaenkrat prevladuje na svetovnem tržišču za jedrske reaktorje severno ameriški reaktor z lahko vodo. V zadnjem času je v ZDA naročenih jedrskih central s skupno močjo 130.000 MW samo za energetske potrebe te države. To je približno polovico moči jedrskih central naročenih v zahodnem svetu. Tudi Japonska ja na tem področju izbrala tehnologijo ZDA. Trenutno ima v gradnji več jedrskih central z reaktorji, ki uporabljajo za hlajenje lahko vodo.

V zahodni Evropi prav tako kupujejo tehnologijo iz ZDA in opuščajo razvoj ostalih reaktorjev. To velja predvsem za Francijo in Zvezno republiko Nemčijo. V Veliki Britaniji, kjer so osvojili varnejša vendar z ozirom na izkoriščanje zmogljivosti slabša sistema — Magnox in AGR, so se v sedanjem času tudi odločili za spremembo. Kupili bodo v ZDA tehnologijo, ki uporablja reaktorje z lahko vodo (LWR).

Gorivo

Kot osnovno gorivo uporabljajo v jedrskih reaktorjih uran. To je radioaktivni element, ki ga dobimo v naravi v obliki raznih oksidov (spojin s kisikom). Največkrat je to oksid U³O₈.

Danes rabijo dve osnovni vrsti uranovih goriv: naravni in obogateni. Vendar je važnejši obogateni in to zaradi ameriških reaktorjev z lahko vodo, ki so zelo razširjeni po svetu. Za te reaktorje je potreben uran obogaten z 2–4 % U²³⁵ izotopom.

Naravni uran vsebuje v oksidu U³O₈ samo 0,711 % U²³⁵. Obogatitev izvedejo v posebnih napravah.

Komisija za atomsko energijo v ZDA je posredovala podatke, da imajo rezerve domačega urana do leta 1985. To je le za tiste zaloge, ki omogočajo proizvodnjo uranovega oksida U³O₈ po ceni, ki je nižja od deset dolarjev za libro (0,45 kg). Rezerv, ki zahtevajo višje stroške za izkoriščanje imajo znatno več. V letu 1972 je 19 rudnikov proizvedlo 14.900 ton U³O₈ in leto prej 12.400 ton. Vendar so izkoriščali zmogljivost naprav v rudnikih samo 69 %.

Tudi v ostalih deželah je na razpolago precej uranove rude, ki jo je mogoče predelati z nizkimi proizvodnimi stroški. Računajo, da bodo zadostovale do leta 1985 in verjetno tudi dlje. V Kanadi obratujejo trije rudniki uranove rude, ki so v letu 1972 proizvedli 5000 ton U³O₈.

V južni in jugozahodni Afriki je na razpolago toliko uranove rude, da omogoča proizvodnjo 270.000 ton U³O₈ po ceni, ki je nižja od deset dolarjev za libro. Dve tretjini teh zalog je v južnoafriški uniji in sicer v glavnem kot stranski proizvod rudnikov zlata. V jugozahodni Afriki bo pričel obratovati prvi rudnik v letu 1976.

V Franciji cenijo rezerve uranove rude z nizkimi predelovalnimi stroški na 45.000 ton U³O₈ in skupno s kolonialnimi ozemlji na 95.600 ton. V letu 1972 je proizvedla ta država 2.540 ton U³O₈.

Avstralske rezerve je težko oceniti, ker stalno odkrivajo nova nahajališča. Zaenkrat jih cenijo na 210.000 ton U³O₈ s proizvodnimi stroški pod deset dolarjev na libro.

Skupno računajo, da je zaenkrat v svetu znanih rezerv uranove rude z nizkimi proizvodnimi stroški za proizvodnjo okoli 500.000 ton U³O₈. Vendar se geološke raziskave nenehno nadaljujejo, zato lahko pričakujemo v prihodnjih letih odkritje novih nahajališč. To bo tudi potrebno, kajti sicer bodo v naslednjem desetletju nastale težave zaradi pomanjkanja goriva za jedrske centrale, ki ni predrago in zato ekonomsko še primerno.

K.

»Sami bomo vzeli,« je namesto Darka odgovoril Robi. »Od nemških podprenikov nič nečemo. Njim le jemljemo...«

»Ampak mi...« se je oglašilo dekle.

»Tih, punca!« je zavpil Roman in vse bolj ihtivo metal papirje po tleh: »Raje povej, kje je ta prekleta legitimacija?«

»Ni, ni... Take legitimacije ni,« je zatrdil Krautner.

Marjanček se je prismejal v sobo z maverico. »Zgoraj v sobi je bila. V omari,« je zagodel in ponujal puško Krautnerju.

Kmet je zdaj skrival roke, kot bi bila puška strupena: »Dali so mi jo. Deželna straža... saj razumete...«

»Orožje dajo samo najbolj zanesljivim... Nekaj mi je šinilo v glavo,« je rekel Roman in se zavrtel po sobi.

Krautner je nelagodno gledal za njim, saj se mu je ta čudni fant zadel kot posebej nesreča. Spelje ga na nemški pogovor, potlej vanj uperi pištolo. Krautner se je pogrbeno povijal v naslonjalo stola, ko je zaslídal topotanje nog po lesenih stopnicah in zmagovalno vpitje. Roman je prinesel v sobo parabelo. »Tole dajo vsem landvahrjem, kaj?« je zavpil nad Krautnerjem.

»Z njimi se pogovarjam po nemško, sodelujem kot kmet, ker pomagajo,« se je izvijal Krautner. Na čelu so se mu pokazale znojne kaplje. Parabela v rokah tako ihtivega vojaka, je bila zanj zelo slab znak.

Roman je preiskal še zadnje papirje v stenski omari. Polotil se je tudi omare za perilo. Potem pa je nalahno pridvignil stensko sliko Matere božje. Na tla je padla rdeča legitimacija.

»Prisežem, da so mi jo vsilili,« je zavpil Krautner in spet dvignil tri prste k prisegi.

Roman je v levici mahal z legitimacijo, v desnici je preteče držal parabelo in užaljeno priklinal kmetu. »Kje ga bomo počili? V sobi ali na dvorišču?« je hladno vprašal Darka.

Krautner je s stola padel na kolena. Dvignil je roki kot k molitvi. Pokleknila je še žena in bruhnila v jok. Postalo je hudo mučno. Darko je pomignil Marjančku, da sta odšla iz sobe. Odpravila sta se k Tončiju, ki je bil z brojevko nad hišo. Poklicali so še Robija, ki je s kuharjem pregledoval, kaj je v kleti. Prihajal je k njim, s koščkom suhe slanin, ki ga je divje trgal med močnimi zobmi. »Kar dobro je založen s hrano. Jurij pravi, da ne bomo vsega odnesli,« je potrj razlagal Robi.

Darko je najprej uprašal vse tri, kaj mislijo: naj kmeta ustrelijo ali samo zastrašijo. Tonči je zakrknje-

no molčal, posebej se, ko je slišal, da je Roman našel parabelo. Robi si je dal več opravka s slanino in je goledel, da mu je vseeno; kar pa so hrane tiče, mu bodo pobrali, kolikor lahko odnesejo. Marjanček pa se je nagibal k zastrašitvi. Tudi v tem ni bil povsem trden. Bolj zgovoren kot besede je bil njegov obraz, v katerem se je očrtavalo omahljivo cicanje.

»Zastrašili ga bomo,« se je odločil Darko. »Res je bil veliko z Nemci, kolikor pa vemo, očitne škode nam še ni napravil. Naš zaradi tega ne bo postal, z Nemci pa bo bolj zadržan. Prestrašili ga bomo in mu zagrozili, da v drugo ne bomo milostni, če bo še sodeloval z Nemci.«

V sobo se je natepel precej partizanov. Krautner je bil bled in očitno že vdan v usodo. Žena je tiho ihtela, hči pa je še zmerom upala v čudež. Prijazno je gledala partizane.

»Krautner, partizansko sodišče vas je obsodilo na smrt,« je trdo rekel Darko. Videl je, kako sta kmetu roki mlahavo trznili ob telesu: »Sodelovali ste z Nemci, zato so vam dali rdečo legitimacijo, parabelo, puško. To je zadosten dokaz, da ste uživali njihovo posebno zaupanje. Kazen pa bomo izvršili, če bomo zvedeli, da ste napravili kakoli proti narodnoosvobodilnemu gibanju. Za tokrat vas... oproščamo.«

Kot bi privijal stenj v petrolejki, tako je naraščal lesk v kmetovih očeh. Postajal je vse bolj nemiren. Veselo je gledal ženo in hčer. Ko so partizani dobro založeni odhajali z njegove kmetije, se Krautner ni mogel držati. Prišel je na prag in jih gledal. Ni bil videti potrjen in zagrenjen, le čudno zamišljen.

Nič manj veseli kot Krautner, ki je preživel svojo prvo smrt, so bili mladi partizani, novinci. Kot Korošci niso radi videli, da bi padali njihovi ljudje, ki niso bili očitni izdajalci. Darko je spoznaval, da Korošce veže med sabo močnejša vez, kot kmete drugih pokrajin. Ni si še bil na jasnem, če je to posledica plebiscita, ko je del Korošcev ostal v Avstriji in se tako ločil od dela, ki je ostal v Jugoslaviji ali pa so bili ljudje v teh napetih planinah, ki so se oblast o in spet strmo spuščale v doline — bolj navezani na pokrajino in svoje občestvo? Radi so ponosno pripovedovali: »Mi, Korošci.« Takega ginjenega izpovedovanja v drugih pokrajinah ni slišal.

Težko pa je bilo s prijatelji. Robi, ki je že tako rad zbadal, ni zamudil nobene priložnosti, da mu ne bi zavito oponesel, kako se vse bolj natanjano na Romana. Tonči je kazal kujavo užaljenost in je z njim le poredkoma spregovoril. Marjanček pa se je pogovoru o Romanu izognil, češ, jaz nisem zmerom najbolj premišljen; hitro, vihravo se odločim in morebiti, morebiti se v tem motim.

Vsi pa so čakali, kaj bo napravil s parabelo?

Robi je še zmerom govoril, da bo s svojim psom, šarcem, do konca vojne. Tonči mu je pritrjeval, čeprav Darko ni bil prepričan, da ne bi imel raje parabele ali brzostrelke. Marjanček bi jo vzel, o tem ni dvomil. Njemu pa se je zdelo najbolj pravično, če jo pusti Romanu, ki jo je tudi našel. To sicer ni bila zaplemba v boju, tveganje, nevarnost, bila pa je domiselna poteza, ki je prinesla orožje.

Ko je naposled le moral reči, naj Roman parabelo zadrži, se je napestost s starimi prijatelji povečala, prisrčno tovarštvo pa skalilo. Darko jim je skušal dopovedati, da jih ima še zmerom enako rad, jih enako ceni, vseeno pa se v nekaterih spopadih raje poslužuje Romana kot koga izmed njih. Niso ga pregovarjali, izbrali so drugačno taktiko: priklinali so mu, v vsem potrdili, ob tem pa komaj zadrževali prisiljen nasmeh.

Darko se je zatekel še k Tanji, ki ji je Tonči še najbolj zaupal. Hotel je še njej najprej razložiti, kako ga ne razumejo, ko mu je Tanja brez ovinkarjenja povedala: »Tudi meni to ni všeč. Pa nič ne daj na to; povem ti — Roman je soldat!«

Ne, zaveznika v tem ne bom našel, je zaslutil. Bilo mu je hudo, ker so se doslej tako dobro razumeli. Za pojme vojaškega sožitja celo preveč. Prijateljstvo je prehajalo že v pravo domačnost, ki pa se mu še ni zdelo nevarna in škodljiva, dokler so vsi zagreto izpolnjevali vse naloge. Zdat pa je bilo tovarštvo, zaupanje načeto; se bo to pokazalo tudi v prvem boju? Zbal se je tega in se odločil, da bo pripravil vesel večer s pijačo, kjer si bodo opiti vrgli v obraz vse očitke in se potem, ko bo prva užaljenost popustila, pobotali.

Zvečer so se odpravili proti Ravnam. Zaustavili so se pri dobro znani gostilni »Pri Šumelu«. Lastnica, jedra, še vsa napeta Korošica tridesetih let, jih je sprejela kot svoje fante. »Vse zastoj, moji pobje,« je razigrano rekla. »Pijte, kolikor vam duša da!« Stekla je v klet in prinesla nekaj steklenic vina, ki ga je skrivala še od začetka vojne. Komaj ga je postavila na mizo, že je morala iz sabo. Vrnila se je z gramofonom na ročico. Navijala ga je in živo pobleškavala z očmi. Spustila je iglo na ploščo, hreščič valček je napolnil sobo s tako željno glasbo. »Ti si menda glavni,« je rekla birtinja in izzivalno stopila pred Darka. Zavrtela sta se divje, hitreje od ritma valčka.

Prepustil je birtinjo še drugim plesalcem, sam pa je odšel pred gostilno, da bi še Tončija privlekel v sobo. »Tonči, pridi v gostilno,« ga je povabil: »Vino je na mizi, gramofon ima-
mo.«

»Klipo?«
»No, ja... Kako bi ti povedal drugače. Noče me v svojo družbo. Fanta me, odkar me je učitelj Miklavčič pohvalil in me kot tigrovca postavil za vzgled.«

»Kakšen pa je ta tvoj učitelj Miklavčič?« vprašuje Grebenc z nekoliko spremenjenim in manj zaupljivim glasom.

»Z mano je dober. Državljanstvo mi je sposloval.«

»Tako? Državljanstvo ti je sposloval?« ga Grebenc vedno bolj mračno motri.

»Ja, in k Orjuni me je vabil?«

»K Orjuni? Preklete,« se Grebenc ne more vzdržati kletvice.

»In ti si se seveda takoj zapisal med orjunaše.«

»Ne, nisem.«

»Pa se še boš.«

»Ne, ne bom se,« pravi Žef tako odločno, da Grebenc vnovič presenečeno ostrmi.

»Nekateri orjunaši pomagajo tigrovcem, kakor sem slišal.«

»Ne da bi vedel.«

»Nisi doma med tigrovci nikoli slišal za orjunaše?«

»Hja, enkrat samkrat. Peter je nekaj pravil...«

»Peter?«

»Namestnik našega voditelja Andreja.«

»In voditelj Andrej?«

»Fašisti so ga zaprli.«

»Zaprli?«

»Ja, in ustrelili.«

»Ustrelili? Nikjer ni pisalo. Nikjer nisem bral.«

»Niso mu sodili, kakor še marsikomu niso in so ga kar brez sodbe ubili. Na begu pač, kakor so potem obveščali domače. Tudi Andreja so tako.«

»Pa Peter?«

»Pobegnil je kot jaz pa Janko in Filip.«

»In kje so zdaj?«

»Kako naj vem? Mislim, da sem o tem že govoril v tovarni.«

»Res, govoril si,« prizna Grebenc, ki ga je nalašč še enkrat vprašal, kakor da bi se rad prepričal, če Žef govori resnico in če mu lahko verjame. »In ta Peter vam je nekaj govoril o orjuni?«

»Ja, rekel je, da nam bo pomagala z orožjem.«

»Pa je?«

87 Miha Klinar TIGROVEC ŽEF

»Nam ni.«

»A ko bi vam pomagala?«

»Prav gotovo bi to pomoč cenili kakor sleherno drugo pomoč.«
»Ja, gotovo,« pravi po kratkem premisleku Grebenc. »Razumem te. Na stvari je treba gledati tudi z vašega stališča.«

»Kakšnega našega?« ga ne razume Žef.

»S primorskega, mislim.«

»Je to samo naše stališče? Mi smo bili prepričani, da je vse-slovensko in celo vsejužnoslovensko.«

»Saj pravzaprav tudi je,« priznava Grebenc. »Še več: večina mladih ljudi bi šla takoj v ogenj za osvoboditev bratov onkraj meja. To vedo tudi vsi meščanski strankarski voditelji. Tudi voditelji Orjuna. To je vaba, na katero lovijo mlade ljudi v svoje organizacije, zlasti Orjuna, odkar je izgubila svojo bitko proti razredno zavdnemu delavstvu, pa je začela oznanjati, da je vsesplošna narodna organizacija in ne samo narodna, tudi borbeno delavska.«

»Ja, učitelj Miklavčič je govoril tudi o tem.«

»Le da zavdni delavci ne gredo na to vabo.«

»Nekako tako je učitelju zabrusil tudi Vipernik.«

»In kaj misliš ti?«

»Mislim kakor mislim... Mogoče se motim in delam orjunašem krivico, če jih sodim po gospodu Alešu, ki mi daje streho v zameno za suženjsko delo, ki mu ga opravljam.«

»Ja, to delo je res suženjsko delo.«

»Vidiš, takole mislim: Gospod Aleš je orjunaš. Ko sem mu za prestolonaslednikov rjostni dan krtačil uniformo, me je zmrzilo. Tista uniforma me je vse preveč spominjala na fašistično. Rečem ti, da me je za trenutek obšel pravi strah... No, ne smej se...«

»Saj se ne. Le pripoveduj!«

»Hudič, ali je fašist, sem pomislil... No, šele potem sem zvedel, da nosijo take uniforme orjunaši... Vidiš, to me že od tedaj odbija od njih, kakor da smrdijo po fašistih... No, zakaj se spet smeješ? A je res! Kadar zagledam tisto uniformo, mi butne nekaj v nosnice kakor smrad, ki ga ne prežene nobena dišava, s katerimi se oblija gospod... Vem, da si samo domišljam. Ali pa si tudi ne, ker ta smrad po fašistih zares čutim v nosnicah... Morda je vse to samo zaradi fašistov, ki sem jih spoznal doma, ali pa samo zaradi gospoda Aleša.«

Janez Brojan — st.

(nadaljevanje)

Groze še ni bilo konec, saj se je skala zvalila navzdol preko poti, kjer bi moral biti ta čas Janez ali še kdo drug. Na srečo pa sta se Janez in še nekdo pred njim na gladkem ledu toliko zakasnila, da smo se po naključju rešili katastrofe.

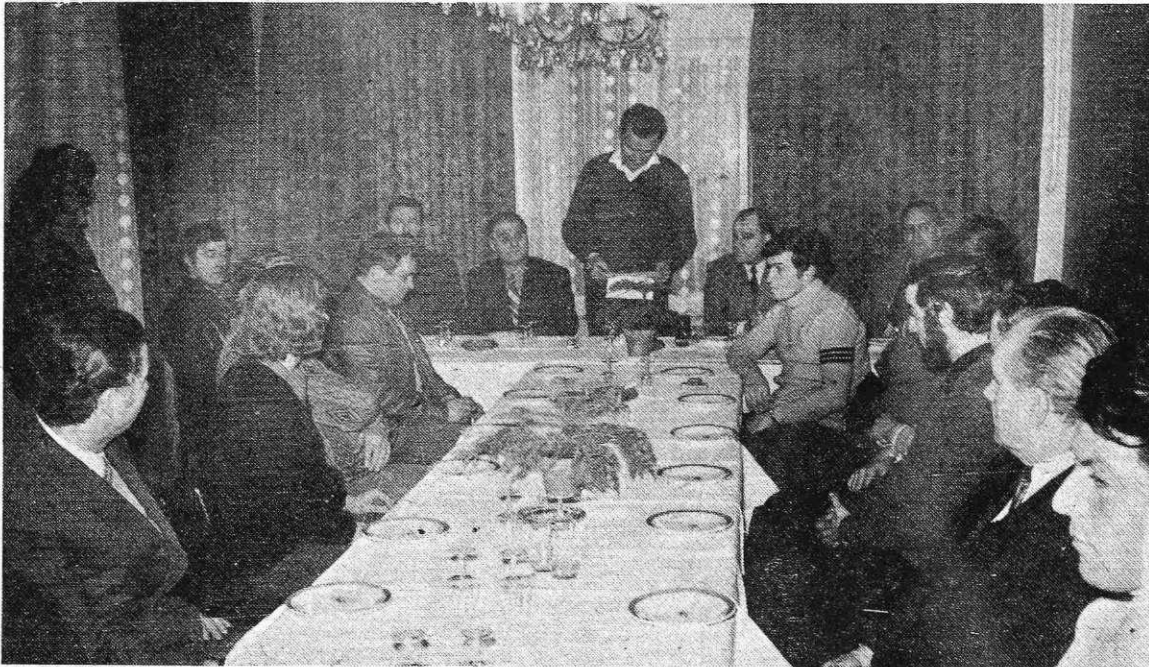
Hitro se odpravimo naprej. Teren postaja vedno bolj strm, kar hitro se dvigamo in smo pustili vse precej za seboj. Prišli smo pred veliko planinsko kočjo REFUGE DE L'AL-BUILLE DU BOUTER 3817 m. Koča stoji na malem platoju rhu raza. Z ene strani obdana s strmimi skalami ter sem ter tja z ledom. Koča je precej velika, narejena iz pločevine. Na hodniku se moraš sezuti in obuti copate, katere dobiš že pripravljene in na isto mesto položiš svojo obutev. Hrano nosijo planinci s seboj, ker v koči ne dobiš hrane, razen pijače. Največ imajo neke vrste vode, ki je po embalaži podobna naši denski in stane litrska steklenica 10 frankov. Frank je 3,45 dinarjev. To vodo sta kupila Dorči in Goran, ker sta bila najbolj žejna. Bila pa sta razočarana, saj je bila v njej čisto navadna voda. Koča je bila popolnoma zasedena, v njej je bilo gotovo sto planincev iz raznih držav. Sonce močno greje in pred kočjo je živahno. Vsakdo se veseli nad zmago današnjega dne. Nekateri pa se počutijo slabo zaradi višine. Ko tako sedimo in opazujemo lepote, me obstopijo štirje Francozi in me nekaj sprašujejo. Lahko sem le poslušal, razumel pa nič. Eden izmed njih mi napiše številko 50. Takoj sem vedel, kaj to pomeni in sem pripisal 67 let, kar naj bi pomenilo starost. Začuden me gleda-
jo! Na srečo je prišla neka Čehinja in je razumela Francosko. Bila je tudi že v naših planinah. Ona jim

Veličina narave in planin

pove koliko let imam in niso mogli verjeti, kako sem lahko prišel tako visoko in tako hitro. Vprašali so me, če sem prišel samo do kočje. Pa sem jim odgovoril, da mi ne pride na misel da ne bi dosegel cilja, ki sem ga planiral in se vrnil sredi poti. Med tem časom so naši fantje skuhali juho. Ker je postajalo hladno in vetrovno smo odšli v mali bivak, to je lesena kočica, ki stoji za kočjo. V njej nas je spalo 18 planincev.

Ura je bila dve po polnoči, ko naslednji dan 22. avgusta, pričnejo prvi vstajati in odhajati na pot proti vrhu. Mi smo vstali ob pol petih, saj je hoje do vrha le še štiri ure, pa tudi za nazaj v dolino, imamo časa dovolj. Ob pol šestih odrinemo na pot, led škriplje pod derezami, brez katerih ne bi šlo nikamor. Vrv imamo kar v nahrbtniku, mi pravimo za vsak slučaj. Kar dobro napredujemo. Ob sončnem vzhodu smo že na prvem grebenu. Mraz ni preveč občuten, tudi vetra ni posebnega, tako da nam postane kar hitro toplo in smo si slekli vetrovke. Ob sedmih in deset minut smo že na bivaku Valot — 4500 m visoko, do koder računajo dve uri hoje. Kratak počitek 10 minut za vpis v knjigo in zopet pot pod noge. Od tu dalje se vzpenjamo po ledenem hrbtu, ki je na nekaterih mestih precej strm. Na malem sedlu je zarit v led kos avionske peruti, ker se je pred leti tu zaletel avion, ter se razbil. Kmalu postane greben zelo oster in ozek. Z obeh strani pa padata strma ledena pobočja, katera se končujeta globoko pod nami v ogromne ledeniške razpoke in serake (ledene stebre). Slabo za tistega, ki bi tu zdrsel, pot v večnost bi bila zelo kratka. Janez, ki je imel vrv vpraša, če se navežemo, toda vsi smo proti. Dorči pravi, saj ni tako strmo kot v Sfinji v severni triglavski steni. Greben je dolg nekaj sto metrov, hoja po njem z derezami in cepinom je kar zanimiva. Hitro napredujemo, in ni bila ura še devet,

ko si stisnemo roke vsi srečni in veseli nad lepim podvigom na vrhu 4087 metrov visokem Mont Blancu.

Priznanje teritorialni enoti

V petek, 4. januarja 1974 je bila v hotelu Triglav v Mojstrani majhna, skromna, vendar prisrčna svečanost, na kateri je predsednik skupščine občine Jesenice France Zvan predal teritorialni enoti iz Mojstrane plaketo JLA za izredno uspešno izvedeno vajo v stenah Triglava. V imenu teritorialne enote se je za to priznanje zahvalil Radko Košir in obljubil, da bodo tudi v bodoče ulagali toliko truda v kadre te enote, ki ima v Jeseniško bohinjskem okraju posebno nalogo. Predlagal je, da bi podobno vajo izvedli v zimskih pogojih.

Komandant Jeseniško bohinjskega partizanskega odreda je nato prebral izveček odredbe načelnika glavnega štaba SR Slovenije za splošni ljudski odpor, s katero so za dosežene uspehe pri organizaciji, opremljenosti, izvajanju pouka, urjenju in borbeni pripravljenosti partizanskih enot, pohvaljeni ob dnevu JLA naslednji predstavniki z našega področja: Jože RUS, rezervni vodnik, Jože JELOVCAN, rezervni poročnik in inž. Jože STARC, rezervni poročnik.

Zadnja seja skupščine občine Jesenice v letu 1973

V petek, 28. decembra, je bila 43. skupna seja obeh zborov skupščine občine Jesenice in ker je bilo treba pred zaključkom leta razpravljati in potrditi nekatere tudi povsem formalne zadeve, je vsebovala kar šestnajst točk dnevnega reda.

Odborniki so potrdili urbanistični načrt Blejske Dobrave, ki obravnava bodočo ureditev kraja. Nekaj več pripomb so imeli ob zazidalnem načrtu naselja 50 vikend hišic v Gozd Martuljku, odlok pa so vseeno brez bistvenih sprememb potrdili. Odbornikom je bila posredovana obširna informacija ob načrtih SGP Sava za ureditev separacije in ustreznih objektov bodoče betonarne ob urejeni strugi Save med Jesenicami in Hrušico. Tako naj bi koristno uporabili pesek, ki ga prinaša Sava s svojimi hudourniki in ki bi bil le v nadlego in škodo. Poleg tega bo betonarna in izdelava betonskih izdelkov tudi velikega pomena za naše gospodarstvo. Po zagotovilih projektanta, naprave ne bodo vplivale na onesnaženje okolja, niti povzročale hrupa.

Končno smo dobili tudi odlok o stanovanjskih standardih, ki se, mi-mogrede povedano, usklajeni tudi v okviru Slovenije. Odlok določa velikost in opremljenost stanovanj, ki jih bomo gradili.

Odborniki so potrdili odlok o izdatkih proračuna občine, ki smejo biti v prvih treh mesecih letošnjega leta le 25 odstotkov lanskoletnih izdatkov, potrdili pa so tudi odlok, da je mogoče občinski davek od prodaje alkoholnih pijač povečati za toliko, kolikor je bil sedaj republiški davek, ki ga ukinjamo.

Razpravljali so tudi o dveh komunalnih delih na žirovskem področju. Potrdili so odlok, da je gradnja potrebne kanalizacije za osnovno šolo v Zatreznici v splošnem interesu, saj je ob razširitvi šolskega poslopja nujno potrebno urediti problem odpadnih voda. Prav tako so potrdili odlok, da je v javnem intere-

su ureditev krožne ceste skozi vas Doslovče, kar je tudi v triletnem programu komunalnih del naše občine. Pri tem je bila izrečena pripomba, da je na žirovskem področju različen interes, katero cesto naj bi najprej uredili. Kot je bilo rečeno na seji skupščine, naj bi se v krajevni skupnosti odločili o prioritetenem redu.

Na seji so med drugim potrdili dopolnitev odloka o delovnem času, tako, da bo pri Vodovodu mogoče kupiti plin tudi ob sredah in petkih

popoldne. Na medobčinskem svetu za Gorenjsko so se dogovorili, na seji skupščine občine pa so tudi potrdili predlog, da bi vse veterinarske postaje na Gorenjskem združili in priključili k žirovskemu veterinarskemu zavodu Kranj, ki deluje že 15 let in ki naj bi v bodoče tudi vzgajal na tem področju.

Z ustanovitvijo temeljne telesne kulturne dejavnosti so ukinili sklad za telesno kulturo, odborniki pa so se strinjali s spojitvijo obeh vzgojno varstvenih ustanov na Jesenicah v eno temeljno organizacijo združenega dela ter z osamosvojitvijo zdravstvene šole od centra srednjih šol.

Na koncu seje so razrešili Albina Polka dolžnosti načelnika oddelka za narodno obrambo, za vršilca dolžnosti je funkcije pa so imenovali Ludvika Zalokarja. Poleg tega je bil za vršilca dolžnosti vodja delovne organizacije Vzgojno izobraževalni zavodi, imenovan Teodor Kreuzer.

L. T.

Konstituiranje do roka

Dvaindvajsetega decembra smo tudi v naši občini ustanovili štab, katerega naloga je bila spremljati uresničevanje ustavnih dopolnil. Namreč, do 31. decembra je bil čas, da so se delovne organizacije glede na zahteve ustave konstituirale po novem v temeljne organizacije združenega dela ali pa če nimajo za to pogojev, v organizacijo združenega dela.

V naši občini smo s pripravami začeli zgodaj, pri omenjenem uresničevanju ustavnih dopolnil je bilo tudi že marsikaj narejenega, vendar smo se v zadnjem tednu vseeno znašli v hudi zadregi. S pomočjo štaba, ki je vse dni zadnjega tedna lanskega leta redno delal, pa lahko rečemo, da smo uspeli vsaj formalno urediti vse potrebno. Končno poročilo pravi, da smo se v vseh 32 delovnih organizacijah s sedežem v naši občini ustrezno konstituirali, razen v desetih pa so do 3. januarja tudi opravili potrebno priprave v sodni register.

V občini imamo po novem 32 organizacij s sedežem v občini, od tega 22 na področju gospodarstva in deset

na področju negospodarstva. Na področju gospodarstva imamo štiri organizacije z več temeljnih organizacij združenega dela: v Železarni štiri, prav toliko pri proizvodno trgovskem podjetju Zarja, po dve pa pri SGP Sava in pri Kovinarju. Na področju negospodarstva ima Zdravstveni dom po novem šest temeljnih organizacij združenega dela, nova organizacija pa je Vzgojno izobraževalni zavod, ki združuje kar deset temeljnih organizacij združenega dela: šest osnovnih šol naše občine, posebno osnovno šolo, glasbeno šolo, oba združena vzgojno varstvena zavoda na Jesenicah in pa delavsko univerzo.

Če so, oziroma bodo v teh dneh opravljene tudi vse formalnosti ob konstituiranju organizacij po načelih ustavnih dopolnil, pa je naslednja naloga zagotoviti tudi v vsebinskem smislu samoupravljanje in odločanje neposrednega proizvajalca. Pri skupščini občine Jesenice so okrepili obe komisiji za pregled statuta občine, kar pa bo prav gotovo dolgotrajnejše delo.

T. L.

Novice iz radovljiske občine

V okviru priprav za letošnje volitve so se v torek, 8. februarja, sestali na skupni seji člani občinskih izvršnih organov SZDL, sindikatov in ZMS. Obravnavali so operativni program nalog v pripravah za volitve, uskladili in potrdili pa so tudi program javnih razprav o statutu občine in razprav o družbenem dogovoru za splošno porabo sredstev v letu 1974.

Včeraj se je prvič sestel občinski koordinacijski odbor za družbeno dogovarjanje o splošni porabi. V odboru so poleg predstavnikov občinske skupščine in družbeno političnih organizacij zastopane tudi vse samoupravne interesne skupnosti in nekatere OZD. Dogovorili so se o načinu in postopkih pripravljanja družbenega dogovarjanja med delavci v TOZD kot ustvarjalci sredstev in družbenimi službami in samoupravnimi interesnimi skupnostmi kot porabniki teh sredstev. Dokler ne bo sklenjen družbeni dogovor o splošni porabi, bo financiranje družbenih potreb ostalo še na dosedanjih principih v lanskoletni višini sredstev.

Na razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL je koncem decembra sklenjeno, da bodo v vseh krajevnih organizacijah takoj ustanovili koordinacijske odbore za izvedbo operativnega programa priprav za volitve. V krajevni konferenci SZDL Radovljica so 3. januarja že ustanovili 17-članski odbor, v katerem so zastopane vse družbene in ostale organizacije in društva v KS. Doslej so za delegacije krajevnih skupnosti evidentirali že nad 60 možnih kandidatov.

Krajevna organizacija SZDL Kamna gorica je na drugi dan novega leta sklicala zbor občanov, ki so sklicujoč se na ustavno pravico, soglasno izrazili zahtevo po ustanovitvi lastne krajevnih skupnosti. Zdej spada ta kraj v KS Kropa-Lipnica. Predlog statuta in zahtevo občanov so že poslali na občinsko skupščino in OK SZDL Radovljica.

Samoupravni organi Gozdnega gospodarstva Bled se vsako leto ob novoletnih praznikih spomnijo tudi vseh svojih upokoencev. Tudi letos je 197 upokoencev, večina bivših borcev prejela darilne pakete.

25. decembra lani so odprli prenovljene prostore stare blejske osnovne šole, ki bodo služili Gostinskemu šolskemu centru Bled. V šoli so sodobno opremljene učilnice, kabineti in delavnice za usposabljanje strežnega in kuharskega kadra. Letos obiskuje gostinko šolo 140 učencev, od teh 70 iz radovljiske in 30 iz jeseniške občine, ostali pa so v večini iz Prekmurja.

Prejšnji mesec je Bled dobil še en sodoben hotel. To je hotel Svoboda, ki sodi pod upravo vojnih počitniških domov, ki so ga preuredili, tako da ima sedaj komfortno urejene sobe s 180 posteljami in ostalimi prostori. Vse hotelske zmogljivosti bodo v zimski sezoni zasedene.

Po dobrem letu obnovevnenih del, so tudi v Kamni gorici prejšnji mesec dobili otroški vrtec, ki lahko sprejme 45 malčkov. Obnovitvena dela, ki jih je vodila KS Kropa-Lipnica so veljala 170.000 din.

Trgovsko podjetje Murka Lesce je po sklepu DS iz sklada skupne porabe ob koncu 1973. leta namenila društvu prijateljev mladine Radovljica 500 in splošni bolnici Jesenice za dedka Mraza 400, Zvezi TI SRS — sekciji paraplegikov 500, društvu prijateljev mladine Bled 500, otroškemu vrtcu v Radovljici, na Jesenicah in na Bledu pa 100 din. Posnemanja vredno odločitev tega kolektiva so vsi obdarovanci s hvaležnostjo sprejeli.

Športno društvo Plamen Kropa organizira v okviru praznovanja 32. obletnice dražgoške bitke in 17. letnice tekmovanja Po poteh partizanske Jelo-vice v nedeljo 13. januarja ob 13. uri tekmovanje v smučarskih skokih na 40-metrski skakalnici v Kropi. Za naslov najboljšega se bodo pomerili člani, mladinci in pionirji. Obiskovalci te prireditve, ki nimajo lastnih vozil lahko koristijo redne avtobusne prevoze iz Radovljice in Podnarta.

Po podatkih komisije za krvodajalstvo pri občinskem odboru RK Radovljica, je zadnja krvodajalska akcija od 25. do 28. decembra na Bledu presegla vsa pričakovanja. Plan 800 krvodajalcev so presegli kar za 356 darovalcev krvi. Izredno velik odziv je bil zlasti med delavci LIP Bled, in Bohinj, Elmont Bled, Veriga Lesce, Almira Radovljica, Elan Begunje in gostinskimi delavci z Bleda.

Najvišje priznanje Letalske zveze Jugoslavije »Zlati orel« za 1973. leto je koncem decembra podeljeno Janezu Šolarju, padalcu ALC Lesce, kot najboljšemu v tej vrsti v letalskem športu. Za najboljša letalca jadrarca pa sta bila proglašena njegova klubska tovariša Franc Strukelj in Janez Pintar.

JR

Lanskoletni upokoenci strojnega vzdrževanja na že tradicionalnem letnem srečanju.

Ob sprejemu sedemdesetletnikov pod Mežakljo

V soboto, dne 29. decembra, so se na povabilo krajevnih skupnosti Podmežaklja in ostalih množičnih organizacij zbrali sedemdesetletniki tega terena.

Izredno prijetno in tovariško vzdušje so dali večeru pevci, ki jih je vodil zborovodja Jaka Veber, ki je bil letos tudi prvič med povabljenimi sedemdesetletniki.

V imenu krajevnih skupnosti Podmežaklja je navzoče upokoence pozdravil predsednik Janko Verdnik ter jim zaželel obilo zdravja in življenjske sreče v letu 1974. Jubilarne je pozdravil tudi novi sekretar osnovne organizacije Zveze komunistov terena Podmežaklja Marjan Ulčar. Seveda ni manjkalo tudi dedka Mraza, ki je poleg voščila za srečno in zdravo novo leto 1974 navzoče skromno obdaril.

Ob prepleti slovenski pesmi je večer minil v veselem razpoloženju. Poleg otroške prireditve s prihodom dedka Mraza, je tudi sprejem za sedemdesetletnike postala stalna letna prireditev, na katero ne bi smeli tudi v prihodnje pozabiti. Če je kdo, so to zaslužili naši starejši občani, da jim ob zatonu starega leta zaželimo kar največ sreče in osebnega zadovoljstva v jesenskih dneh njihovega življenja. Posebna hvala pevcem in njihovemu zborovodji Jaki Vebru, ki so mnogo prispevali k tako lepemu in prijetnemu večeru.

Jeseniški upokoenci tako še niso silvestrovali

Komisija za rekreacijo, kulturo in oddihe pri društvu upokoencev na Jesenicah, je pripravila letos jeseniškemu upokoencem za silvestrovanje prijetno presenečenje. Uspelo ji je zbrati daril za srečolov v vrednosti okoli 5.000.— dinarjev. Trgovsko podjetje Gramex je dalo npr.: pet vreč cementa in pet ovojev tapet, enota Ljubljanske banke na Jesenicah je dala štiri hranilne knjižice po 50 dinarjev, pa tudi večina ostalih trgovskih in gostinskih podjetij je pokazala za prireditve upokoencev veliko razumevanje.

Z vstopnico je vsak udeleženec potegnil tudi srečko. Vsaka srečka je bila polna, vrednost dobika pa je bila od 10 do 50 dinarjev, tako, da je bil obdarjen vsakdo. Ob pričetku silvestrovanja je vsakdo dobil tudi čašo ali dve bizeljskega vina brezplačno.

V programu, ki je potekal ves večer, je bilo tekmovanje godcev — solistov. V obliki tekmovanja »povej kaj več o jeseniških podjetjih«, je bila izvedena za trgovsko podjetje Kokra. Nastopil je humorist Smolar v osebi 91 letnega Čena Ambrožiča, ki je pol-ure zabaval navzoče. Zapel pa je tudi pevski zbor jeseniških upokoencev.

V prijetnem razpoloženju je večer minil prehitro. Vsi so menili, da

takega silvestrovanja jeseniški upokoenci še niso imeli. Vsem, ki so k temu pripomogli, so hvaležni in jim želijo zdravo in uspešno leto 1974.

Dve novoletni prireditvi za otroke

Kljub vsem težavam, s katerimi se je v letu 1973 srečala krajevena skupnost Podmežaklja, društvo prijateljev mladine in ostale množične organizacije, smo povabili v goste dedka Mraza, da je obiskal in obdaril naše najmlajše. Dvorana krajevnih skupnosti je seveda veliko pretresna, da bi v enem zamahu dedek Mraz opravil svojo nalogo. Zato je bila prireditev organizirana dvakrat, v petek 28. in v soboto 29. decembra.

Tovarišica Poldka, vzgojiteljica otroškega vrtca Julke Pibernik Podmežaklje, je z otroki pripravila lep in pester spored, katerega je zaključil prihod dedka Mraza s spremstvom. Obdarjeni so bili vsi otroci v starosti od štirih do sedem let.

Splošna ugotovitev je bila, da so otrokom take prireditve zelo koristne, pa tudi staršem, saj lahko vidijo kako vzgoja v vrtcu koristi otrokom.

V imenu staršev in množičnih organizacij iskrena hvala tovarišici Poldki za uspešno prireditev, zahvala pa velja tudi za dedka Mraza in njegovo spremstvo.

Delo Jeklarja v letu 1973

Petintridesetčlanski moški pevski zbor Jeklar, ki ga sestavljajo sedanji, nekdanji in bodoči železarji in, ki ga vodi Polde Ulaga, je deloval v minulem letu zelo uspešno. Poleg dveh rednih tedenskih vaj, po potrebi pa še več, je zabeležil zbor v minulem letu kar sedemnajst nastopov. Statistični pregled dela kaže, da so opravili pevci pri vajah in nastopih v minulem letu skupaj 5520 ur, ali po prečno en pevec 158 ur.

Zbor je imel snemanje za RTV Ljubljana. Nastopil je na združenem koncertu v gledališču, katerega program so izvajali še ženski zbor Jesenice, oktet Svobode Žirovnica in pihalni orkester Jeseniških železarjev. Priredil je koncert v Trbovljah, sodeloval na tradicionalnem srečanju naših zborov, sprejel pevski zbor Višarski zvon iz Trbiža, nastopil na slavnostni seji delavskega sveta Železarne, se odzval vabilu za sodelovanje na kulturnem tednu v St. Vidu pri Stični, nastopil na srečanju mladih železarjev v Završnici, nastopil na srečanju železarjev, bivših borcev na Pokljuki, sodeloval za dan mrtvih pri treh komemoracijah in priredil v počastitev dneva republike kar pet koncertov. To je več kot bogata bera lanskoletne dejavnosti Jeklarja, ki pa je toliko pozitivnejša, ker se je zbor postopno pomlajeval in kvalitetno dvigal.

Jeklar, ki deluje v okviru sindikalne organizacije Železarne in je član

Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice, pa ima, kot vsi zbori težave, ker vaje kot nastopi zaradi zaposlitve pevcev v Železarni na dve ali tri izmene, ne morejo biti polnoštevilno zasedeni. Nabava novih oblik za nastope, ki jo je omogočila Železarna, je dvignila med pevci moralo in disciplino. Pevske značke, ki jih je nabavila kulturna skupnost občine Jesenice, pa so pridobile med Jeseničani mnogo simpatizerjev Jeklarja.

Program dela za letošnje leto predvideva še več samostojnih koncertov, gostovanj in nastopov. Prihodnje leto, ko bo praznovan Jeklar, upošteva obdobje predhodnika, to je martinškega pevskega zbora, že svojo desetletnico, pa bo zahteval program dela še večjo aktivnost. Tokratni sicer bogat in pester repertoar pesmi bo zbor dopolnil s še zahtevnejšimi skladbami in se bo skušal uvrstiti med najboljše slovenske amaterske pevske zборе.

V devetem letu obstoja pevskega zbora Jeklar lahko zapišemo, da so dobile Jesenice z Jeklarjem delavski pevski zbor, ki je v ponos Železarne in Jesenicam. Zbor, ki izobražuje na pevskem področju jeseniške železarje in končno zbor, ki ima, upoštevajoč moralno in materialno pomoč, še mnogo obetajočo prihodnost.

Zaupamo vam, ali »samopostrežba« v mestnem potniškem prometu in enotna cena

Prometno-hotelsko in turistično podjetje VIATOR Ljubljana, TOZD Jesenice, se je v prizadevanjih, da ob stalnih podražitvah vsaj nekaj časa zadrži sedanje cene v mestnem in primestnem potniškem prometu, odločilo za nekatere novosti oziroma racionalizacije. V zvezi s tem nam je na nekaj vprašanj odgovarjal direktor TOZD Jesenice Vitomir Ravhekar.

VPRAŠANJE: Že pred novim letom ste uvedli na lokalnem avtobusu Železnica — bolnica — Tomšičeva cesta tako imenovano »samopostrežbo« oziroma pobiranje potnine brez sprevodnika, v celotnem mestnem prometu pa s 1. januarjem enotno ceno 1,00 dinar, ne glede na relacijo. Kaj vas je k temu vodilo?

ODGOVOR: Akcijo, ki jo imenujemo »zaupamo vam« je pravzaprav začela naša TOZD v Ljubljani in mi jo le nadaljujemo. Pomeni pa neke vrste revolucijo v mestnem prometu. Spoznali smo, da se samo s stalnim poviševanjem prevoznih cen ne da reševati situacije, temveč da je potrebno poiskati tudi notranje rezerve. V tem pogledu smo že pred leti na nekaterih mestnih oziroma primestnih progah ukiniteli sprevodnike in uvedli pobiranje oz. izdajanje prevoznih kart s strojčki, kar so opravljal vozniki sami. Za letos pa smo se odločili, da enako to smo poskusno uvedli na Tomšičevi cesti, v mesecu januarju uvedemo v vsem mestnem prometu na Jesenicah tako imenovano »samopostrežbo«. Seveda bo potrebno vse avtobuse opremiti s posebnimi zaboječki, v katere bodo potniki sami vrgli dinar, kolikor znaša enotna tarifa v mestnem prometu, ne glede na to, ali se pelje eno postajo ali na relaciji Hrušica — Koroška Bela in opremiti vse avtobuse s posebnimi napisi, ki bodo opozarjali potnike, da je vstop pri prvih vratih, da je plačevanje potnine na principu samopostrežbe, na kar bo opozarjala tudi velika črka S na vetrobranskem steklu. Pri tem pa nam bodo prav prišle tako dobre kot slabe izkušnje ljubljanske TOZD.

Razumljivo je, da tak sistem pobiranja potnine zahteva enotno ceno, ki je v našem primeru dinar, medtem ko so se prevozne cene v naših avtobusih na območju občine s 1. januarjem, po odobritvi pristojnega organa občinske skupščine, v poprečju povišale od 25 do 26 odstotkov, ki pa so še vedno manjše kot cene na medkrajnih linijah. Zaradi dvakratne podražitve nafte v lanskem letu, podražitve gum, rezervnih delov in zaradi splošnih podražitev tudi nujne izboljševanja osebne dohodka oziroma standarda zaposlenih in končno zaradi nujnih amortizacijskih zametov ter investicij, smo zahajali v vedno težji položaj. Tako smo vedno zaostajali za ostalimi cenami in v potniškem prometu delali z izgubo. S to podražitvijo smo šele ujeli lanski zaostanek oziroma prišli na ceno, ki je bila drugje že uveljavljena.

VPRAŠANJE: Kljub nezavidljivemu položaju, ki sta ga opisali, pa vaša temeljna organizacija združenega dela, sodeč po tem, kar vidimo in kar smo v našem glasilu že pisali, dovolj skrbno za obnovo avtoparka in investicijska vlaganja. Kako vam to uspeva?

ODGOVOR: Že takoj na začetku moram reči, da sredstva, ki smo jih vložili v obnovo avtoparka in ostala investicijska vlaganja, izhajajo iz posojil ostalih TOZD našega podjetja. V lanskem letu smo zgradili dve hali — delavnico za popravilo oziroma servis osebnih vozil in avtomatsko pralnico za osebna vozila, medtem ko je delavnica za lastna vozila v zaključni fazi izgradnje. V decembru smo dobili tudi dva nova primestna avtobusa Mercedes, vsak za 100 potnikov in tri turistične 50-sedežne avtobuse Mercedes. Razen tega so bila potrebna določena vlaganja za rekonstrukcijo tovornega avto parka, opisali oziroma odtujili smo več starih vozil z nad pet let in vsa vozila FAP, ki so zelo draga pri vzdrževanju. Vsa ta dejavnost je bila dosti pomembna in smo investicijsko preobremenjeni. Vse to pa nam je uspelo le s krediti ostalih TOZD, ki znašajo preko 10 milijonov dinarjev. Tudi vse to nas vodi k temu, da poiščemo vse notranje rezerve.

VPRAŠANJE: Vrniva se ponovno k vaši akciji »zaupamo vam«. Nedvomno uvedba takega načina pobiranja potnine pomeni za vaš TOZD določeno tveganje, razen tega pa je to tudi pomembna preizkušnja poštenosti naših občanov. Že sam naziv vaše akcije »zaupamo vam« pa pove, da z velikim zaupanjem v naše občane uvajate to novost. Kaj so vam pokazale izkušnje na relaciji Železnica — bolnica — Tomšičeva cesta in kako bi se morali obnašati potniki, da bi ta sistem dosegel svoj namen?

ODGOVOR: Predvsem mislim, da bodo potniki morali sprejeti uvedbo »samopostrežbe« kot naš ukrep, da bi prevozne tarife kljub ostalim podražitvam zadržali za dalj časa. To pa, mislim, je tako naš interes kot potnikov samih. Seveda pa to hkrati zahteva od potnikov ustrezno disciplino oziroma vrsto pri vstopanju v avtobus, pripravljen bodo morali imeti kovanec za en dinar, oziroma otroci od 4. do 10. leta 50 par in ne šele pri blagajni iskati denarnico, ker le tako bo promet potekal po urniku in ne bo zamud. Naš mestni promet je specifičen, saj imamo na primer

na razdalji petih kilometrov, od bolnice do Koroške Bele, kar 12 postaj in to zahteva hitro vstopanje in izstopanje. Vsaka zamuda, pa ne le da spravlja v slabo voljo potnikov, temveč povzroča tudi večje prevozne stroške, s čimer pa ne bo dosežen namen uvedbe »samopostrežbe«.

Nedvomno je to za nas tudi določeno tveganje, ki ga bodo z nami vred nosili tudi potniki. Namreč vse zlorabe našega zaupanja, ki bodo nevarne predvsem v konicah, to je takrat, ko je promet največji, bodo ogrožale našo rentabilnost in razumljivo bodo temu morale slediti višje prevozne cene. Razen tega pa bodo take zlorabe zažrale tudi v naše osebne dohodke, ki jih ustvarjamo z našimi prevoznimi uslugami. Zaupamo v naše potnike, da bodo poštenu do nas in da bodo sami odkrivali tiste posameznike, ki bi se hoteli voziti na naš račun in na račun poštenih potnikov.

Potniki na relaciji Železnica oziroma bolnica — Tomšičeva cesta in obratno, so brez predhodnega obvestila »samopostrežbo« sprejeli in do sedaj ni bilo težav. Pohvalno so se izrazili tudi soferji.

Še vedno ostanejo v veljavi kuponske karte, katerih odrezek bo treba izročiti soferju, ki bo črtal tudi mesečne vozovnice. Če pa bi se zgodilo, da bi kdo vrgel v zaboječek, ki ima stekleni prekat in se natančno vidi, kakšen kovanec je potnik vložil, večji kovanec, mu razlike sofer ne more vrniti pač pa bo to moral potnik opravičiti sam pri blagajni uprave TOZD. Zaboječek je namreč zaklenjen in se bo komisijsko odpiral na blagajni podjetja.

Trudili se bomo tudi v bodoče, da bodo potniki z našimi prevozi zadovoljni in postopno tudi modernizirali mestni promet. V načrtu imamo vse mestne avtobuse povezati z radiozvozo, da bo čim manj zastojev in izpadov avtobusov.

VPRAŠANJE: Z uvedbo samopostrežbe bo odpadlo več sprevodnikov. Kako bo z njihovo bodočo zaposlitvijo?

ODGOVOR: Sklep samoupravnega organa je, da se vsem omogoči še nadaljnja zaposlitev v našem TOZD, nekateri se bodo prekalificirali, drugi pa bodo šli na avtobuse v medkrajnem prometu, kjer imamo zelo malo zaposlenih.

Ker so bila vprašanja izčrpana, je direktor Vitomir Ravhekar za zaključek dejal:

Želimo, da bi potniki z nami kar najbolj sodelovali in nam slabosti, ki tudi pri nas niso izključene, na praviem mestu in v praviem času poročali. Vsem, ki koristijo naše usluge, želimo zdravja in zadovoljstva v novem letu ter da bi nam tudi v bodoče tako zaupali. Vsem podjetjem, s katerimi sodelujemo, pa želimo veliko delovnih uspehov.

3. Ostale obveznosti, kot so prevozi otrok v šolo, štipendije, anuitete, investicije, strokovno izpopolnjevanje, brezplačni učbeniki, regresi in ostale drobne obveznosti zajemajo v načrtu 9.014.000 dinarjev.

Za uresničitev programa dela bo potrebno zagotoviti sredstva v višini 27.601.820 dinarjev. Ta vsota pa je precej višja od vsote porabljene v letu 1973. Razprava je potrdila program dejavnosti, toda hkrati je bilo postavljeno vprašanje, kako zagotoviti potrebna sredstva. Razprava je zopet opozorila, da na seji manjkajo člani iz gospodarskih organizacij. Morda je eden od vzrokov tudi dostava vabila in pomembnega gradiva dan pred sejo. V bodoče bo potrebno sklicevati seje na daljši rok pa tudi odgovornost bodočih delegatov skupščine bo morala biti večja. Kljub vsemu pa ostaja odprto vprašanje, kako zagotoviti potrebna finančna sredstva za potrebe TIS, kajti če ne bo potrebnih sredstev, bo moral začrtani program dela biti skrčen oziroma osiromašen. T.

NAMESTO NOVOLETNIH ČESTITK, ZA DOM V KUMROVCU

Temeljna kulturna skupnost občine Jesenice želi v letu 1974 vsem delovnim ljudem in občanom občine Jesenice veliko delovnih uspehov in lepih ur ob spremljanju in soustvarjanju kulturnih in umetniških dosežkov v občini.

Hkrati se zahvaljuje za vse sprejete novoletne čestitke, sporočila, da je denar za novoletne čestitke namenila v sklad za izgradnjo doma borcev in mladine v Kumrovcu.

Druga premiera na Javorniku

V soboto, 12. januarja, bodo gledališki amaterji, člani DPD Svoboda na Javorniku, uprizorili drugo premiero v letošnji sezoni. To bo komedija ameriškega pisatelja Neila Simona Hotel Plaza. Ta ameriški pisatelj, ki ga pri nas poznamo predvsem po filmu Bosa v parku, dobro pozna svojo obrt. Piše o navadnih ljudeh in s komičnimi zapletmi prikazuje vsakdanje življenje.

V komediji Hotel Plaza se loteva vsakdanjih težav, ki razkrajajo družinsko slogu in zakonsko harmonijo. V ospredju igrice je komična situacija, ko se nevesta namesto da bi šla k poroki, zaklene v kopalnico in noče ven, čeprav se oče na vse mogoče načine trudi, da bi jo pripravil do poroke. Namen tega članka ni, da bi vam povedal kako se je vsa stvar zapletala in po mnogih komičnih situacijah zapletla. Priporočamo vam obisk in upamo, da boste po dveh urah smeha in zabave dobro razpoloženi zapustili dvorano.

Če ob sklepu dodamo še to, da so igrice naštevali mladi igralci — amaterji z Javornika, pod vodstvom režiserja Francija Tušarja in da je zanimiva scenska rešitev v kateri se igrice dogaja, smo povedali vse.

Ob programu kulturne dejavnosti za leto 1974

Na seji sekretariata aktiva komunistov — kulturnih delavcev naše občine, ki je bila v petek 4. januarja, so govorili samo o programu dejavnosti kulturne skupnosti za letošnje leto oziroma o programu kulturne dejavnosti v občini. Kulturna skupnost je že v decembru zbrala potrebe za letošnje leto, poleg tega pa od izvajalcev kulturnih dejavnosti in aktivih zahtevala tudi program dela.

Sekretariat aktiva komunistov kulturnih delavcev je že dosedaj redno spremljal dogajanja na kulturnem področju, vplival je na urejanje nekaterih vprašanj in problemov in je povsem normalno, da je razpravljal tudi o tako pomembnem dokumentu kot je program dejavnosti v enem letu. To je bilo še toliko bolj potrebno, ker bo treba pripravljalne programe pripraviti tudi za javno razpravo, v kateri se bodo zaposleni odločali o dejavnosti in se predvsem o financiranju. Z uveljavljanjem samoupravnega sporazumevanja bomo vsi zaposleni od svojih doseženih dohodkov dajali del za skupne potrebe, od katerih je ena tudi kulturna dejavnost.

Z izdelavo osnutka samoupravnega sporazuma in osnutka statuta skupnosti, ki sta že v javni razpravi, so postavljeni temelji za nadaljevanje dogovarjanja, ki naj bi s skupnimi naporom prineslo in omogočilo bistvene vsebinske in tudi organizacijske premike na kulturnem področju. Osnovna naloga je tudi, na vseh področjih približati kulturne dobrine delovnemu človeku in mu obenem omogočiti vpliv na dogajanje na kulturnem področju.

Program, o katerem so govorili na petkovem sestanku in katerega so v nekaterih dejavnostih dopolnili, v resnici obsega samo tisto, kar imamo v občini že razvito, kar deluje in kar mora kulturna skupnost tudi financirati. Tu sta zajeta največja porabnika: občinska knjižnica z ostalimi knjižnicami v občini in gledališka dejavnost z gledališčem Tone Čufar. Seveda pa so tu še druge dejavnosti kot dovolj poživljena glasbena dejavnost, večja skrb za spomeniško varstvo, dovolj razširjena muzejska dejavnost, pomembna literarno-založniška dejavnost, do sedaj zanemarjeno, zato pa sedaj toliko bolj nujno vzdrževanje kulturnih domov in objektov ter drugo. Dolg je seznam še drugih dejavnosti, katerim je treba dati le nekaj tisoč novih dinarjev, kar pa skupaj vseeno pomeji precejšen znesek. Tako zbrane potrebe koristnikov in obenem ustvarjalcev kulturnih dobrin, znašajo dva milijona in pol novih dinarjev, kar je glede na porabljena sredstva v lanskem letu za 30 odstotkov več. Glede na občutne podražitve, tako povečanje niti ni pretirano, pa zato lahko ugotavljamo, da so vse osnovne organizacije na področju kulture dovolj realno predvidele letošnje potrebe. Končna številka pa bo še nekoliko večja, saj bo treba dodati še sredstva, ki jih bo morala sleherna temeljna kulturna skupnost nameniti za skupne akcije v okviru republike. Republiška kulturna skupnost v bodoče ne bo več dobivala potrebnega denarja iz republiškega proračuna, ker tega praktično ne bo. Zato pa bo treba z dogovorom zbrati potreben denar za nekatere vseslovenske dejavnosti in akcije.

Če smo ugotovili, da so letošnje potrebe za dejavnost v občini postavljene dovolj realno, potem verjetno pomeni, da tudi v letošnjem letu ostajamo samo pri tistih dejavnostih, ki jih imamo že razvite in še to verjetno v enakem obsegu. S tem pa člani sekretariata aktiva komunistov — kulturnih delavcev niso bili zadovoljni in verjetno je tako tudi prav.

Samo ob bežnem pregledu bi lahko nakazali še nekatere možnosti udeleževanja občanov, še posebno

mladih, če želimo tako kot je bilo poudarjeno tudi na decembrski konferenci ŽK, da mladi ne bi zapadali pod vpliv socializma in družbeni ureditvi tuji ideologiji. Morali bi oživljati v posameznih krajih dejavnosti, ki so že bile, oziroma pospeševati nove dejavnosti. Seveda pa bo za to potrebno nekaj več denarja.

V prihodnje se bo prav gotovo pojavilo vprašanje, koliko denarja naj bi resnično namenili kulturni dejavnosti. Z ustanovitvijo temeljne kulturne skupnosti in z od republike odstopljenimi sredstvi, so se ta zares podvojila in celo potrojila. To pa seveda ne more pomeniti, da ima kulturna dejavnost sedaj dovolj denarja, še posebno, ker so bila prejšnja, na katerih gradimo to ugotovitev, zares majhna. V zadnjem času je bilo predvsem v okviru Zveze komunistov večkrat poudarjeno, pa tudi v ustavi je zapisano, da je kultura poleg izobraževanja pomemben faktor našega nadaljnjega razvoja, pri čemer pa gre za razvoj tako kulturne rasti naše samoupravne skupnosti v celoti kot tudi za rast kulturno umetniške ustvarjalnosti same.

Tudi člani sekretariata aktiva komunistov kulturnih delavcev so bili mnenja, da je verjetno čas, da nekaj več namenimo za rast družbenega standarda, katerega smo v preteklosti nekoliko zanemarili na račun osebne dohodka delavca. Prav gotovo bo treba tudi povedati, da pri tem, ko bomo vsi zaposleni namenili od ustvarjenega dohodka del za družbene potrebe, kot je šolstvo, zdravstvo, otroško varstvo, pa tudi kultura in telesna kultura, da pri tem ne gre za odtujevanje sredstev in obremenjevanje gospodarstva, temveč za financiranje nujnih skupnih potreb, ki so sestavni del našega življenja in napredka. To bo potrebno dopovedati še marsikomu v naši družbi, kajti samo dolgoročno zamišljena politika kulturnih skupnosti in hkrati lastno samoupravno kulturno osveščanje delavskega razreda lahko zagotovi kulturno umetniški ustvarjalnosti, kulturi v ožjem pomenu besede tisto mesto in tisto vlogo, brez katere ne moremo govoriti o kulturi samoupravne socialistične družbe in brez katere se ta družba ne more legitimirati kot kulturno razvita samoupravna socialistična družba.

Jeklar bo gostoval v St. Jakobu

Moški pevski zbor Jeklar, ki je podelil na zadnji vaji lanskega leta svojemu častnemu članu, 91 letnemu Cenu Ambrožiču diplomu častnega člana, se v teh dneh pripravlja na gostovanje na avstrijskem Koroškem. V nedeljo, 20. januarja bo zbor nastopil v St. Jakobu na Koroškem. Za gostovanje na Koroškem je izbral program umetnih, tujih in narodnih pesmi. Program bosta dopolnjevala člana Jeklarja Jaka Jeraša, solist ljubljanske opere in Andrej Kosem, ki je z letošnjim letom član mestnega gledališča v Celovcu, z opernimi arijami ob spremljanju operne korepetitorke Troštove. Gostovanje Jeklarja na Koroškem bo izvedeno v okviru kulturnega sodelovanja med občino St. Jakob in občino Jesenice.

Seja skupščine temeljne izobraževalne skupnosti Jesenice

Ob sklopu leta 1973 se je na svoji šesti redni seji sestala skupščina temeljne izobraževalne skupnosti Jesenice. Na dnevnem redu so imeli:

- razpravo o osnutku statuta občine Jesenice,
- razpravo in sklepanje o pravilniku o delitvi osebnih dohodkov delavcev zaposlenih v vzgojnoizobraževalnih zavodih,
- razpravo in sklepanje o osnutku samoupravnega sporazuma za ustanovitve temeljne izobraževalne skupnosti ter evidentiranje možnih kandidatov za delegate TIS Jesenice in
- razpravo in sklepanje o osnutku programa in finančnega načrta TIS Jesenice za leto 1974.

Kljub pomembnosti vseh štirih točk dnevnega reda, je bila najbolj živahna razprava o zadnjih dveh vprašanjih.

Osnutek sporazuma obsega kar sedemnajst točk oziroma členov. Naj navedem le nekatere odlomke iz sporazuma: »V skupnosti delovni ljudje enakopravno in sporazumno oblikujejo politiko razvoja predšolske vzgoje in varstva ter osnovnega šolstva, določajo program, odločajo o opravljanju te dejavnosti, združujejo sredstva za razvoj predšolske vzgoje in varstva ter osnovnega šolstva, uresničujejo svobodno menjavo dela z delavci vzgojno izobraževalnih zavodov in opravljaajo druge zadeve, ki izvirajo iz narave odnosov na področju vzgoje in izobraževanja.« Sporazum tudi določa, da TIS z letnim delovnim programom določi obseg dela in zagotovi financiranje teh dejavnosti. Po samoupravnem sporazumu ima skupščina dva

zborov in sicer: zbor delegatov krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela ter drugih organizacij in interesnih skupnosti ter zbor delegatov in organizacij združenega dela s področja vzgoje in izobraževanja. Sporazum predvideva tudi odbor samoupravne kontrole.

V razpravi je bilo dogovorjeno, da naj bi prvi zbor imel 30 delegatov in to 20 iz organizacij združenega dela, deset pa iz krajevnih skupnosti. Drugi zbor pa bi štel 21 članov oziroma delegatov iz organizacij združenega dela s področja vzgoje in izobraževanja.

Najbolj živahna razprava na seji je bila o potrebnih finančnih sredstvih za leto 1974. Osnovnošolska dejavnost zajema vsak dan večji obseg, zato je povsem razumljivo, da to zahteva tudi več finančnih sredstev. Dejavnost je v glavnem predpisana z zakonom, predpisi in določili republiške izobraževalne skupnosti. Potrebna finančna sredstva pa mora zagotoviti temeljna izobraževalna skupnost občine. Finančni načrt za leto 1974 je razdeljen na tri glavne postavke:

1. Osnovno šolstvo, ki zajema osnovne šole, posebno šolo in prispevek za posebni vzgojni zavod v Kamni gorici. Za vse te dejavnosti finančni načrt predvideva 14.325.006 dinarjev.

2. Ostale dejavnosti, kamor spadajo oddelki podaljšane bivanja predšolski vzgojni varstveni zavodi, male šole, delavska univerza, glasbena šola, testiranje novincev, vzgojna posvetovalnica, šolske mlečne kuhinje, šolski kuhinji in razna tekmovanja. Za vse to je predvideno 4.262.414 dinarjev.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

12. januarja italij. špan. barvni film **KRALJ DŽUNGLE — TARZAN**, v režiji Manuel Kano, v gl. vlogi Stiv Houkinc, ob 15. uri.
12. in 13. januarja amer. barvni film **DOC HOLLIDAY**, v režiji Frank Perry, v gl. vlogi Stacy Keach, ob 17. in 19. uri.
14. in 15. januarja amer. barvni film **SMRTONOSNA PISTA**, v režiji Leslie H. Martinson, v gl. vlogi Darren Mc Gavin, ob 17. in 19. uri.
16. januarja franc. CS barvni film **NEOKROTLJIVA ANGELIKA**, v režiji Bernar Bordeny, v gl. vlogi Robert Osen, ob 17. in 19. uri.
17. januarja zaprto!
18. januarja italij. barvni film **NEVIDNI SOVRAZNIK**, v režiji Romdo Gverrieri, v gl. vlogi Jean Sorel, ob 17. in 19. uri.
19. januarja amer. barv. risani film **JUNAKI RISANEGA FILMA**, ob 15. uri.
19. januarja franc. barvni film **AGENTI LJUBIJO STRELJANJE**, v režiji Claude Chabrol, v gl. vlogi Roger Hanin, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

12. in 13. januarja amer. barvni film **SMRTONOSNA PISTA**, ob 18. in 20. uri.
13. januarja amer. barvni risani film **JUNAKI RISANEGA FILMA**, ob 10. uri.
14. in 15. januarja amer. barvni film **DOC HOLLIDAY**, ob 18. in 20. uri.

16. januarja zaprto!
17. januarja italij. špan. barvni film **KRALJ DŽUNGLE — TARZAN**, ob 18. in 20. uri.
18. januarja franc. CS film **NEOKROTLJIVA ANGELIKA**, ob 18. in 20. uri.
19. januarja amer. barvni film **FRENZY**, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

12. januarja amer. barvni film **JOE CID**.
13. januarja italij. špan. barvni film **KRALJ DŽUNGLE — TARZAN**.
16. januarja amer. barvni film **SMRTONOSNA PISTA**.
17. januarja franc. barvni film **NEOKROTLJIVA ANGELIKA**.
19. januarja amer. barvni film **CID HOLLIDAY**.

Gledališče

SOBOTA, 12. 1. ob 19.30 A. Christie: DESET ZAMORČKOV — kriminalka v treh dejanjih — **IZVEN.**
NEDELJA, 13. 1. ob 15.30 M. Belina: UŽALJENI MEDVEDEK — otroška igrice s petjem v šestih slikah — **IZVEN.**
TOREK, 15. 1. ob 19.30 A. Christie: DESET ZAMORČKOV — kriminalka v treh dejanjih — zaključena predstava za tovarniški komite ZMS železarne Jesenice.

FRENZY, je ameriški barvni film, kriminalka, ki pripoveduje o tridesetletniku, ki vedno pred nečim beži in ki se nikakor ne more osvoboditi spominov in svojih podvigov v vojni. Ta, lahko bi rekli psihološki beg se spremeni v resnični beg pred policijo, ki ga osumi, da je morilec. Kdo pa je pravi morilec ... o tem boste zvedeli v filmu, ki je te dni na sporedu v naših kinematografih.

Zahvala upokojencev

Za požrtvovalnost in trud pri organizaciji proslav in prireditvev, predavanj in izletov po domovini in izven nje, kakor tudi za programe vsako prvo soboto v mesecu, se upokojenci, člani Društva upokojencev Jesenice, zahvaljujemo in izrekamo vse priznanje organizatorju in duši teh prireditvev, predsedniku komisije Poldetu Ulagi. Hkrati izrekamo zahvalo tudi vsem, ki so mu pri tem pomagali in vsem delovnim organizacijam, ki so z darili za razne prireditve pripomogli k tako živahni dejavnosti Društva upokojencev, ki nam lepša jesen našega življenja. Želimo, da bi bilo delo komisije in njenega predsednika tudi v novem letu tako uspešno in pestro.

Vsem občanom, predvsem pa našim nekdanjim sodelavcem v železarni in drugih delovnih organizacijah, želimo zdravo in srečno novo leto — 1974.

Upokojenci, člani DU Jesenice

Rešitev nagradne križanke

MENTOR, KOPIST, TO, ANTENA, ARE, FONEM, LC, RAK, METER, OKA, KIP, E, TELEBAN, T, OKVIR, TL, K, GOLOB, NL, PERSONAL, AK, SIRENA, TOR, NERVOZEN, A, OSA, IS, EPOLETE, VITALNOST, SK, NEMO, OC, OMOTATI, IZKAZ, TD, TERNA, U, AMI, IKRA, O, IN, STO, STIKALO, ANTON, OJ, LEA, SM, MA, ES, O, PA, LAKAJ, TOLERANTEN, VA, E, IN, STALIN, DARDANELE, ANT, MORNARICA, OI, IZ, M, TRAVA, NAPREDEK, MAGNEZIJA.

V sredo, 9. januarja, je posebna komisija, ki so jo sestavljali: Vinko MEŽNARČ, FRŠ, Anica POKLJUKAR, kadrovskega sektorja, Cilka TALAR, splošni sektor in član uredništva, izrečala nagradne križanke v 52. številki Železarnja. Prejeli smo 318 rešitev, komisija pa je izvela 12 rešitev, da je dobila 10 pravih.

100 din prejme **ANICA LEBAN** — DES Javornik, 70 din prejmeta **ANTON DRAB** — valjarna žice in **JOŽE KOBENTAR** — SVD, po 50 din prejmejo **IVAN MOLAN** — VEN, **FRANC NOČ** — knjigovodstvo valjarn, **JELKA VIDALI** — FRŠ, po 30 din prejmejo **ZOFKA VIDIC** — oddelek za obračun osebnih dohodkov, **JANEZ KEJŽAR** — FRŠ, **JOŽE FILEJ** — strojno vzdrževanje in **IVAN KLOKOČOVNIK** — TPD — profilarna Javornik.

Vsem nagradjem iskreno čestitamo!

Nagradenci bodo prejeli nagrade po 15. januarju pri obratnih personalkah.

Razpis

Tehnični biro Jesenice razpisuje prosto delovno mesto direktorja.

Potrebna izobrazba: dipl. strojni inženir ali dipl. ekonomist z desetletno prakso oziroma petletno prakso na vodilnih delovnih mestih.

Delovno mesto zahteva usposobljenost za vodenje ljudi, organizacijo dela in znanje enega tujega jezika.

Nastop službe po dogovoru — najkasneje 1. 5. 1974.

Prijave z dokazili o šolski izobrazbi in praksi vložite do 15. 2. 1974 komisiji za sprejem in odpust delavcev TBJ. O izidu razpisa boste obveščeni do 20. 2. 1974.

Razglas

Upravni odbor Splošne bolnice Jesenice razglašja prosta delovna mesta za:

- 1 administratorko na otolškem oddelku v Kranju (za delo v specialistični ambulanti),
- 1 srednjega medicinskega laboranta za laboratorij,
- 2 kvalificirani kuharici,
- 1 visokokvalificirano kuharico,
- več bolniških strežnic.

Ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite na naslov: Splošna bolnica Jesenice do 20. 1. 1974. Razglas ostaja v veljavi do zasedbe delovnih mest.

ZAHVALA

Ob smrti moje drage žene, naše mame, stare mame in prababice

MARIJE MERHAR

se iskreno zahvaljujem zdravnikom in strežnemu osebju kirurškega oddelka bolnice Jesenice za njihovo nesebično pomoč ob njeni dolgotrajni bolezni, dr. Dražiču za njegovo dolgoletno zdravljenje na domu, vsem sosedom za požrtvovalno pomoč, ki so jo nudili ob težkih trenutkih, Jaku Svetinu za poslovljene besede ob odprtem grobu, pevskemu zboru, vsem voznikom osebnih avtomobilov in vsem, ki so jo spremenili na njeni zadnji poti. Se enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Janko, sin Ivo z družino, hčerki Ivica in Nuška z družinama in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža in očka

JOŽETA ZGAGA

se najtopleje zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje in darovane vence. Posebno se zahvaljujem družinam Krapež, Murnc in Oblak za izkazano pomoč v teh težkih trenutkih.

Iskrena hvala vsem njegovim nekdanjim sodelavcem, sindikalnemu odboru Javornika I. in tov. Kogoju za poslovljene besede ob odprtem grobu.

Zahvaljujem se vsem, ki so na kakršni koli način sočustvovali z nami in ga spremenili do preranega groba.

ŽALUJOČI: žena Rezka, hčerki Dragica in Jožica ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob težki izgubi drage mame, tašče in stare mame

MARIJE OCEPEK

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za podarjeno cvetje in vence.

Iskreno zahvalo smo dolžni sindikalnemu odboru Tehničnega biroja Jesenice za darovani venec in vsem, ki so jo spremenili na zadnji poti. Se enkrat vsem iskrena hvala!

ŽALUJOČI: sin Drago z družino, hči Milica z družino in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob smrti našega ata in starega ata

IVANA MEDVEŠKA

se zahvaljujem vsem, ki so mu pomagali v času njegove bolezni in ki so sočustvovali z nami ob njegovi smrti. V zadnjem letu življenja ga je bodrilo toliko ljudi, da se ni mogoče vsem zahvaliti in tehtati njihove pomoči. Posebej smo hvaležni vsem zdravnikom, prijateljem iz javniškega društva upokojencev in dobrim sosedom. Hvala vsem, ki ste ga cenili in imeli radi.

ŽALUJOČI: sinova Karel in Mitja z družinama

ZAHVALA

Ob moji daljši bolezenski odsotnosti sem bil zelo presenečen novoletnega darila, še bolj pa obiska na domu.

Zato se najtopleje zahvaljujem obratovodstvu in sindikalnemu odboru strojnega vzdrževanja, ter želim mnogo skupnih delovnih uspehov v letu 1974.

Kristl Slivnik, vodna inštalacija

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sindikalnemu odboru valjarne žice in tovarišem za obisk in darilo. Vsem želim mnogo uspehov v letu 1974!

Obenem se tudi zahvaljujem za darilo in obisk krajevnemu odboru ZB NOV Plavž.

Vsem srečno!

Andrej Pleš
Jesenice

ZAHVALA

Občinskemu odboru ZZB NOV Jesenice se zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Franc Malenšek

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru obrata Javornik I se najlepše zahvaljujem za čestitko, obisk na domu in denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla, obenem želim sodelavcem veliko uspehov v novem letu.

Joža Noč

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru valjarne 2400 se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Alojz Zorman
valjarna 2400

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru adjustaže štel na Beli se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla, obenem želim sodelavcem veliko uspehov v novem letu.

Franc Pristov,
Vrba 34

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata adjustaže štel — Javornik, se najlepše zahvaljujem za čestitke, novoletno darilo in obisk predstavnikov na domu.

Vsem bivšim sodelavcem želim v novem letu 1974 obilo osebnega zadovoljstva in sreče. Kolektivno obrata štel pa želim še novih uspehov.

Slavko Tarman — starejši

ZAHVALA

V imenu vseh otrok, ki so se razveselili ob praznovanju novoletne jelke, se najlepše zahvaljujem vsem, ki so nam materialno pomagali pri izvedbi programa. Sredstva so prispevali:

Železarna Jesenice, občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet, občinska skupščina, krajevna skupnost Sava in Hrušica, sindikalna podružnica podjetja Rožca, Lekarne Jesenice, Ljubljanske banke, Stanovanjskega podjetja in Zavarovalnica Sava Jesenice.

Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru HVŽ se z mojim iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki nama je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Milka Kovačević

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru HOP — Javornik se iskreno zahvaljujem za darilo, ki sem ga prejel v času moje bolezni.

Ivan Primožič

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru železarne Jesenice se iskreno zahvaljujem za obisk v zdravilišču Golnik, za novoletno čestitko in darilo.

Jože Kristan in Slavko Frelj
upokojenca

NOVOLETNA ČESTITKA

Vsem sodelavcem in občanom Jesenic želim srečno novo leto

vojak Marjan BREGANT,
V. P. 6615/19
12002 POZAREVAC

Obvestilo

Turistično društvo Žirovnica bo sklenilo pogodbo o sodelovanju z Globturom Ljubljana. Za te pogoje je potrebno na območju krajevnne skupnosti Žirovnica usposobiti najmanj 150 turističnih ležišč I. in II. kategorije. Vsi zainteresirani, ki imajo možnost, da do leta 1975 usposobijo tako ležišče, lahko dobijo za eno posteljo okrog 12000 din posojila, ki ga bo možno koristiti že letos. Število posojilomajcev ni omejeno, vendar je zelo kratek rok prijav. Ker bomo v januarju imeli z vsemi zainteresiranimi sestanek, se vsi kandidati prijavite najkasneje do 15. januarja pri Miri Zupan, Žirovnica 101, ali pri drugih članih odbora TD Žirovnica.

Turistično društvo
Žirovnica

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru valjarne 2400 se najiskrenejše zahvaljujem za denarno pomoč ob času mojega bolovanja, obenem pe želim vsem skupaj, sindikatu, kot sodelavcem srečno novo leto 1974.

Peter Kristan

ZAHVALA

Upokojenke podjetja »Rožca« se zahvaljujem sindikatu in direktorju tov. Frančiškinu za prijeten večer pred novim letom, ki so nam ga priredili v Kazini.

Hvaležne upokojenke

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru martinarne se najlepše zahvaljujem za denar, ki sem ga prejel za novo leto.

Obenem pa želim sodelavcem srečno, zadovoljno in uspehov polno novo leto 1974.

Stefan Boldžar

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik—Koroška Bela se pristočno zahvaljujem za obisk in obdaritev na domu ob novem letu.

Angela Šubic

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikata in njihovim sodelavcem se pristočno zahvaljujem za obisk na Golniku in denarno pomoč.

Franc Logar
valjarna 2400

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru valjarne žice se iskreno zahvaljujem za obisk in darilo ob času mojega bolovanja.

Irena Novak

ZAHVALA

Vsem sodelavcem in sodelavkam, delovodjem in adjustaži ter obratovodstvu jeklovleka, se najlepše zahvaljujem za darila, ki so mi jih prinesli na dom ob odhodu v pokoj.

Jožica Zorman

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata železarne Jesenice se lepo zahvaljujem za denarno pomoč in obisk na domu v času moje bolezni.

Francka Jelševar
Center za obdelavo
podatkov

MEDVEŠČAK : JESENICE 0:15

Jeseniški hokejisti niso imeli resnejšega dela z zagrebškimi »medvedci«, ki so tudi v srečanju za Olimpijo, prejšnji teden v Zagrebu, doživeli podoben poraz. Serijo zadetkov je začel B. Jan že v 4. minuti. Potem, ko je domačinom uspelo ustaviti nekaj nevarnih napadov večkratnih prvakov, je isti igralec dosegel v 11. minuti tudi drugi zadetek. Jeseničani so po tem голу prevzeli igranje v svoje roke in povsem zagospodarili na igrišču. Zlasti je bila njihova premoč vidna v drugi tretjini, ko so dosegli kar osem golov, vratar Medveščaka Crnković pa se je kljub temu izkazal, saj je obranil precej nevarnih strel, ki so se »dišali« po zadetku. Vratar Medveščaka je bil kljub petnajstim prejetim golom najboljši igralec v vrstah domačinov.

Tekma je še enkrat pokazala, da so Zagrebčani veliko izgubili z odhoda Gojanovića k Olimpiji. Renoja na Nizozemsko ter Belinića k vojakom. Če k temu dodamo, da so imeli »medvedci« tudi nekaj poškodovanih igralcev, je razumljivo, da se niso mogli resneje upirati razigranim Jeseničanom.

Gole v Zagrebu so dosegli: M. Jan 4, I. Jan, B. Jan in Škrjanc po 2, Košir, F. Žbontar, Mlakar, Smolej in Hafner po 1.

TIVOLI : JESENICE (ml.) 6:6

Čeprav so mladinci Tivolija skupaj z moštvom Kranjske gore najresnejši kandidati za osvojitve letošnjega naslova državnih prvakov, so jih mladinci Jesenic presenetili in je le malo manjkalo, pa bi jim odvzeli obe točki. Srečanje je bilo precej razburljivo, saj so domačini najprej povedli z 2:1, v drugi tretjini pa so razigrani Jeseničani najprej izenačili na 4:4, nato pa še povedli s 5:4. V zadnjem delu se je vnel ogorčen boj med obema nasprotnikoma, vendar se je srečanje končalo z neodločenim rezultatom 6:6.

Ob tem ne smemo pozabiti, da so mladinci Jesenic odvzeli točko tudi moštvu Kranjske gore (6:6). Trenutno so Jeseničani na drugem mestu na lestvici mladinskega prvenstva, še vedno pa vodi Kranjska gora kljub temu, da ima odigrano eno tekmo manj.

Gole za Jesenice so dosegli: Z. Šuvak 3, Golja 2 in Jug 1.

POGOVOR S TRENERJEM MLADINSKEGA MOŠTVA

Mladega trenerja Marjana Žurmana sem obiskal na treningu v športnem parku Podmežaklju. Dobil sem ga ravno pri delu, ko je treniral mlado mladinsko moštvo, saj je njihova povprečna starost 16 let. Zaprotil sem ga, da bi mi povedal nekaj o svojem delu z mladimi nogometaši. Bil je voljan odgovoriti in mi zaupati svoje veselje in težave z mladino.

Najprej me zanima, koliko časa že treniraš mladinsko moštvo NK Jesenice?

Najprej sem začel trenirati pionirsko moštvo leta 1971 in ga vodil do leta 1974. V teh treh letih sem polagal izpite za trenerja v Ljubljani na visoki šoli za telesno kulturo. Letos spomladi mi je NK Jesenice zaupalo mladinsko moštvo, katero sem v jesenskem delu pripeljal do prvaka Gorenjske.

Kako ocenjuješ igro jeseniških mladih nogometašev v minuli sezoni?

Igro svojih varovancev lahko ocenim zelo uspešno. To ne mislim samo zato, ker so postali prvaki Gorenjske, temveč zaradi dobrega dela, predvsem pa zaradi prizadevnosti igralcev na treningih. Nikdar jih ni motilo niti slabo vreme, saj so bili večkrat mladi nogometaši mokri od pet do glave. Tako delo in zavzetost mora pripeljati do uspeha in to so pokazali pred domačo in tujo publiko. Če se spomnim na najbolj pereče probleme, kateri so se pojavljali na začetku mojega dela, sem z uspehom zelo zadovoljen.

Kako ste se pripravljali na posamezne tekme, oziroma kako so potekali treningi?

VABILO NA PREDAVANJE

DIT vabi na predavanje
RAČUNALNIKI IN NJIH
UPORABA.

ki bo v torek, dne 19. novembra ob 18. uri v spodnjih prostorih restavracije Kazina. Organizator predavanja — elektro-tehniška sekcija, predavatelj Ljubo Soklič.

Vabi odbor DIT

KRANJSKA GORA V ITALIJI

Konec prejšnjega tedna se je iz Italije vrnilo člansko moštvo Kranjske gore, ki je na krajši turneji odigralo dve prijateljski tekmi s tamkajšnjimi prvotilgiši. Kranjskogorci so se najprej pomerili z moštvom Alleghe, ki je znano po tem, ker v njem nastopata dva jugoslovanska reprezentanta Rudi Hiti in Viktor Tišler, ki je hkrati tudi trener. Kranjska gora je izgubila to srečanje z rezultatom 6:12 (1:6, 4:4, 1:2). Zmaga domačinov je bila povsem zaslužena, najboljša na igrišču pa sta bila Hiti in Tišler.

Gole za Kranjsko goro so dosegli: Klemenc 2, Razinger, Pristov, Pavlič in Kunšič po 1.

V drugem srečanju pa so Kranjskogorci doživeli precej hujši poraz. Premagalo jih je moštvo Aurone z 12:2 (4:2, 5:0, 3:0). Kranjskogorcem se je poznala utrujenost od prvega srečanja. Poleg tega pa so v italijanskem moštvu nastopili po en hokejist iz Kanade in Finske ter devet mladih in perspektivnih igralcev Cortine, ki se borijo za vstop v prvo moštvo Cortine.

Oba gola za Kranjsko goro je na tej tekmi dosegel Pavlič.

HOKEJSKI RAZPORED

Čeprav bo v tem tednu v središču pozornosti sobotno srečanje Podmežaklja med Jesenicami in Olimpijo, je prav, če najprej opozorimo jeseniške ljubitelje hokeja, da se nam v petek, 22. novembra, obeta prav tako zanimiv hokejski dogodek. V dvorani Podmežaklja bo namreč ob 18.30 mednarodna mladinska prijateljska tekma med reprezentancama Jugoslavije in Švice. Švicarski mladinci so na zadnjem evropskem prvenstvu nastopili v A skupini skupaj s SZ, ČSSR, Švedsko, Finsko in Poljsko, na lanskoletnem novoletnem turnirju na Nizozemskem pa so premagali mladinsko reprezentanco Jugoslavije s 13:3.

V soboto bo prvenstveni derbi, prvi Podmežaklja v letošnjem prvenstvu, med Jesenicami in Olimpijo. Tekma se bo pričela kot ponavadi ob 18.30. Zaradi velikega zanimanja pa so s prodajo vstopnic začeli že v sredo. Vstopnice si lahko kupite vsak dan v blagajni športnega parka Podmežaklja od 16. do 18. ure. Ekipa Kranjske gore, ki nastopa v B skupini državnega prvenstva, bo v soboto v Zagrebu, kjer se bo pomerila z moštvom Mladosti. D.

V BODOČE BOLJE

Rokometna sezona se je pred štiri najstimi dnevi končala, bolj ali manj uspešno za klube v ljubljanski conški rokometni ligi. Jeseničani so v jesenskem delu, predvsem zaradi slabe pripravljenosti, zasedli zadnje mesto. Lestvica LCRL je po jesenskem delu tekmovalna naslednja:

Dobova	11	9	1	1	220:178	19
Krško	11	9	0	2	248:186	18
Brežice	11	8	0	3	263:203	16
Slovan B	11	6	1	4	292:244	13
Krka	11	6	1	4	227:211	13
Križe	11	4	3	4	179:183	11
Mokerc	11	5	6	6	185:179	10
Kamnik	11	4	2	5	216:243	10
Olimpija	11	4	0	7	187:197	8
Duplej	11	3	2	6	182:198	8
Radeče	11	2	1	8	185:250	5
Jesenice	11	0	1	10	183:296	1

V lestvici lahko pride še do sprememb, saj sta ekipi Brežice in Jesenic za tekmi zadnjega kola vložili protest (Križe : Brežice in Jesenice : Mokerc).

Sedaj lahko še nekaj poverimo o incidentu na Jesenicah, na tekmi med Jesenicami in Križani. O tem je bilo govora na zadnji seji kluba. Tu je bilo rečeno, da so Križani s članoma, ki sta bila objavljena v Glasu in Dnevniku, zavedli javnost z dokaj neresničnimi izjavami. Križani zelo ščitijo sodnika Pičulina, ki pa je edini in pravi krivec za pretep. Pičulin je znan športni javnosti po svojih sodniških napakah in pristranskim sojenjem. Sodi tudi vaterpolo tekme, kjer tudi večkrat zaradi njegove krivde prihaja do zapletov. Tako je do zapleta prišlo tudi na Jesenicah, kjer je po končanem pretepu Pičulin dejal za igralce Jesenic, da so igrali vinjeni, kar pa ni res, potem pa se hitro odpeljal z avtomobilom. Toliko o sodniku.

Igralci Križ pa so po tekmi poslali rokometni zvezi zdravniška potrdila, na katerih pa ni bilo ne žiga zdravstvenega doma, ne podpisa zdravnika. V članku v Dnevniku in Glasu tudi piše, kako so Križani branili sodnika, kar tudi ni res, kdo naj bi se potem tepel z Jesenicami, so se mar kar med seboj?

Jeseničani zaradi slabega poznavanja pravil niso vložili pritožbe in tako je vse slabo padlo na Jesenice, sodnik Pičulin in igralci Križ pa so ostali čisti.

Rokometaši Jesenic mislijo v prihodnje redno in zavzeto trenirati. Vsak petek se bodo sestajali v Kranjski gori, kjer jih bo treniral Janez Mlakar, seveda le, če bo na treningu vsaj petnajst igralcev, saj le tako pride do kvalitetnega premika. Jeseničani mislijo do spomladanske sezone v svoje vrste pritegniti kvalitetnejše igralce iz Radovljice in Kranjske gore, s tem pa ni rečeno, da se ne bo delalo z mladimi. Še vedno bo nastopala B ekipa, v kateri bodo nastopali mladi in perspektivni igralci, ki bodo sčasoma zamenjali starejše igralce v prvi ekipi. V osnutku je tudi pravilnik kluba, pripravlja pa se tudi ustanovitev ženske ekipe.

Rezultate teh prizadevanj bomo lahko videli v spomladanskem delu LCRL in II. GRL.

-tok

Odbojka

JESENICE : NOVO MESTO 3:0

V soboto so Jeseničani nastopili proti drugemu novincu v ligi, ekipi Novega mesta v postavi: Kavčič, Divjak, Strnad, Bogataj, Erjavec, Bergelj, Ressler, Rajgelj, Demšar in Kovač.

Domačini so z dobro igro v prvih dveh setih popolnoma nadigrali goste. Kljub temu, da so v tretjem setu v ekipo vstopili štirje novi igralci, je bila igra dobra in zmaga ni bila vprašanje. Vsi igralci so igrali resno in borbeno, tako da je treba pohvaliti celotno ekipo. Posebno razvese-

PRVENSTVO ŽELEZARNE V ODBOJKI

V ponedeljek, 11. novembra, se je v telovadnici osnovne šole na Jesenicah začelo prvenstvo Železarne v odbojki. V prvem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Upravne službe — PIV 2:0, RO : adjuštaža štel 2:0 (brez boja) in strojne delavnice : VEN 0:2.

Prihodnji ponedeljek se bodo med seboj pomerile naslednje štiri ekipe: elektrotplotna : strugarna valjev, Javornik I : OTK in elektročni : jeklovlek. Začetek tekmovalja bo ob 20. uri.

J. R.

ŠPORTNA — REKREATIVNA DEJAVNOST DELAVCEV SLOVENSKEH ŽELEZARN V LETU 1975

Nenehna skrb za življenje športno-rekreativne dejavnosti med slovenskimi železarji, je ena temeljnih nalog komisije za šport in rekreacijo, ki deluje pri svetu sindikata Slovenskih železarn. Na nedavni seji so člani komisije pregledali dosedanje delo in si v okviru predvidenega programa za prihodnje leto razdelili naloge.

Pri ocenjevanju doseženih rezultatov so bili mnenja, da je bilo delo dobro zastavljeno in organizirano, kljub raznim težavam pa tudi zelo uspešno. Predvidene naloge so bile v glavnem izvršene po programu, odpadlo je le nekaj zimskih tekmovalj, predvsem zaradi pomankanja snega. Poleg tega so tudi ugotovili, da so se poleg delavcev železarn Ravne, Štore in Jesenice, začeli v športno življenje vse bolj množično vključevati tudi delavci ostalih kolektivov sestavljene organizacije združenega dela Slovenske železarne. To je brez dvoma spodbudna ugotovitev, saj prav šport in rekreacija veča delovni učinek, pomembno vlogo pa ima tudi pri spoznanju in zbliževanju delavcev Slovenskih železarn.

Okvirni program komisije za leto 1975 je ponovno odraz prizadevnosti vseh članov komisije, ki so se potrudili, da bo v njem vsak delavec našel svoj najljubši šport.

V prihodnjem letu se bo v okviru športne komisije Slovenskih železarn zvrstilo kar trinajst prvenstev v dvanajstih športnih panogah in sicer: (v oklepaju so organizatorji posameznih prvenstev) nogomet (Žična Celje), streljanje z zračno puško (Tovil Ljubljana), kegljanje na ledu (Žična Celje), kegljanje ženske (železarna Štore), šah (Tovil Ljubljana), odbojka (železarna Štore), ribolov (železarna Ravne), balinanje (železarna Jesenice), plavanje (železarna Ravne), namizni tenis (Plamen Kropa), veleslalom (Veriga Lesce), sankanje (železarna Ravne), lahka atletika (železarna Ravne).

Poleg tega bo prihodnje leto izveden peti tradicionalni pohod slovenskih železarjev na Triglav. Ta masovni pohod na ne bo edini, saj bodo železarji od prihodnjega leta pripravljali pohod na Peco.

Na zadnji seji komisije so se člani dogovorili za veliko srečanje delavcev Slovenskih železarn ob 80-letnici Plamena Kropa. Srečanje bo predvidoma 27. aprila v Završnici s športno-zabavnim programom.

Omenjeni program bo nadrobneje izdelala in pripravila posebna tričlanska komisija v sestavi: Štefan Filipančič, Tine Veber in Janez Jenko.

J. Rabič

ljivo je to, da trenutno razpolagajo Jeseničani z 12 dokaj enakovrednimi igralci. Nekaterim mlajšim se primanjkuje potrebna rutina, vendar je napredek viden od tekme do tekme.

Ekipa Novega mesta je igrala slabo tako v polju kot na mreži, kljub temu, da so nastopili v ekipi že rutinirani igralci.

Trenutno so Jeseničani na drugem mestu za ekipo Save, ki še ni izgubila tekme. Zanimivo bo naslednje kolo, ko ekipa Save gostuje na Bledu, kjer se obeta ogorčen boj. Jeseničani pa gostujejo v nedeljo v Kamniku.

P.

Kegljanje na ledu

MEDNARODNI TURNIR MURKE

V nedeljo, 10. novembra, ob 20-letnici trgovskega podjetja Murka, je bil v športni dvorani Podmežaklja I. mednarodni turnir kegljaškega kluba na ledu Jesenice. Nastopilo je 13 moštev z Jesenic, Bleda, Kranjske gore, Avstrije in Zahodne Nemčije.

REZULTATI:
1. Kranjska gora — Markelj 18 točk, 2. Jesenice — Murka 16 točk (2.490), 3. Jesenice — Gerdej 16 točk (1.512), 4. Jesenice — Vatrostalna 14 točk (1.150), 5. Jesenice — Univerzal 14 točk (0.805), ER Glovasniz 13 točk (—), 7. Jesenice — Popovič 12 točk (1.090), 8. Jesenice — Krivec 12 točk (0.940), 9. TSV Reggen 11 točk, 10. Jesenice — Rotar 10 točk itd.

D. E.

Šah

OBČINSKO SINDIKALNO PRVENSTVO

V ponedeljek, 11. novembra je bilo v prostorih šahovskega doma na Jesenicah v organizaciji občinskega sindikalnega sveta sindikalno prvenstvo jeseniških delovnih kolektivov. Izredno množičnega tekmovalja se je udeležilo kar 14 ekip. Nastopile so naslednje ekipe: Železniška postaja, Vatrostalna II, postaja mejne milice, Vatrostalna I, TOZD Hladna predelava (Železarna), Carinarnica, Skupščina občine Jesenice, Tehnični biro, Zarja Jesenice, TOZD Talilnice (Železarna), Zdravstveni dom, Skupne službe (železarna), TOZD VET (železarna) in postaja milice Jesenice.

Na tekmovalju je igralo preko 60 igralcev, predvsem takih, ki niso vključeni v šahovsko društvo in igrajo šah za razvedrilo in samo na takšnih tekmovaljih.

Premično je zmagala Carinarnica, ki je imela tudi najbolj izenačeno ekipo. Vrstni red ekip pa je: Carinarnica 40,5, postaja mejne milice 37,5, TOZD Hladna predelava (žel.) 35,5, 4. Tehnični biro 34,5, 5. Skupne službe (žel.) 33,5, 6. TOZD VET (žel.) 31,7, 7. Skupščina občine Jesenice 30,5, 8. Zdravstveni dom Jese-

nice 24, 9. TOZD Talilnice (žel.) 22, 10. Železniška postaja 20,5 itd.

Sindikalna prvenstva so zadnja leta prerasla v najbolj množična šahovska tekmovalja na Jesenicah. Ni še dolgo, ko je bilo na takih prvenstvih le pet ekip, pa se te so bile sestavljene bolj ali manj iz šahistov aktivnih v šahovskem društvu. Letošnje sindikalno prvenstvo je pokazalo, da je šahovski dom predvsem namenjen vsem delavcem in ne samo pešici najbolj vnetih. K. T.

PRIJATELJSKI DVOBOJ

V nedeljo, 10. novembra je bilo v Kranju tradicionalno srečanje reprezentanc Kranja in Jesenic na 27 deskah. Obe reprezentanci sta nastopili v najmočnejših postavah, saj sta za Jesenice nastopila prvo moštvo, ki igra v prvi republiški ligi in drugo moštvo, ki igra v gorenjski ligi. Jeseničani so visoko premagali domačine z rezultatom 17,5:9,5.

Za Jesenice so dosegli celo točko: Zorko, Korošec, Pretnar, Jan, Jenko, Kostanješek, Bergelj, Kamšek, Ive-lja, Vuković, Hudolin, Pesjak, Marušić, Golob, Švrzikapa; remizirali pa so: Čiuha, Simčič, Štager, Pi-berčnik in Andjelčič.

Srečanja med obema reprezentancama so bila pred leti izredno priljubljena, tako da sta se ekipi srečevali celo na 50 deskah. Po nekajletni krizi v obeh društvih pa skušata društvi ta tradicionalna srečanja obnoviti.

MALI NOGOMET V POČASTITEV DNEVA REPUBLIKE

Društvo prijateljev Hajduk — Jesenice je v soboto, 9. novembra, organiziralo turnir v malem nogometu v počastitev dneva republike, za prehodni pokal, katerega je prispeval nogometni klub Hajduk iz Splita. Turnir v malem nogometu je v lepi sončni, toda precej mrzli soboti, otvoril Pavle Lotrič.

Sodelovalo je pet ekip: društvo prijateljev Hajduk Jesenice, železarna Jesenice — valjarna žice, JLA Radovljica, Partizan Hrušica in aktiv ZSMS Blejska Dobrava. Finalno tekmo sta odigrali ekipi Hajduk : JLA Radovljica z rezultatom 2:2, po streljanju enajstmetrovk pa je zmagovalo društvo prijateljev Hajduk z golom prednosti in osvojilo prehodni pokal.

Da je turnir lepo uspel, se mora društvo prijateljev Hajduka zahvaliti železarni Jesenice, Sportmetalu Jesenice, ki je igrišče pripravilo, republiškega sodnika Tonetu Ključeviču, vodju turnirja Zdravku Frelihu in Pavlu Lotriču za uvodne besede ob otvoritvi turnirja. Seveda pa zaslužijo zahvalo in pohvalo vsi igralci in vsi ostali, kateri so pomagali pri organizaciji uspelega turnirja.

Predstavniki komande JLA iz Radovljice so predlagali, da bi ta turnir postal tradicionalen.

J. Mravljec